דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קומפלט

יום שני, י"ח בסיוון תשמ"ז, 15 ביוני 1987 • גליון 19144

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- בריטניה, אחרי הנצחון: פירוד / דליה שרון
- מפלגות: קונים בשוק ומשלמים במעדניה / עליזה ולך
- אוטונומיה מוניציפאלית לרבעים בירושלים / יהודה גוטהלף
- מבוכת ההורים היא מצוקת הנוער / נחום פסה
- כלכלה ובורסה (עמ' 4־5); „עכשיו" למשפחה (9)
- על הדשא (10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר. גובה הגלים 50־100 ס"מ.
הטמפרטורות: ירושלים: 18־27, רמת־הגולן: 15־29, נהריה: 19־27, צפת: 16־27, חיפה: 18־28, טבריה: 18־34, עפולה: 16־32, שומרון: 17־28, תל־אביב: 19־27, לוד: 17־29, יריחו: 19־36, עזה: 19־27, באר־שבע: 17־32, אילת: 22־38.

בקרית־ארבע מכינים שביתות והפגנות למען עצורי ההתפרעות והירי בדהיישה

כהנא קצר תשואות כשקרא להניח פצצות בדהיישה • המלצה להעמיד את הרב לווינגר לדין על העלבת מפקד המרחב והפרת הסדר בחברון • תלונת חיילי המילואים ששירתו בחברון הועברו לטיפול צה"ל

כמה מאות ערבים ויהודים ערכו אתמול הפגנה משותפת במזרח־ירושלים נגד הכיבוש. (צילום: יצחק הררי)

מאת אוריאל בן־עמי, מלי ולינגר, יורם לוי ודני רובינשטיין, סופרי „דבר"

ראשי מועצת קריית־ארבע הקימו ועד למען עצורי הקריה שהתפרעו בדהיישה. הבוקר עומדים ששת העצורים שכבר שוחררו לפתוח בשביתת שבת מול בית־המעצר במגרש הרוסים בירושלים בדרישה לשחרר את ששת העצורים שטרם שוחררו. בקריית־ארבע מנסים לגייס את „גוש אמונים" ומועצת יש"ע למאבק למען שחרור העצורים ודובר הגוש הודיע כי ייערכו הפגנות „נגד העוול בקריית־ארבע".

בתוך כך נודע, כי ששת העצורים הנתונים במעצר – אינם שובתים רעב כפי שמסרו אנשי קריית־ארבע. גורמים במשטרה מסרו, כי חמישה מבין העצורים שותים מרק ומיצים שונים בחדר האוכל של בית המעצר, וכן מיצים שהם מקבלים מבני משפחותיהם. העצור השישי אוכל את ארוחותיו באופן מלא.

הוועד למען עצורי דהיישה הוקם על־ידי הרב לווינגר, עו"ד אליקים העצני, הסופרת נעמי פרנקל, בעלה

(המשך בעמ' 2)

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון בפגישה עם הרבנים הראשיים לפני ישיבת הממשלה. (צילום: יצחק הררי)

ההכרעה על שמיטת החיטה נדחתה בגלל ההתנגדות הגוברת לעיסקה

מאת יוסי מלמן ואמנון אמה, סופרי „דבר"

על רקע התנגדות הולכת וגוברת להצעה של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, דחתה הממשלה אתמול את ההכרעה בעניין שמיטת החיטה הישראלית לשנה שבע, והטילה על השר שרון לגבש עד אז הצעה משורטטת.

לאחר ששרון סקר בממשלה בקצרה את הצעתו ל„חילופי תבואות" בין ישראל לארה"ב בגלל פסיקת בית־דין צדק של העדה החרדית בארץ, התפתח דיון קצר. שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, שהעלה את הנושא, טען שהצעת השר שרון נוגדת את הסדר הציבורי, מערערת את הסטטוס־קוו בענייני דת, מפרה את ההסכם הקואליציוני, נוגדת את קווי היסוד של הממשלה, מחריפה את יחסי הדתיים עם החילוניים, ומבזבזת 10 מיליון דולאר מאוצר המדינה. הצטרפו אליו בדברי ביקורת גם השרים אריק נחמקין, זבולון המר, ויעקב צור.

סופרת „דבר" בכנסת מוסרת: יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ רפי אדרי אמר כי יש בדעתו להיפגש עם אנשי הרבנות הראשית ולזמן את שר המסחר והתעשייה ואת שר האוצר לדיון בהנהלת הקואליציה בעניין שמיטת התבואות. לדבריו יצטרכו השניים להסביר מדוע עושה הליכוד שימוש במיליוני דולארים מכספי משלם המסים כדי לקנות את קולות החרדים, בשעה שהרבנות הראשית מתנגדת לכך, ומערכות החינוך והבריאות מתמוטטות.

אם יסתבר כי שרון מתעקש לבזבז מיליונים תוך הפרת ההסכמה הלאומית בענייני דת – יידרוש המערך הגדלת תקציבי הבריאות, החינוך והרווחה אשר יבואו מאותו מקור כספי ממנו מתכוון שרון לשאוב את הכספים, אמר אדרי.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קיבלה אתמול את הצעתם של חברי הוועדה הרב זכריה חמי ופיני שומר לחזק את ידי הרבנות הראשית לישראל בעניין הסדר החיטה לשנת השמיטה.

הוועדה המרכזת ציינה כי לא יתכן שסמכות הלכתית־ממלכתית כמו הרבנות הראשית לישראל תיהפך לחוכא ואיטלולא בידי חוגים אינטרסנטים קיצוניים. „המדינה הסמיכה את הרבנות הראשית כסמכות דתית עליונה ואין לערער על מעמדה" – אמר המזכ"ל ישראל קיסר בסכמו את הדיון בנדון.

(המשך בעמ' 2)

ראש הממשלה יצא למערב אפריקה

מאוריציוס – המדינה הבאה בתור העשויה לחדש היחסים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

[illegible]

מחבר ביוגראפיה חדשה על בגין, שיצאה בארה"ב – טוען:

בגין הסתייג מן המאבק בנאצים; כמפקד אצ"ל נגרר אחר קיצונים

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – בביוגראפיה חדשה של מנחם בגין, שיצאה בימים אלה בארה"ב, קובע המחבר פרופ' עמוס פרלמוטר, קביעות קשות על רעיונותיו ואישיותו של מנחם בגין. פרלמוטר טוען, כי ראשיתו של בגין לימדה על אחריתו, כי עוד בימיו בבית"ר בפולין וכמנהיג אצ"ל התגלו בו תכונות של שיתוק והסתגרות מול הכרעות גורליות וכי היה מנהיג מנותק, שאינו לומד פרטים ובכך הולך ונגרר פעמים רבות אחרי גורמים קיצוניים. עוד טוען פרלמוטר, כי למרות העובדה שבגין קידש את השואה במכשיר פוליטי לניגות, רעיונותיו שלו בעת תחילתה של מלחמת העולם השנייה הביעו הסתייגות מן המלחמה בנאצים.

פרלמוטר מצטט בספרו מכתב של בגין לד"ר שמשון יוניצ'מן ממנהיגי הצה"ר בארץ־ישראל, שנכתב בינואר 1940, כשבגין שהה בוילנה, שאליה ברח מוורשה. במכתב אומר בגין בין השאר:

„אין המלחמה המתנהלת עתה מלחמתנו... לא תמיד שונא שונאי הוא באורח אוטומאטי ידידי"... לכן אין טעם בהתגייסות אינדיבידואלית „לצבאות בעלות־הברית"... יש לחכות, להבין

(המשך בעמ' 2)

אם לא תחול התקדמות בדיוני השכר

האגף לאיגוד מקצועי הוסמך לנקוט צעדים נגד הממשלה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

מליאת הוועד הפועל של ההסתדרות הסמיכה אתמול את האגף לאיגוד מקצועי לנקוט צעדים אירגוניים, אם לא תושג התקדמות במשא ומתן על חידוש הסכם השכר בשירות הציבורי.

המשא־ומתן בין צוות האגף לאיגוד מקצועי לבין צוות האוצר יתחדש ככל הנראה לקראת סוף השבוע. על הפרק – תביעות ההסתדרות להעלאת השכר בשיעור העולה על 10 אחוזים; קיצור שבוע העבודה ל־40 שעות ופיצוי לגמלאים שפרשו משירות המדינה והרשויות המקומיות, עקב השחיקה

(המשך בעמ' 2)

עוד בנקים יצטרפו לבקשה לפירוק חברות בני הורביץ

חובותיהם: 50 מיליון ד' בארץ ו־25 מיליון בחו"ל

מאת מאיר תדמור, סופרו הכלכלי של „דבר"

בנקים נוספים יצטרפו השבוע לבנק לאומי, בבקשה לפירוק נכסי חברות בני הורביץ.

הבנקים הנושים בחברות של בני הורביץ הם בנק לאומי כ־20 מיליון דולאר, בנק הפועלים – 8.9 מיליון דולאר, הבנק הבינלאומי – 6.5 מיליון דולאר, בנק דיסקונט – 3 מיליון דולאר, בנק ספנות (מזרחי) – 2 מיליון דולאר, ובן ארגון מושבי

(המשך בעמ' 2)

צ'ארלי ביטון: לא אבוא לחקירה המשטרה: אנחנו כבר נגיע אליו

ח"כ צ'ארלי ביטון מחד"ש מציג את הזימון לחקירה במשטרה, שנמסר לו בנמל־התעופה עם שובו מפגישות משלחת השמאל עם אנשי אש"ף בבודפשט. משמאלו חברת המשלחת שבע פרידמן ממפ"ם; מימין: לטיף דורי ממפ"ם. (צילום: מאיר כפיר)

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

ח"כ צ'ארלי ביטון (חד"ש), ששב מפגישה עם כמה מראשי אש"ף, מתכוון לנצל את חסינותו כדי שלא להופיע לחקירת המשטרה אליה הוזמן. „משום כך ניתנה חסינות לחה"כים, כדי שיוכלו לעבוד על החוק במקרים כאלה", אמר.

בהתייחסו למשלחת להונגריה בראשה עמד אמר, כי היא הצליחה להגיע להסכמה שעיקרה הודאה המדברת על מדינה לצד מדינה ועל הכרה הדדית של שני העמים, הישראלי והפלשתיני זה בזה. הוא דחה את הבקשה להעיד בפני המשטרה באמרו כי למשטרה לא צריך להיות עניין בנושא פוליטי מדיני כה חשוב.

לדבריו אין הוא רואה את עצמו בעבירה על החוק. „הפרתי את החוק עוד קודם, אני רואה בתיקון זה חוק אנטי־דמוקראטי ואני חושב שבגין לשלול מאנשים זכות לחפש סיכוי לבוא עם אויבנו. זהו צעד אנטי־דמוקראטי". ביטון סבור כי החוק לאיסור מפגשים עם חברי ארגוני טרור הוא חוק השולל מאנשים זכות קיום. „שוללים ממני זכות להפגש עם ארגונים וחופש הדיבור שתביא לשלום".

סופר „דבר" נתן רועי, מוסר: חקירת אנשי משלחת השמאל שביקרה בבודפשט ושבה אתמול לישראל תחל ב־25 ביוני, והיא תנוהל על־ידי ראש אגף החקירות במטה משטרת מחוז המרכז ברמלה

(המשך בעמ' 2)

האפיפיור בפגישתו עם נציגי הקהילה היהודית בפולין:

היהודים סבלו גם בעד אלה שהנאצים לא הצליחו לרצוח

מאת גדעון קיץ, שליח „דבר" בפולין

וארשה (מיוחד ל„דבר"). פגישתו הראשונה של האפיפיור יוחנן פאולוס השני אתמול, יומו האחרון בפולין, היתה עם נציגי הקהילה היהודית. לפגישה, שנערכה בלשכת ראש הכנסייה הפולנית, באו שמונה נציגי הארגון היהודי הדתי „בני דת משה" ולא של הוועד היהודי הרשמי של המפלגה הקומוניסטית „הוועד התרבותי".

שמונה אנשים, ביניהם ראש הארגון חיים פינקלשטיין, הנציג הממונה על הקשרים עם הכנסיה, סטאניסלאב קראבסקי, ויהודי פולני עשיר תושב שוויץ בשם ניסנבאום, שייסד את הקרן לשיקום בתי־הקברות היהודיים, נועדו עם האפיפיור בעמידה במשך כ־15 דקות.

חבר המשלחת פרופ' רסנר, קרא באוזני האפיפיור את הפסוק „הודו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו". האפיפיור אמר, כי יש לו מן הקהילה היהודית של פולין „זכרונות טובים מן התקופה

(המשך בעמ' 2)

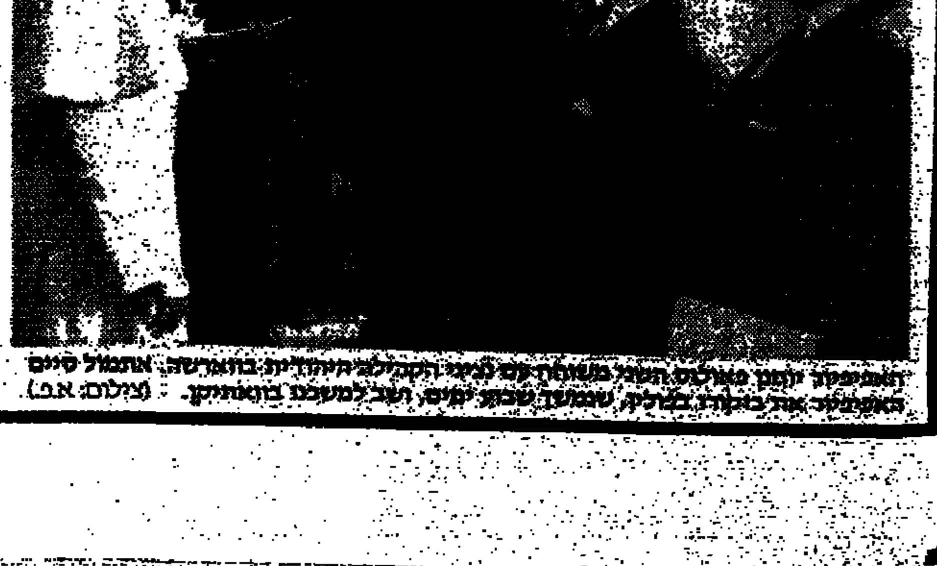
האפיפיור יוחנן פאולוס השני משוחח עם נציגי הקהילה היהודית בוורשה. אתמול סיים האפיפיור את ביקורו בפולין, שנמשך שבעה ימים, ושב למושבו בוואתיקן. (צילום: א.פ.)

שמיר מוכן לשקול רק ועידה אזורית

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

המחלוקת בין ראש הממשלה לממלא מקומו בקשר לוועידה הבין־לאומית מתחדשת שוב, על רקע כוונתו של שמעון פרס לקדם בשבוע הבא את הרעיון בשיחותיו באירופה.

בתגובה לידיעה על מסעו של פרס לצרפת, בריטניה וגרמניה, אמר ראש הממשלה יצחק שמיר שלממלא־מקומו „אין מנדט מטעם הממשלה לעסוק בנושא הוועידה הבין־לאומית". פרס טען לעומת זאת ש„בישראל לא נפלה כל החלטה, לא לחיוב ולא לשלילה" ועל כן הוא ימשיך לפעול לקידום רעיון פתיחתו של משא ומתן ישיר עם ירדן בפתיחה בין־לאומית. שר

(המשך בעמ' 2)

גורם צבאי בכיר מעריך:

חילות הים הערביים יקבלו צוללות טילים

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

במדינות ערב מתחזקת המגמה להגדיל את מספר הצוללות הקונבנציונליות ולהתקין בהן טילים טקטיים כדי לפגוע במסרות אסטרטגיות של ישראל. כך מתרשם גורם צבאי בכיר.

אותו גורם מעריך כי צוללות מצויידות בנשק כזה יכולות להיות יעילות יותר מטילי קרקע־קרקע ארוכי טווח, ומוסיף כי צי ערב עוברים תהליך מודרניזציה, בעיקר ברכש מערבי, – חוץ מצי סוריה שהוא כולו מזרחי. כן משתפרת יכולת הדיוק ארוך הטווח ומעבר לאופק, יכולת השהייה ארוכת הטווח בלב־ים, ומתגוון סוג החימוש המודרייק תוך שיפור השליטה הלוחמה האלקטרונית וכושר הישרדות באמצעות יתר־יכולת גילוי חיזוי.

נבחרת יוון עשתה אמש הסטוריה, כשזכתה לראשונה בתולדותיה באליפות אירופה בכדורסל. היוונים בעידוד 20,000 אוהדים קנאים לא נבהלו מהמעמד וזכו לאחר הארכה בנצחון דרמאטי – 103:101. בתמונה: וולקוב הרוסי בפריצה לסל היווני. (צילום: י.פ.א)

שירותי „אגד" עירוניים ייפסקו מהיום ב־20.00

מאת דוד מרשוב, סופר „דבר"

הנהלת „אגד" החליטה בישיבתה אתמול, בגלל תזרים מזומנים שלילי וגרעון כספי בסך 60 מיליון ש"ח, להתאים את שירותי התחבורה הציבורית לאמצעים הכספיים העומדים לרשותה, התחבורה הציבורית העירונית תיפסק מהיום בשעה 8.00 בערב, במקום בשעות מאוחרות יותר כפי שהיה נהוג עד כה.

דובר „אגד" גדעון טלמור מסר אמש לסופר „דבר" כי הגרעון הכספי נובע מכך שאין הסכם על סל תחבורה חדש קרוב לחצי שנה, ו„אגד" אינו מקבל כספים המגיעים לו. מידי

(המשך בעמ' 2)

ועדת החקירה לשב"כ תזמין הציבור להעיד

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

ועדת החקירה לנהלי העבודה של השב"כ תפרסם ככל הנראה בימים הקרובים מודעה שתקרא לכל המעוניין להעיד בפניה לפנות אליה בכתב, כפי שעשו כל ועדות החקירה בעבר.

בינתיים ממשיך רכז הוועדה אלון וילון, לחפש מקום משכן לוועדה. עד כה לא נקבע מקום לכך, אם כי כמה מבנים עומדים על הפרק. הקריטריון העיקרי המנחה את הוועדה הוא סידורי הבטחון הדרושים למקום, אליו יגיעו אנשי השב"כ לשם עדות.

חשב בתי המשפט יגיש בתוך ימים מספר למשרד האוצר הצעת תקציב כוללת לפעולת הוועדה, שכירת המבנה ומשכורות עובדיה. בינתיים הוחל בחיפוש צוות עזר טכני שיסייע לעבודת הוועדה.

לסופרת „דבר" נודע כי יתכן שהוועדה לא תזדקק למשפטנים אוספי־חומר, כפי שהיה למשל בוועדת כהן, אלא תזמין את העדים בלי הכנה מוקדמת.

היום יפורסם מדד מאי ההערכה: פחות מאחוז

מאת אמנון אמה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

לפי הערכת האוצר תסתכם עליית מדד מאי שיפורסם היום בקצת פחות מאחוז אחד.

עליית המדד נובעת מזחילה איטית במחיריהם של שורה ארוכה של מוצרים ושירותים ומעליה קלה במחירי הירקות והפירות.

עליית מדד מאי תיתרום תרומה צנועה בלבד לתשלום תוספת היוקר. תוספת זו משולמת רק לאחר עליה מצטברת של 7 אחוזים במדד ולפי הערכות תגיע לכך עליית המדד רק בחודש נובמבר.

סכסוך עבודה בעתונות וגם ברדיו ובטלוויזיה

האיגוד הארצי של עתונאי ישראל הכריז אתמול על סכסוך עבודה הן בעתונות המודפסת והן ברשות השידור. הסכסוך הוכרז בגלל היעדר רצון מצד איגוד העתונים היומיים, שהוא הגוף המייצג את בעלי העתונים, לנהל משא־ומתן ענייני על תביעות העתונאים, אשר הוגשו עוד באפריל השנה.

הסכסוך ברשות השידור הוכרז בגלל חוסר נכונות מצד הנהלת הרשות לנהל משא־ומתן על הסכם שכר חדש.

هكذا عن الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

עולי אתיופיה מפגינים בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

37 פעילי עלייה באתיופיה עצורים בכלא אדיס־אבבה

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

37 פעילי עלייה באתיופיה עצורים בכלא באדיס־אבבה – כך סיפרו בני משפחותיהם שהפגינו אתמול מול משרד ראש הממשלה בתביעה מן הממשלה לפעול למען שחרורם ועלייתם לישראל.

„אמא שלי נעצרה לפני ארבעה חודשים ומאז לא שמענו עליה כלום", סיפרה בקול חנוק בדמעות מסקי שברו, שעלתה לארץ עם שלושה אחיה לפני שנתיים וחצי. „היא נעצרה משום שהשתתפה בפעילות לעליית יהודים לארץ", הוסיפה. יחד עימה השתתפו בהפגנה עוד מספר ילדים שהוריהם עדיין באתיופיה.

ההפגנה נפתחה בתפילה למען איחוד משפחות מפי כמה קייסים של העדה. ח"כ רפי צוקר (ר"צ) אמר למפגינים כי מדינת ישראל קמה כדי לשמש מקלט לעם היהודי. להערכתו כל המפלגות תומכות ולוחצות כדי להעלות את שאר יהודי אתיופיה, והוא קרא למפגינים להמשיך ללחוץ על הכנסת ועל הממשלה על לאיחוד המשפחות.

המפגינים סיפרו על מצב הרוח הירוד בקרב המשפחות הקרועות ועל ריבוי מקרי ההתאבדות.

לצד עולי אתיופיה הפגינו גם סטודנטים חברי „התאחדות הסטודנטים היהודים" לאות הזדהות. „עלינו להבהיר בצורה חד משמעית", אמר יו"ר ההתאחדות יוסף אברמוביץ, „שאיחוד משפחות הוא נושא הומאניטרי בעל עניין בין־לאומי". המפגינים העבירו מברקים לראש הממשלה וממלא מקומו בקריאה שיפעלו לשחרור העצורים.

בתום ההפגנה נותרה מול משרד ראש הממשלה משמרת מחאה.

שוב החלטה – לא להחליט על שכה"ל באוניברסיטאות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

הממשלה שוב החליטה לא להחליט מה יהיה גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות. הממשלה החליטה אתמול שוועדת שרים מיוחדת תקבע את גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות, ואם לא תגיע הוועדה להכרעה בנושא, יועבר הדיון להכרעת הממשלה כולה. חברי הוועדה הם שמעון פרס, יצחק נבון, משה נסים ורונטן מת.

בכך הוחזר גלגל הדיונים לאותה נקודה בה „הוֹל" לפני כחצי שנה. כזכור, אותה ועדה באותו הרכב לא הצליחה „בכר" או להגיע לדעה מוסכמת בדבר גובה שכר הלימוד, הנושא הועבר להכרעת הממשלה שבסופו של דבר, קיבלה החלטה על שכר לימוד נפרד ליוצאי צבא ולכל אלה שלא שירתו בצה"ל.

בניגוד לעמדת פרס, שהציע לממשלה לשים קץ ל„סחבת" בקביעת שכר הלימוד, הציע שמיר להעמיד להצבעה את ההצעה להעביר את ההחלטה לוועדת השרים, שכבר הוכיחה שאינה מסוגלת להכריע בעניין.

בחוגי משרד החינוך הביעו אתמול שביעות רצון מוגבלת מכך שבהחלטה החדשה, מבטלת הממשלה, „למעשה", את ההחלטה הקודמת המפלה בין יהודים לערבים בנושא שכר הלימוד. שר החינוך הביע סיפוק מכך שהממשלה קיבלה את דעתו שלא להקים ועדה ציבורית לנושא, ובכך מכך שהוסכם כי שכר הלימוד ייקבע לשנה אחת בלבד.

המורים תובעים תיקון השכר
יו"ר אירגון המורים העל־יסודיים תובעת תיקון עיוותי שכר המורים ופתיחת הסכמי המסגרת בדיונים על השכר.

לטענתה, הסכמי המסגרת הביאו לכך שהאוצר התעלם מצרכי המורים, דבר שגרם ירידה בשכר המורה, וגרם לנטישת מערכת החינוך ע"י רבים מהם. מצב זה יצר את התופעה „המכונה „הפיאה אפורה". עקב המחסור במורים, נעשים תשלומי „יתר „מתחת לשולחן" למורים מבוקשים.

מפעל מחשבים ליצוא יוקם באילת ע"י קונצרן טאיוואני

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר"

קונצרן טאיוואני ענק, „קומפו", יקים בקרוב מפעל גדול לייצור מחשבים ליצוא בעיר אילת. המפעל יוקם בשותפות בין „קומפו" לבין החברה הישראלית „מבן מחשבים". בימים אלה שוהה בטאיוואן מנכ"ל החברה הישראלית קובי מרלן, כדי לסכם את פרטי העיסקה.

אשתקד ייצא „קומפו" כ־30,000 מחשבים לאירופה, אך בשל בעיות של הספקת מלאי לספקים באירופה יש לקונצרן עניין להקים מפעל בארץ כדי לקצר את הדרך לאירופה. ההשקעה במפעל תהיה כ־3 מיליון דולאר, והוא יעסיק 60־80 עובדים. כבר קיימו פגישות בנושא עם אנשי עיריית אילת.

המפעל יוקם תוך כחמישה חודשים. בשלב הראשון הוא יתרכז בהרכבה ובשיווק של מחשבי „קומפו", ובשלב מתקדם יותר, אם יצליח, ייוצרו בו גם חלק ממרכיבי המחשבים.

„קומפו" ייצאה ב־1986 לכל העולם כ־70,000 מחשבים ביתיים ועסקיים, ולישראל – 800 יחידות. השנה מקווה החברה למכור בארץ כ־300 מחשבים.

עוד בנקים

(סוף מעמוד 1)

הצפון הנושה בבני הורביץ בכ־5 מיליון דולאר ונושים שונים מהשוק האפור בכמה מיליוני דולארים.

ההערכה האחרונה אומרת את סך חובות בני הורביץ בארץ בכ־50 מיליון דולאר ואת ההוצאות בחו"ל בכ־20־25 מיליון דולאר. לשליש מהחוב בטוחות וערבויות הניתנות למימוש בטווח קצר או בינוני.

החוזה ל„קול אמריקה" ייחתם בארה"ב ביום ה'

מאת אמנון אבמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ביום ה' הקרוב ייחתם בוואשינגטון חוזה ההקמה של תחנת קול אמריקה בערבה. משלחת בראשות ממלא מקום שר התקשורת גד יעקבי, וכן מנכ"ל המשרד בן־עמי גוב וראש מינהלת הפרוייקט ראובן ירדור, תצא מחר לטקס החתימה.

אתמול אישרה הממשלה את פרטי ההסכם, לפיו תוקם התחנה על־ידי קבלן ישראלי בהשקעה של 300 מיליון דולאר. הקמת התחנה תימשך עד חמש שנים וכמחצית מההשקעה תתבצע בעבודה ובתוצרים ישראלים.

קדמה לישיבת הממשלה התייעצות שרים.

לרשות ממשלת ישראל יופנה סכום של 16 מיליון דולאר שממשלת ארה"ב התחייבה להעביר בתמורה למסים ולאגרות שונות. שכמן היא חייבת. מליאת הממשלה אישרה את הסיכום והחליטה כי אופן ניצול הכסף על־ידי ישובי הערבה ייקבע על־ידי צוות משותף למשרדי האוצר והתקשורת וכן משרדים נוספים הנוגעים בדבר.

בגין הסתייג מן המאבק

(סוף מעמוד 1)

ולהתכונן וזה הכל".

פרלמוטר מאשים את בגין, גם על סמך מכתב זה וגם על סמך התנהגותו בבריחה מוואראשה ובשהותו בווילנה, כי הוא היה מנותק מן המציאות ופעל כמשותק. הוא קובע, כי בגין נשאר בווילנה בלי לעשות דבר לבד מהתכתבויות עם חברים, שעה שיכול היה לפעול לארגון שאר אנשי בית"ר, שנמלטו לשם מפולין, בלי לבחור משפע האפשרויות להימלט משם, לעלות לארץ דרך רומניה, או להצטרף לצבא האדום, ובחר במקום זאת להמתין שם, למרות שהיה ברור לו, שכמנהיג בית"רי הוא עתיד להיאסר בידי המשטרה החשאית הרוסית. פרלמוטר טוען, כי תופעה זו של שיתוק והסתגרות חזרה והופיעה בשלבים שונים של חיי בגין ובאה לשיא בהסתגרותו הנמשכת אחרי התפטרותו.

פרלמוטר טוען, כי גירסת בגין שקיבל תעודת שחרור מצבא אנדרס – מופרכת. בגין נחשב לעריק בצבא אנדרס, ולכל היותר יתכן שקיבל חופשה לשנה, שבעקבותיה לא חזר לצבא.

כמנהיג אצ"ל היה בגין מנותק מהשדה, והדבר בא לידי ביטוי, לדברי פרלמוטר, בשלוש פעולות:

● הוא נגרר אחרי עמיחי פגלין, שהיה קצין המבצעים של האצ"ל, להסכים לפעולת פיצוץ מלון „המלך דוד" בירושלים, בלי לחקור את הפרטים ובלי להבין כי זמן ההתרעה לפינוי לא יספיק ויגרום נפגעים בניגוד לתכנית המקורית.

● הוא לא ידע על מבצע דיר יאסין, בשלבי התכנון שלו, והגן על מבצעי הטבח בלי לדעת את העובדות לאשורן.

● בפרשת „אלטלנה" לא היה בגין מדווח אפילו על יציאת הספינה, והוא נגרר להתנהגות קיצונית תחת לחצו של עמיחי פגלין ונילה כושר מנהיגות לקוי.

פרלמוטר טוען, שקווי אופי אלה, שהתגלו בבגין החל מימי וילנה, ודרך פעילותו כמפקד אצ"ל באו לביטוי חריף וטראגי במהלך מלחמת לבנון, שבה איבד את השליטה, נגרר אחרי אריק שרון ואחר־כך פרש והסתגר.

שמיר מוכן לשקול

(סוף מעמוד 1)

המרץ הודיע על כך בפגישותיו אתמול עם שר ההגנה של נורווגיה יוהנס יורגן הולסט, ועם תת מזכ"ל האו"ם מארק גולדינג.

הדיפלומט מהאו"ם שמע לעומת זאת עמדה סותרת לחלוטין בפגישתו עם ראש הממשלה יצחק שמיר. ראש הממשלה הבהיר לו שהוא מתנגד להצעה לכנס ועידה בין־לאומית ועומד בתוקף על משא ומתן ישיר. עם זאת ציין ראש הממשלה שישראל תהיה מוכנה לשקול גם רעיון של ועידה אזורית בהשתתפות מדינות המזרח התיכון ונציגות פלשתינית.

שירותי „אגד" עירוניים

(סוף מעמוד 1)

חודש נאלץ הקואופרטיב לשלם שמונה עד 12 מיליון שקל לחשבון הקרן לרכישת 1200 אוטובוסים, אותם קנה הקואופרטיב מחברת מרצדס מגרמניה לפני 4 שנים.

בזמנו סוכם עם הממשלה, כי בסל התחבורה החדש, שאמור היה להחתם בחודש ספטמבר 86, יימצא פתרון לתשלומי האוטובוסים שנרכשו, וירכשו אוטובוסים חדשים. אולם ההסכם כאמור עדיין לא נחתם ו„אגד" לא מקבל את הכספים המגיעים לו.

הנהלת „אגד" התריעה בפני משרדי התחבורה והאוצר על מצבה הכספי הקשה וב־13 לחודש מאי השנה נמצא הסדר מסויים, אשר לדעת משרד האוצר פתר את הבעיות הכספיות של „אגד" למשך חודשיים. הנהלת „אגד" טענה כי הפתרון המוצע לא יאפשר תחבורה תקינה במשך חודשיים והדגישה בפני שר התחבורה כי המצב חמור, ואם לא יימצא פתרון חד משמעי לא יתאפשר תפעול מלא ושוטף של התחבורה הציבורית.

אתמול שלחה הנהלת „אגד" מכתבים דחופים לשרי האוצר והתחבורה ובהם היא מודיעה על החלטתה להפסיק את שרותי התחבורה הציבורית העירונית בכל יום משעה 20.00 בערב.

היהודים גם סבלו בעד

(סוף מעמוד 1)

שלפני המלחמה וזכרונות טראגיים מתקופת המלחמה עצמה". „אני זוכר את הסבל הנורא של היהודים ורוצה להבטיחכם שהכנסייה היתה תמיד רגישה לסבל זה", אמר להלן. „הקרבנות היהודיים סבלו אולי גם בעד אלה שהנאצים לא הצליחו לרצוח. אנו מאמינים שהסבל מטהר: לסבל כה גדול צריכה להיות עצמה רבה. פגישה זו עם השרידים המעטים של בני עם ישראל בפולין חשובה לי מאוד, ומאחר שקיבלתם אותי בפסוק בעברית אסיים במלה 'שלום'".

מקורות יהודיים הביעו אתמול את הדעה, כי עיקר חשיבותה של הפגישה בעידוד ההתקרבות בין הכנסייה הפולנית ליהודים, ובכך שיש בה משום סטירת־לחי לחוגים האנטישמיים בתוך הכנסייה.

האפיפיור סיים אתמול, כאמור, את ביקורו בפולין וטס חזרה לרומא. לפני צאתו הוא קיים פגישה נוספת עם מנהיג פולין הגנראל ירוזלסקי. עם סיומה הוא הביע דעה חיובית על האפשרות של קשירת קשרים דיפלומאטיים בין הוואתיקן לפולין, אך אמר כי יש מקום להכנה שתעניק אמינות לצעד זה.

פצועים ועצורים בקטטת חמולות לאחר ביקור ארנס בכפר טובא

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

מפקד משטרת ראש פינה וכמה תושבים בדואים נפצעו במהלך התפרעות גדולה שאירעה אתמול בכפר הבדווי טובא ליד ראש פינה. שלושה מהפצועים תושבי הכפר, הועברו לבית־החולים בצפת. מפקד משטרת ראש פינה פקד חסיף חינאוי שספג אבן בראשו, נפצע באורח בינוני, הובהל באמבולנס לבית החולים. עשרה מתושבי הכפר נעצרו.

ההתפרעות החלה לאחר טקס הכרזת הכפר כמועצה מקומית ובחירתו של מנהל בית־הספר המקומי חסין עלי, לראש המועצה. בטקס נכח גם השר משה ארנס, שבירך את תושבי הכפר. מיד לאחר הטקס, בעוד השר ארנס עושה את דרכו מהכפר, החל העימות בין שתי החמולות הגדולות בכפר, על רקע חילוקי הדעות בדבר נציגות המועצה המקומית ובחירת העומד בראשה. החמולה המתנגדת לבחירתו של עלי, התנפלה על ראש המועצה וקרוביו. אלה מיהרו להשיב. שני הצדדים השתמשו באבנים, מקלות, שברי בקבוקים ומכשירים קהים.

למקום הוזעק כוח משטרה גדול בפיקודו של מפקד תחנת ראש פינה. מיד עם כניסת השוטרים לכפר, התנפלו עליהם התושבים ומפקד התחנה ספג אבן בראשו. התושבים המתפרעים החלו להימלט על נפשם לבתיהם ורבים ברחו אל השדות שמחוץ לכפר. המשטרה פתחה במצוד ועד אמש עצרה 10 תושבים. היא ממשיכה בחיפוש אחר ראשי המתפרעים. כוח גדול של שוטרים נותר במשך הלילה בכפר לשמור על השקט. נראה כי מספר הפצועים גדול יותר, ואולם חלקם מעדיף לקבל טיפול בבתיהם.

בקריית

(סוף מעמוד 1)

מאיר בריגור, זאב „זמביש" פרידמן, ממשתתפי ארגון הסרוד היהודי וראש האגודה לפיתוח חברון נועם ארנון שהוא דובר „גוש אמונים", צבי קצובר, רמי זית ושמאל בר־ישי מראשי „כך" בקריית־ארבע.

תושבי קריית־ארבע טוענים שצה"ל מבקש לערוך בהם „לינץ'" ובודה גורם ראשון. ארנון, שהוא תושב בית־הדסה בחברון אמר לסופר „דבר": „אנחנו נפגעין נגד העוול הנורא שנעשה לאנשי קריית־ארבע. השמאל הסתלס גם על צה"ל וזהו אחד הסימפטומים של מחלת נפש: אלה אנשים שיש בהם שנאת עם ישראל וארץ־ישראל ואהבת פלשתין והערבים".

צבי קצובר, מראשי קריית־ארבע, טען שצה"ל רודף את אנשי הקריה וכי אנשי הממשל הצבאי בחברון מתנכלים לאנשי הקריה בכוונת זדון. הוא טען שוב כי הוא מוכן ללכת למכונת אמת ולהוכיח כי שמואל מידד „וגגי", כלל לא היה בארוע בדהיישה.

בישיבה של הוועד למען העצורים אמר אליקים העצני שצריך להפסיק עם הכינויים ולא לגנות עד שום מקרה בקריית־ארבע. מאיר בדגור שאלו מה יקרה אם תושב הקריה יעשה מעשה חמור בחברון, האם במקרה כזה גם כן אין לגנות. העצני השיב שקריית־ארבע זו עיר ואין לגנות מעשים של בודדים מתוכה.

בקריית־ארבע עדיין שוררות הרוחות מן המעצרים. במוצאי שבת הירצה במקום הרב כהנא ותוך שימוש במלות הסתה וכינויים „רבין רוצח". יותר מ־200 איש באו לשמוע את כהנא במתנ"ס המקומי. כהנא אמר באוזני שומעיו כי הדר דויאל, מאנשי הצאצ"ל, הוא לגיבור לאומי לאחר שהניח פצצה בשוק העיר העתיקה בירושלים, שגרמה למותם של 27 ערבים. הוא עשה זאת בתגובה לרצח 512 יהודים. „כנראה שכרי להיות גיבור ישראל צריך להניח פצצות בדהיישה", אמר כהנא לקול מחיאות כפיים של שומעיו בקריית־ארבע.

אנשי קריית־ארבע [illegible] תצהירים בשבועה [illegible] גדוד המילואים בדהיישה, לפיהם „מסלף צה"ל את העדויות" נגד העצורים וכי חיילי צה"ל הם שירו במצוה ולא אנשי קריית־ארבע.

מכתב חיילי המילואים

מכתב חיילי המילואים שעשתו בחברון התלוננו בפני שר הבטחון על התעללות המתנחלים היהודים בהם, ועבר לטיפול צה"ל.

בודע שאף כי שר הבטחון לא שב עדיין מבסעו בצרפת, הגיע אתמול מכתבם של שלושת הקצינים ו־280 החיילים שסיימו בסוף השבוע שעבר שירות מילואים בחברון. המכתב נבדק בלשכת השר ומשם הועבר ללשכת הרמטכ"ל לבדיקת העובדות.

מקורות צבאיים הבהירו אמש כי התלונות ייבדקו עד תום ויועברו לעיון כל הנוגעים בדבר כדי להדא את הפרטים ולפעול במסגרת המגמה המתחזקת כיום בצה"ל, לא לאפשר פגיעה של ערבים או יהודים בחיילי צה"ל העושים את תפקידם. פניית החיילים הללו אינה מתייחסת לאירועי דהיישה ואולם היא אדגנה על־ידם בעקבות אירועי דהיישה והצורך שהתעורר בהם לתת פרסום לחוויותיהם.

לווינגר לדין

משטרת נפת יהודה תעביר ככל הנראה היום את המלצתה לפרקליטות להעמיד את הרב לווינגר לדין על העלבת מפקד מרחב חברון והפרת סדר בחברון בשעת עוצר. מפקד מרחב חברון הגיש בשבוע שעבר תלונה נגד הרב לווינגר על שכינה אותו „רוצח יהודים", לפני כשבועיים, לאחר שנעקר הילד טוביה פרץ סמוך לביתו בבית־הדסה בחברון.

ההסת' וועדת הרווחה למאבק במשלמי פחות משכר מינימום

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות וועדת העבודה והרווחה של הכנסת החליטו לפתוח בפעולה במערכה נגד שורה של מעסיקים המשלמים לעובדיהם פחות מכפי שנקבע בחוק שכר המינימום שהתקבל באחרונה.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אורה נמיר מסרה ל„דבר" כי במהלך סיור שקיימה בששה מפעלים באיזור נתיבות ואופקים התברר שעשרות רבות של עובדים משתכרים פחות מ־525 שקלים, הוא הסכום שנקבע כשכר מינימלי במשק.

במקרים אחרים, טענה, עושים המעסיקים „הבה נתחכמה" וכוללים בחישוב שכר המינימום רכיבים שאינם אמורים להיכלל בו כגון שעות נוספות, פרמיות בשיעור העולה על 30 אחוז ועוד.

לדבריה, אם לא יקפידו המעסיקים על תשלום שכר „נקי" שלא יפחת מ־525 שקלים, תיזום שינויים מתאימים בחוק שכר מינימום, שיסתמו פרצות שונות. באחרונה נפגשה ח"כ נמיר עם קבוצה של 30 ראשי איגודים מקצועיים בראשותו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד לשם תיאום הפעולה לאכיפתו של חוק שכר מינימום במפעלים ובחברות במגזר הציבורי והשיתופי.

צ'ארלי ביטון: לא אבוא

(סוף מעמוד 1)

סגן ניצב אבן חן.

החקירה תתחשב, כפי הנראה, בתלונות שופט בית המשפט, שידון ב־24 ביוני בשלב ההוכחות במשפטם של חברי משלחת השמאל לרומניה. „אם ח"כ ביטון לא יגיע לחקירה – תגיע המשטרה אליו", הבטיחו אתמול במשטרה.

(עו). – את פני המשלחת ששבה אתמול, ואשר היתה מורכבת מנציגי שכונות מערות המזרח, קבוצה של אנשי מפ"ם ונציגים מקיבוצי השומר־הצעיר, קיבל לטיף דורי שעמד בראש המשלחת הראשונה לרומניה. „אין כוח בעולם, גם לא חזיתות הסירוב של שני העמים, שיכול למנוע את הדו־שיח הישראלי־פלשתיני", הבהיר דורי.

בת־שבע פרידמן, מחברי מפ"ם במשלחות, אמרה כי הקבוצה יצאה להושיט יד לאויב של היום, חבר לדו־שיח של מחר. „אני מקווה שמפלגתנו (מפ"ם) לא תעלם אותנו. לא פעלנו בשמה ולא מטעמה, אך תקוותנו שמפ"ם תתמוך בתהליך", אמרה. הסופר דוד איש־שלום, שהיה במשלחת לרומניה אמר: „אני מוכן שיעמידו אותי לדין. התחבקתי עם איש אש"ף ומוכן בעבור זה לשבת בכלא".

למרות שביטון אמר בפירוש שנציג אש"ף לשיחות, הודיע על הכרה במדינת ישראל ואת בידיעת יו"ר ההנהגה של אש"ף, הסבירו חברים במשלחת כי הדברים לא נאמרו מפורשות: „הישראלים אמרו אנחנו רוצים בשלום, תומכים בהקמת מדינה פלשתינית לצידה של ישראל, שתחיה בדו־קיום איתנו. על כך הגיב אברמואן: זו הצעה חיובית ובסיס למשא ומתן", אמרו חברי המשלחת.

היועץ המשפטי שליווה את המשלחת עו"ד עמוס גבעון, אמר שמי שנפגש עם אש"ף לקח בחשבון שהוא עלול להיענש. „קשה להבין שבית משפט ישראלי יגיע למסקנה שהידברות על שלום מהווה הפרת החוק האמור", אמר.

אגף האיגוד המקצועי הוסמך

(סוף מעמוד 1)

בקצבתם.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ציין בישיבת הוועד הפועל שהעלאת השכר אפשרית בלי לפגוע ביציבות המשק. הוא הצביע בסיפוק על השינוי שחל בעמדת האוצר ביחס לתשלום פיצוי לגמלאים.

קיסר גילה כי שר האוצר ניסה „למכור" להסתדרות את הדיון להמתין [illegible] מבנה השכר בשירות הציבורי [illegible] „בסיס מבין שיש להעלות את השכר, ואנחנו רוצים העלאה מבוקרת ולא מופקרת", הסביר.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד האשים בנאומו את האוצר בעידוד התופעה של שכר נמוך במגזר הציבורי, כדי לגרום להזלת השירות הציבורי והברחת זו לבסס על חברות קבלניות פרטיות. את יחסה של הממשלה לגמלאים כינה „חרפה לאומית" והצהיר כי ללא פיצוי לקבוצה זו לא ייחתם הסכם שכר במשק. „גמלאים רבים משתכרים 200 – 300 שקלים ונזקקים באמצע [illegible] במשק", אמר.

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ יעקב שמאי, האשים את הנהגת ההסתדרות בנסיון לגרור את המשא־ומתן עד ספטמבר, תוך התעלמות מהצורך שהוסכם השכר יהיה רטרואקטיבי מאפריל 87. הוא הציע לקבוע שכר עלייה של [illegible]

תמר גוז'נסקי מחד"ש קראה להפסיק את פרוייקט ה„לביא". לדבריה, עלות הפרוייקט מגיעה ל־2 מיליון דולאר ביום. „בסכום כזה אפשר להעסיק 500 עובדים סוציאליים במשך שנה שלמה". ואילו ישורון רצהבי מהליברלים התריע מפני בריחת עובדים מהשירות הציבורי אל המגזר הפרטי, שם משולם שכר גבוה בהרבה. [illegible]

מליאת הוועד הפועל אישרה גם את [illegible] מספר המחוזות של מערכת השיפוט ההסתדרותית להמשיך את שישה: מחוז ירושלים, מחוז תל־אביב, מחוז המרכז, מחוז חיפה והצפון וכן מחוז באר־שבע הדרום. כן תבדק האפשרות להפעיל את רשות השיפוט באיחוד נוסף שבין גדרה לנתניה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מגגורים למשרד למקצוע חופשי לתקופה של 5 שנים ברחוב רנ"ק מס' 13 גוש 6902 חלקה 124 תיק בנין 013־5/287, בקשה מס' 862526.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת ומלאה.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתגובה לידיך בפני הועדה הנ"ל.

י. מסאי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ

תמצית מאזן ליום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1987
(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.87 (בלתי מבוקר)	31.12.86 (מבוקר)
נכסים:		
מזומנים בקופה ובבנק ישראל	9,641	11,813
פקדונות בבנקים	17,691	16,807
ניירות ערך אג"ח להשקעה	48,896	46,422
הלוואות לממשלה	26,041	25,151
הלוואות לציבור	83,564	75,110
בניינים וציוד	5,897	6,000
נכסים אחרים	3,424	3,774
	195,154	185,077
התחייבויות:		
פקדונות מבנקים	1,191	1,287
פקדונות הציבור	86,038	81,990
פקדונות למתן הלוואות	89,257	85,149
התחייבויות אחרות	4,842	3,104
סה"כ התחייבויות	181 ־28	171,530
הון עצמי	13, 6	13,547
	195,154	185,077

תמצית דו"ח רווח והפסד לרבעון שנסתיים ביום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרץ 1987
(בלתי מבוקר)
(באלפי שקלים חדשים)

	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 1987
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	737
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	458
רווח נקי	279

דו"ח על השינויים בהון, קרנות ועודפים לרבעון שנסתיים ביום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרץ 1987
(בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 למרץ 1987

	הון וקרנות הון	עודפים	סה"כ
יתרה לתחילת התקופה	2,889	10,658	13,547
רווח (הפסד) בתקופה		279	279
	2,889	10,937	13,826

הדו"חות הכספיים הרבעוניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.86

הודעה לציבור

האגודה למען החייל בישראל

האגודה למען החייל מודיעה בזה לציבור שההגרלה השנתית תתקיים ביום ד' כ' בסיון תשמ"ז, 17 ביוני 1987 בשעה 17.00 בבית מגן דוד אדום, רח' יגאל אלון 60, תל־אביב.

אנו משתתפים בצערו של גמלאי תנובה
פריץ קלמן
במות
אשתו ז"ל
תנובה מרכז מחוזי חיפה
ההנהלה וועד גמלאי תנובה
הנהלת מחסן צמיגים תעבורה

במלאת 5 שנים לנפילת בננו האהוב
שי קיסר ז"ל
במלחמת שלום הגליל
נתייחד עם זכרו ביום רביעי כ' בסיון תשמ"ז 17.6.87 בשעה 16.30.
המשפחה
וקיבוץ גדות

למשפחת נאמן
ומושב גן־שורק
אתכם באבלכם הכבד
על מות הבן
אילן ז"ל
קיבוץ פלמחים

חמש שנים לנפילת
סגן
צחי יצחק אלעזרי ז"ל
האזכרה תערך מחר ביום שלישי, י"ט בסיון, תשמ"ז 16.6.87 בשעה 17.30 בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.
אביו: תא"ל (מיל.) **יעקב אלעזרי**
אמו: **נורית**
אחותו: **נילי**

במלאת שנה לפטירת יקירתנו
קלרה רייזל ז"ל
נתייחד עם זכרה מחר, יום שלישי 16.6.87 בשעה 16.30 בבית העלמין הישן בכפר־סבא.
המשפחה

משה צח (ויסמן)
נפטר בשיבה טובה
הלוויה תתקיים מחר, יום שלישי 16.6.87 בשעה 12.00 בצהרים בבית העלמין הדרום גבול חולון – בת־ים (שער חדש)
עודד ותמר צח ומשפחתם
עמליה ומשה שפירא ומשפחתם

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם **למרחב**

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

פרופסור **יהודה שרל בלוך**
מרצה להסטוריה כללית באוניברסיטת ת"א
איננו
נפטר בפריז
אתמול יום ראשון יז' בסיון תשמ"ז 14.6.87.
אלמנתו: ז'קלין בלוך

הלוח הכללי

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים •

עליות שערים ושיפור האוירה בבורסה

הופסק המסחר במניות אורן הנשלטת ע"י האחים הורביץ

מאת שמואל רוזנבלום

שבוע המסחר החדש נפתח במגמת עליות שערים במרבית ני"ע תוך שיפור מסויים באוירה הכוללת בבורסה.

מרבית פעילי השוק מצפים מהר לפירסום מדד נמוך שיגרום להורדת הריבית במשק ובעקיפין למעט התעניינות מחודשת במניות. חשיבה זו הביאה אתמול לפעילות אופטימית תוך נכונות לרכוש ני"ע גם תוך עליות שערים. קרנות הנאמנות ובעיקר אלו של בל"ל-פיא המשיכו גם אתמול בפעילות חיובית במסחר, קרנות הפועלים ודיסקונט נטו להצטרף למגמת מסחר חיובית אך באיפוק מסויים. סוחרי הבורסה, הנוטים לעקוב אחרי פעילות הקרנות ליוו אתמול את הקרנות בקליטת הצעים מהירה בני"ע שונים ובאחרים בהזרמת ביקושים קטנים בלידר. ראוי להזכיר שחוסר האלטרנטיבות בשוק ההון, בצירוף אינדיקטורים חיוביים כרמת האינפלציה נמוכה ושיפור צפוי ברווחיות חברות שונות בבורסה, גורמים לאופטימיות. מנגד חוסר היציבות הפוליטי בצירוף משבר אפשרי בתחום השכר עשויים כמובן להעיב ולגרום למגמה שלילית. אתמול נסו הפרשנים והפעילים השונים לצפות מגמת מסחר חיובית איטית לזמן הקרוב.

שינויי שער במסחר

הצעים תוך ירידות שערים קלות של כ-0.4% בממוצע שררו במניות הבנקאיות שבהסדר. בהנחה שמדד המחירים יהיה נמוך עשויה הריבית במשק לרדת שוב ועימה יבוא שיפור בבנקאיות. מזרחי ע"ש ירדו 0.8%, דיסקונט א' 0.9%–, בלל סטוק עלו אתמול 0.6%. הצעים כבדים נרשמו במניות חברת אורן הקשורה לפרשת הורביץ הנשלטת ע"י בני המשפחה. המסחר במניות אורן הופסק אתמול. בחלק גדול של מניות קונצרן כלל נרשמו ביקושים ועליות שערים, בלטו במיוחד מניות כלל תעשיות וכלל ישראל שעלו במשתנים וגם במסחר במר"צ בצהריים תוך ביקושים נאים. אתמול לא הופיעה כמותה בהצעים בלידר וכמו"כ לא מיהרה לספק ביקושים אלה רק ובמידה והשערים עלו. דוגמאות לכך מצאנו בכלל סחר ובכלל נדל"ן. אקס ההטבות בחברת סחר הביא אתמול לביקושים ועליות. פעילות ערה נמשכת במניות כאמנונים, ישראלום, ניקוב, ויסלגו, אדגר ונוספות. מניות אורדס 5 עלו אתמול ב-5.5%, צור עלו ב-2.7%, משכן 7%+ והיצע בפיתוח משכנתאות נקלט במהירות. לאחר שבוע של הצעים קבועים ומתבססים במניות אוורים והכשרת הישוב בגלמה בהן המגמה ונרשמו ביקושים בינוניים. עליה של 2% נרשמה בפולגת 4, היצע של 2417 ע.נ. נרשם בקפטאות פח 1 והוא נקלט ללא שינוי במחזור של 6175 ע.נ. פעילות חיובית תוך עליות שערים ונפח מחזורים נרשמה בחברה לישראל, ברוך, אפריקה, ליגת, פריון, אורדן, נכסי אורים, כלל סחר, בנק הספנות ושורה ארוכה נוספת של מניות כבדות וקלות.

המסחר במשתנים - עליה 0.88%+

המסחר אתמול במשתנים אופיין בעליות שערים תוך גידול בנפח הכספי. בסיבוב הראשון נרשמה עלית שערים בת 0.49%, בשני 0.61% ובשלישי הסתכמה עלית השער ב-0.88%. נפח העיסקאות במספר מניות היה נאה, טבע עלתה 0.25% בנפח כספי של 410 אלפי ש"ח. ים המלח עלתה 0.75% בנפח כספי של 476 אלפי ש"ח, בכלל תעשיות נרשמה עליה של 1.75% תוך רישום נפח כספי של 511 אלפי ש"ח. כידוע מתוכננת בקרוב הנפקה בכלל תעשיות. עליה של אחוז נרשמה בכלל ישראל 10 תוך היקף כספי של 366 אלפי ש"ח. מניות הדלק נותרו ללא שינוי בשערן וגם בהן נרשמה תנועה כספית של 385 אלפי ש"ח. עלית השער הבולטת ביותר נרשמה במניות הפטרוכימיים 3%+ בנפח כספי ביינוני 150 אלפי ש"ח. קונצרן כלל ובטוחה המשיכו במגמה של שב ואל תעשה כמעט מאומה. קרנות הבנקים הגדולים ובעיקר לאומי-פיא בלטו מנגד בפעילות חיובית לאורך הקו. במסחר במר"צ בשעות הצהריים נרשמו ביקושים נוספים ועליות שערים שבלטו במיוחד במניות בכלל תעשיות, גדלין, כלל ישראל, ים המלח ונוספות.

ריבית שיקלית - ציפיה לירידה נוספת

עפ"י נתוני המערכת הבנקאית משולמת כיום למפקידים עד 10,000 ש"ח ריבית בשיעור ממוצע של כ-13% לערך. למפקידים 50,000 ש"ח משולמת ריבית של 14% לערך. במשק קיימות הערכות רבות הטוענות ששיעור הריבית עדיין בגוד ריאלי, זאת בהנחה ששיעור המדד יהיה קרוב לאפס. נראה לפיכך שבשלושת החודשים הקרובים צפויה הריבית לרדת עד ל-10% בחישוב שנתי. בבנקים מעריכים שמדד המחירים הצפוי להתפרסם היום ינוע בין 0.3% – 0.4%. ציפיות אלה נסמכות מעט אופטימיות למומחים שונים. אלה סוברים שהמדד ינוע בין 0.7% – 0.8%, ואולי אף מעט יותר. במידה ואכן המדד יהיה נמוך כצפוי, עשויה הריבית על האשראי לרדת בהתאמה, הפעם מעט מהר יותר מבעבר. במידה וכל התחזיות הללו יתאמתו צפוים חלק ממנהלי הקרנות לפעילות חיובית בבורסה. פעילות זו תתבסס על חוסר אלטרנטיבות וכמות כספי נזיל בהיקף נרחב.

דולר שחור - עסק נוסף

מחירו של הדולר השחור נע בארבעת החודשים האחרונים סביב כ-1.58 ש"ח. בשוק השחור התבצעו עיסקאות מועטות בלבד וכהגדרת סוחרי הדולר השחור אזי העסק מת או גוסס. ביומיים האחרונים הועלה באמצעי התקשורת נושא הפיחות. גם למומחי ופרשני הכלכלה השונים לא נראה רעיון הפיחות כמציאותי בשלב הנוכחי. האוצר ובנק ישראל מתייחסים לנושא ביצוע הפיחות באופן שלילי. בשוק השחור עלה מעט מחיר השחור והגיע עד ל-1.60 ש"ח לדולר. סוחרי השחור טוענים שעיקר העיסקאות נובע מהכנה לנסיעות חופש בחו"ל בקיץ הנוכחי. נראה אכן שהפעילות בשחור דלילה ביותר וציפיות לפיחות אין. זרימת כספים בהיקף נרחב מחו"ל לארץ נמשכת וגם זה מעיד על אמונה קטנה ביותר באפשרות ביצוע פיחות במשק בקרוב.

הודעות הבורסה - הפסקות מסחר

החל מהיום תפסיק הבורסה את המסחר ב-25 ני"ע עקב פיגור בפירסום הדו"חות הכספיים. לפנינו רשימת החברות הללו: מרכז הקבלנים, איכות, גלי זוהר, מתם, מידב, עפר וסלע, אורן, ישפרו, אילון, לומיר, קיסריה, דרוקר, מאגרי בניה, אוקטגון, דפרון, מקס, שלדות, אליאנס, דובק, ליפסקי, מורגן, כור, חידון, עוז ואפיק. אתמול ברגע האחרון העבירו חלק מהחברות הנ"ל באיחור את מאזניהן לבורסה, ולפיכך היום לא יופסק בהן המסחר.

מקורות בבורסה

15.6.87 – רשף – פתיחת המסחר במניות החברה שהונפקו לאחרונה במחיר בסיס של 1038 במסגרת רשימה ב'. סחר פיתוח – 1500% הטבה. סחר הזוקות – 2000% הטבה.

16.6.87 – ספנות הספקה – אקס הטבה 3000%, יום החלוקה 19.6.87.

17.6.87 – שניא 4114 – פתיחת מסחר בקבוצה 361, גליל משופר – 3770 – פתיחת מסחר בקבוצה 316, שניא 4115 – פתיחת מסחר בקבוצה 370, גליל משופר 3771 – פתיחת מסחר בקבוצה 317. אסותא – פתיחת הנפקת מניות במכרז לציבור. חילן – אקס הטבה 300%, ההקצאה בתאריך 21.6.87. צור – הקצאת 40% מניות הטבה.

גיוסי הון – ההתעניינות גוברת

גיוסי ההון האחרונים בבורסה זכו כידוע להצלחה ניכרת. ביום ה' בשבוע החולף גייסה חברת קרדן הון בהנפקה חדשה שזכתה לחתימת יתר של פי 2.18. הפעילות לגיוס ההון הולכת ומקבלת תאוצה בזמן האחרון, כפי שנודע לכתבנו החל התור ברשות לני"ע להתארך עקב בקשות חדשות בהיקף גדול. סידורי התחמות התדשים, והיקף הסך הנזיל, עשויים לאפשר בקרוב גיוס הון משמעותי נוסף. נראה שאנו צפויים לקבל הנפקות חדשות ויש לקוות שגם טובות ואטרקטיביות.

*הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים — שאינם בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אה.ה.ש ש	22700				
הספנות 0.1	2130	4037	+70	+3.4	+9553
הספנות א 0.5	1400 תב	4360	+95	+7.5	+7760
הספנות אופ 2	1780	488	+10	+.6	+61.0
כללי לא בהסדר 1	28000	22.0	+50	+.2	+73.0
בנק צפ' אמרק 1.	--- הפסקת מסחר ---				
בנק צפ' אמרק 5.	--- הפסקת מסחר ---				
פ.י.ב.י. 0.5	9430	4238			+798
הבינלאומי 5.0	7900	553	+180	+2.3	+549

בנקים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	96090	315	-300	-.3	-364
אידיבי ב 100.0	96500	12.0	+300	+.3	+9.0
אידיבי בב א 2.0	583600				
אגוד 1שח	71400	72.0	-250	-.4	-24.0
דיסקונט ב	123800	44.0	+1150	+.9	+65.0
דיסקונט א	122600	123	-450	-.4	-35.0
דיסקונט שה ב	14700	16.0	+650	+4.6	+280
המזרחי ש	59900	512	-380	-.8	-2071
המזרחי ם	39850	69.0	-500	-1.2	-121
המזרחי שה 9	--- הפסקת מסחר ---				
הפועלים מכב	95000	.5			-4.4
הפועלים ש	65520	973	-280	-.4	-2786
הפועלים ם	65530	42.0	-520	-.8	-251
כללי א וש"ח	167558	19.0	+700	+.4	+250
כללי שה 7	8000	10.0			-10.0
כלל סטוק 100.0	41620	1253	+230	+.6	+2177
כלל שה 11	15680	995	+110	+.7	+1191
מימון וסחר 1.0	55000	2.0	+200	+.4	+19.0
מימון וסחר 5.0	28500				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	31450	40.0	+700	+2.3	+130
לאומי משכנתאו ש	11010	265	+20	+.2	+13.0
לאומי משכנתאו ם	11157 תב	126	+780	+7.5	+559
כרמל ש	7200	1123	+68	+1.0	+880
כרמל שה 1	3949		-11	-.3	-314
בנין ב 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
פת משכ ש	4020	2162			-1137
משכן ב ש	3840 תב	1055	+250	+7.0	+942
עצמאות 0.1	21400				
טפחות מכב ש	26500	18.0	-400	-1.5	-9.0
טפחות רג ש	26850	249	+300	+1.2	+305
טפחות שה 1	10040	14.0	+40	+.4	+271
טפחות שה 2	5032	946			+4.0
יעסור 1.0	2565	651			+231
יעסור 5.0	1260	839			-26.0
מידב 1.0	9480	366	+220	+2.4	+482

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שלמון א 1שח	881	5599	+28	+3.3	+6449
הזוקלאות מכב א	--- לא נסחר ---				
הזוקלאות מכב ג	--- לא נסחר ---				
לאומי תעשיה א ש	14550	80.0	+50	+.3	+14.0
פתוח תעשיה מכב	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב 3	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב 31	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב 131	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב ד	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב דד	--- לא נסחר ---				
מרכז קבלנים 5.0	1280	878			+104
תיירות בב	--- לא נסחר ---				
כלל ליסינג 0.1א	26500	48.0			+92.0
כלל ליסינג 0.5ב	23680	193			-34.0
כלל ליסינג אג"ח	19880		+300	+1.6	+30.0

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איתן ביטוח 1שח	190.0	4520	+4.0	+2.2	+6016
ארדים 0.1	1508	223			+389
ארדים א 0.5	960 תב	1080	+50	+5.5	+1066
בטוח משנה 1ש"ח	688	521			-46.0
בטוח משנה 5ש"ח	313	4021			-2581
הדר 1שח	274	4544	+1	+.4	+535
הדר 5שח	232	3455	+5	+2.2	+4841
הדר אפ 2	287	2150	+2	+.7	+5150
הסנה 0.1	782	5409	+22	+2.9	+7398
הסנה 0.5	750	1311			-194
המשמר-הראל 1.0	6450	280	-126	-1.9	-155
המשמר-הראל 5.0	4850	418	-7	-.1	-118
מנורה 1.0	* 3070	60.0	+160	+5.5	+78.0
* ביצוע חלקי 76.90%					
מנורה 5.0	1640	250			+500
סהר פיתוח 3	539 תב	20770	+30	+5.9	+19191
[illegible]	1340	696	-10	-.7	-696
סהר ש	307	6392	+8	+2.7	+14225
ציון החזקות 1.0	10600				
ציון החזקות 5.0	2850	157	-40	-1.4	-157
הסנה 1שח	382	12670	+4	+1.1	+5148

מסחר ושרותים — מסחר

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא 1.0	8580	54.0			-54.0
אינטרגאמא 5.0	5320	796			-397
גאויר קורא 1.0	1045	662	+20	+2.0	+702
גאויר קורא אפ 2	796 תב	400	+55	+7.4	+459
כלל סחר 1שח	508	48866	+23	+4.7	+99432
כלל סחר אפ ד	423	25267	+20	+5.0	+28633
כלל סחר אגח 2	174.0	12120			-1332
קריסטל 1.0	1175	4086			-1146
רפק 0.1	25000	10.0			-20.5
רפק 0.5	12500	46.0	-500	-3.9	-53.0
שופרסל א 2.0	15020	200	-60	-.4	-142
שופרסל ב 10.0	12300	298	+10	+.1	+336

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
הראל 1.0	1861	708			+1.0
ספנות הספקה 1שח	28078	93.0	+278	+1.0	+3.0
ספנות הספקה 5שח	12990	377	+590	+4.8	+507
קרור 0.1	1457	830			-47.0
קרור 1.0	380	8570	+10	+2.7	+13023
מוסכי קיבה 0.1	3600 תב	178	+199	+5.9	+138
מוסכי קיבה 0.5	1540	1108	+5	+.3	+169
קונטרוסים 0.1	4230	418			+284
קונטרוסים 0.5	2800	445			+60.0
קופל 1.0	7655	184	+100	+1.3	+104
דלק 3 0.1שח	2980	2069			+917

מלונות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גלי זהר 1.0	5580 תב	161	-620	-10.0	-161
גלי זהר 5.0	4420	100	-30	-.7	-21.9
מלונות דן 1.0	2135	359			-38.0
מלונות דן 5.0	1768	400	+10	+.6	+500
חוף המלונות 0.1	8000	60.0	+200	+2.6	+183
כנם 1שח	3051	245	+145	+5.0	+465
מלונות ירדן 1.0	3250	365	+150	+4.8	+438

מחשבים ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איכות 1שח	1391	809	+11	+.8	+85.0
דטה מימון 1.0	12200	75.0	+580	+5.0	+281
ת.י.ל.ן. 1.0	22122	400			-52.0
יעבא 1.0	7720	15.0	-2		-15.0
כלל מחשבים 1.0	13600	20.0			-41.0
מ.ל.ל. 1.0	17250	20.0			-11.0
מ.ל.ל. 5.0	7735	77.0	-10	-.1	-140
משוב 1.0	650	485			-121
משוב אפ 1	504	85.0			-75.0
ניקוב 1שח	2100	2235	+51	+1.5	+3519
ניקוב 5שח	1175	3498	+10	+.9	+1416
ניקוב אפ 2	5301	303	+250	+5.0	+1497
תים מחשבים 1.0	891	2500	+11	+1.3	+360

מקרקעין ופיתוח — נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבורום גינדי 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אבורום גינדי 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
אורן מבנים 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אורן מבנים 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
אזורים 1שח	1470	12948	+20	+1.4	+8871
אזורים אפ 1	1148	2236	+25	+2.2	+5110
אזורים אגח 3	185.5	28456	+6.5	+3.6	+62906
אילון 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אל-רוב 1.0	1951	566	+25	+1.3	+2035
אלמנטים 1ש"ח	* 7580	185	+75	+1.0	+227
* ביצוע חלקי 87.40%					
אפריקה 0.1שח	56200	20.0			+92.0
אפריקה 1שח	46349	257	+350	+.8	+296
אפריקה אפ 5	38750	31.0	+450	+1.2	+39.0
ארזים 1.0	3480 תב	1051	+203	+6.4	+4550
ארלדן 1שח	4885	807			-557
ארלדן 5שח	2855	1413			+699
בן-יקר בת 1.0	8549	13.0	-10	-.1	-95.0
ברנוביץ 1שח	3400	229			+188
ברנוביץ 5שח	2600 תב	255	+176	+7.3	+572
דנקנר 1.0	7550	426	-300	-3.8	-826
דרוקר 1.0	--- לא נסחר ---				
דרוקר 5.0	--- לא נסחר ---				
[illegible] 1שח	240	5847			-3798
[illegible] 5שח	174.0	4870	+1.5	+.9	+2318
הסקלול 1.0	1620	364	-50	-3.0	-250
הסקלול 5.0	1134	76.0			-91.0
ת.ל.ב. 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
ת.ל.ב. 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
כלכלית י-ם 1שח	345	10576	+8	+2.4	+14979
כלכלית ים אפ 1	211	11226	+3	+1.4	+2027
גב-ים 0.1	6069	329	+170	+2.9	+624
גב-ים 0.5	5085	312	+40	+.8	+120
ישראלום 1.0	1855	1947			-305
ישרס 1ש"ח	23131	817	+400	+1.8	+989
כהן פיתוח 1.0	12144	62.0	-1		-21.0
לומיר 1.0	5481	533			+413
לומיר 5.0	2837	720			-14.0
מ.ת.ם. 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
מ.ת.ם. אפ 2	--- הפסקת מסחר ---				
מ.ת.ם. אגח א	--- הפסקת מסחר ---				
מאגרי בניה 1.0	* 810	3350	-10	-1.2	-1717
* ביצוע חלקי 98.60%					
משכאל 1שח	410 תב	6337	+27	+7.1	+11870
משכאל אפ (1)	213	26804	+12	+6.0	+40164
מבנר 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
מר-לו 1.0	915	314	+5	+.6	+92.0
לורנשטין 1.0	539	744			-373
לורנשטין 5.0	260	17362	-1	-.4	-12766
ליפשיץ 1שח	* 2329	547	+23	+1.0	+863
* ביצוע חלקי 85.50%					
ליפשיץ 5שח	1780	1045			-1270
נאות אביב 0.5	* 15040	252	+150	+1.0	+39.0
* ביצוע חלקי 98.70%					
נכסי אוורים 1שח	358	5809	+10	-2.9	+4933
סהר החזקות 1.0 בנה	1212	200	+45	+3.9	+224
סהר החזקות 5.0 בנה	1238 תב	1774	+90	+7.8	+2774
סופ 1.0	8300	175	+250	+3.1	+212
סופ 5.0	5300 תב	281	+300	+6.0	+386
עפר וסלע 1.0	544 תב	9210	-61	-10.1	-15187
פריד 3.0	* 2315	1796	+25	+1.1	+1759
* ביצוע חלקי 95.30%					
קיסריה 0.1	* 5050	56.0	+50	+1.0	+35.0
* ביצוע חלקי 72.00%					
קיסריה 0.5	2020	1340			-727
רוגובין 1שח	484 תב	3510	+44	+10.0	+4585
רוגובין 5שח	237 תב	12955	+12	+5.3	+16782
רוגובין אפ 2	1350 תב	850	+70	+5.5	+1050
רוגובין אגח א	131.5	4488	+1.5	+1.2	+15680
רסקו מכב	5400	145			+87.0
רסקו רג	5100 תב	222	+350	+7.4	+248
נכסים ובנין 1.0	3890	753	+40	+1.0	+1174
הכשרת הישוב 1.0	79990	151	-69	-.1	+142
יקפוך 1שח	4800	381	-262	-5.2	-467
כלל בילן 0.1	773	9049	+24	+3.2	+12647

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	3700	154			-260
מטעי הדר 0.5	3280	34.0	+100	+3.1	+96.0
מהדרין 1שח	7050	886	+150	+2.2	+2119
מהדרין אפ 1	4645	735			-145
נכסי הדרים 1.0	1870	704	+19	+1.0	+1631
פריאור 5שח	2520	118	+50	+2.0	+418
שן-הר 1.0שח	2900	833	+30	+1.1	+92.0
שן-הר אפ א	1910	1788	+137	+7.7	+1823

תעשייה

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסמים 1.0	1425	400	-25	-1.7	-306
גולדפרוסט 1שח	3120	209	+120	+4.0	+890
גולדפרוסט 5שח	2339	185			-16.0
גולדפרוסט אפ 1	1560	70.0	-61	-3.8	-70.0
דובק מב ש	--- הפסקת מסחר ---				
דובק מב ם	--- הפסקת מסחר ---				
וגלכל 1.0	965	1000			-1000
וגלכל 5.0	780				
פרי-זה 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
פרי-זה 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
טמפו בירה 1.0	34966	62.0	+1665	+5.0	+244
טמפו בירה 5.0	31001	75.0	+1101	+3.7	+87.0
יצהר 1שח	1497 תב	703	+75	+5.3	+1434
יצהר א 5שח	850	1269			-1054
יצהר אפ 2	690	700	+15	+2.2	+90.0
מן 1שח	830	2195	+30	+3.8	+1240
מן 5שח	502				+500
סנפרוסט 1.0	17500 תב	111	+1300	+8.0	+189
עסיס ב 5שח	484 תב	21623	+24	+5.2	+47168
שלגה אגל 1.0	3200 תב	70.0	+187	+6.2	+407
שמן מבול א' ש'	6720	1058	+70	+1.1	+387
עלית 0.1	20130	141	+503	+2.6	+136

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגד 1ש"ח	790	7920	+30	+4.0	+10569
ארגד אופציה (1)	523	8021			-7847
ארגד אג"ח	117.5	37697	+.5	+.4	+47096
אופים 1.0	1110	10912			-190
אופנת ברוך 1 שח	724	2177			-640
אופנת ברוך 5 שח	576	5638			-4538
אופנת ברוך אופא	519	650	+14	+2.8	+555
ארגמן רג ש	19506	148	+800	+4.3	+269
דלתא-גליל א 3.0	4040	840			-494
מטוית מאחד 1.	2559	40.0	-1		-1.0
מטוית מאחד 5.	1120	90.0	+20	+1.8	+115
דיסלגו 1.0	2160 תב	800	+150	+7.5	+2580
דיסלגו 5.0	1685 תב	696	+120	+7.7	+776
הדרינג 1.0	7220	360	-380	-5.0	-1254
דיקית 1שח	2510	1282			+8.0
דיקית 5שח	1770	3752	+25	+1.4	+4400
דיקית אפ סר ב	1233	2197	+20	+1.7	+1603
לודזיה 0.1	3400	244	+100	+3.0	+395
לודזיה 0.4	2760	992	+20	+.7	+304
ליבנת 1שח	376	4602	+1	+.3	+391
בית גליק 1.0	1274	460			-71.0
סקב 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
סקב 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
עית 1.0	700 תב	2324	+35	+5.3	+5060
עית 5.0	325	8475	+5	+1.6	+15980
עסקי 1.0	340	6162			-2163
עסק אפ 1	216	5131	+1	+.5	+631
פולגת א 1שח	2250	2266	+10	+.5	+663
פולגת ב 4שח	1458	5319	+28	+2.0	+8416
פולינגר א 0.5	11800	123			-96.0
פרגוד 1.0	995	1000	+45	+4.7	+1080
גיבור סברינה	15000	2.8	-250	-1.6	-195
תפרו רוגוזין 1.0	2569	337	+69	+2.8	+110
דלתא-גליל 1.0	5270	187			-119

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אוקטגון 5.0	2990	283	-10	-.3	-959
אורדן 10.0	9850	517	+200	+2.1	+679
אורדן 50.0	9240	141	+440	+5.0	+77.0
אלומית 1.0	8520	80.0	+200	+2.5	+71.0
אלומית 5.0	7000	125			-25.0
כבלים ש	73080	29.0	-500	-.7	-25.0
התכוף 1.0	8200	62.0	+174	+2.2	+11.0
התכוף 5.0	5227 תב	200	-298	-5.4	-137
התכוף אפ	5000	51.0	-239	-4.6	-51.0
דיקה 1.0	4900	71.9			+20.8
דיקה 5.0	2143	280	+41	+2.0	+291
קפקאות פח 1.0	5235	6175			-2417
קפקאות פח 5.0	4920	847	+140	+2.9	+1453
מתכת טרום 1.0	270 תב	11583	-38	-12.3	-30276
כבלי ציון 1.0	3525 תב	2107	+320	+10.0	+4542
כבלי ציון 5.0	1878	3100			-103
כבלי ציון אפ 3	1248	1315	+103	+9.0	+1659
מורגן 1.0	1148	621			-255
מתכת קרמני 1 שח	341 תב	6890	-19	-5.3	-7326
מתכת קרמני 5 שח	212	10570			-2253
נחושתן 0.1	42050	12.0	+1000	+2.4	+28.0
נחושתן 0.5	17280	185	+200	+1.2	+191
פקר פלדה 1.0	20480	206	+400	+2.0	+171
קינג 1.0	1208 תב	1870	+110	+10.0	+3766
קינג 5.0	700	1173	+1	+.1	+523
קליל 1.0	* 2900	187	+50	+1.8	+650
* ביצוע חלקי 92.40%					
קליל 5.0	2345	506	+15	+.6	+734
קליל אפ	1273	1632			-1945
קליל אגח	120.5	8800	+.5	+.4	+12600
שלדות 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
תעשיות לכ"ש 1.0	1195	564			-34.0
תעשיות לכ"ש 5.0	805	1724			-1154

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	570000	7.0	+2000	+.4	+6.0
אלקו 0.1	11325	58.0	-225	-2.0	-19.0
אלקו 0.25 ש	5500	324	-116	-2.1	-324
אלקו 0.25 ם	6250	79.0			-69.0
אלקטרה 0.1שח	2300	3960	+55	+2.5	+4140
אלקטרה א 0.5שח	1754	4532	+50	+2.9	+2331
אלקטרה אפ 3	1430	2710			-1871
אלקטרה אגח 3	173.0	23082	+5.5	+3.3	+36027
אלרון 3.0	443500	15.0	+4500	+1.0	+21.0
ארית 0.02שח	28180	78.0			-38.0
כלל תעש אלקטר	2990	6073	+90	+3.1	+7680
ספקטרוניקס 1.0	1611	1630			+42.0
ספקטרוניקס 5.0	1330	1413	+10	+.8	+1852
פריסטגר 1שח	810	2325			-1025
פריסטגר 5שח	680	2890			+444
ציקלון 1שח	* 2475	395	+225	+10.0	+1623
* ביצוע חלקי 66.90%					
ציקלון 5שח	1360 תב	680	+73	+5.7	+663
קנבשטין אזלר 1.	9290				
קנבשטין אזלר 5.	5400	100	+100	+1.9	+30.0
ת.א.ת. 1.0	1945	679	+85	+4.6	+2343
ת.א.ת. 5.0	925	5093	+26	+2.9	+8766
ת.א.ת. אפ 1	26500 תב	10.0	+2500	+10.4	+19.0
תדיאה 1שח	888	1670			+7.0

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.פ.כללבנין 1שח	231	22931	+7	+3.1	+20891
א.פ. בנין אפ א	857	3858	+16	+1.9	+3273
א.פ.בנין אגח א	143.0	30909	+4.0	+2.9	+190137
אקרשטיין 1שח	700	4804	+33	+5.0	+2861
אקרשטיין 5שח	455	1585	+16	+3.6	+2915
אקרשטיין אפ א	669	1876			-2200
אקרשטיין אג"ח 1	139.0	16330	+3.0	+2.2	+34454
בר-און 1.0	1391 תב	217	+70	+5.3	+203
בר-און 5.0	665	1660	+5	+.8	+983
טרומאבסט 1.0	9290	39.6	+90	+1.0	+41.8
טרומאבסט 5.0	4980	407	+200	+4.3	+357
מ.ל.ם. 1.0	1110	1800	-55	-4.7	-700
מ.ל.ם. 5.0	851	249	+10	+1.2	+48.0
מודול השק 1שח	785 תב	1831	+49	+6.7	+2367
מזאיקה ולפמן 1	--- לא נסחר ---				
מזאיקה ולפמן 5	19045	5.0	-2		-8.2

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אליאנס ב 200.0	--- הפסקת מסחר ---				
גל תעשיות 1.0	1250	1602	+60	+5.0	+1941
גל תעשיות 5.0	890	2261	+40	+4.7	+2675
דקסטר 1.0	3180	63.0	+20	+.6	+63.0
דשנים 0.1	5270	29.0			-16.0
דשנים 0.5	1980	1145			-1153
חיפה כימיקל 10.0	1010	8656	+30	+3.1	+6697
ליפסקי 1.0	3180 תב	296	+160	+5.3	+297
מקסימה 1.0	9150	29.0	+200	+2.2	+29.0
מקסימה 5.0	7160	113	+250	+3.6	+340
נקה 1שח	8462	130	+193	+2.3	+242
סנו 1.0	26000	78.0			-15.0
סנו 5.0	21500	354			-56.0
[illegible]	9537	[illegible]			[illegible]
פרוקלאס אפ 1	231	13795	+11	+5.0	+28535
קים נייר 5ש"ח	7280	100			-25.0
[illegible]	3890				[illegible]
ת.ג.ל. 5.0	2770	14.0			-14.0
תיא 5ש"ח	5451	647	+21	+.4	+129
פרוטארום 10.0	45215	110	+200	+4.6	+308
תרז א 5.0	11002	125			+75.0
אבן 5.0	1950	679	+25	+1.3	+118
שבע 0.01 ש"ח	--- הפסקת מסחר ---				
ים המלח 1שח	2930	8365	+49	+1.7	+9047
פטרוכימיים 10.0	820	10519	+43	+5.5	+16584

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כתר 1שח	259	13969	+7	+2.8	+13311
דפרון 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
דפרון 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
תמ.ן 1.0	12510	110			-140
יאה 1שח	6779	118	-1		-142
לבידי אשקלון 1.	764	2364			-866
מולט ב 0.5	57600	103	+1600	+2.9	+113
סאנוייה 1.0	3969	22.0	-1		-28.0
רים 0.1	2450	219			+331
רים 0.4	1849	884	+30	+1.7	+507
תעל ב 0.2	21550	105			-119
מפעלי ניר 10.0	449038	3.0	+8805	+2.0	+1.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבירן 1.0	14850	40.0	+500	+3.5	+13.0
אבירן 5.0	7998				-25.0
חבישה יד 1שח	3800	445			-396
ה.ג.פולק 1שח	2311 תב	223	-238	-9.3	-360
ה.ג.פולק 5שח	1950	357	-20	-1.0	-1857

השקעות תעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כור בב 1.0	18493	808	-187	-1.0	-1135
מאגרי טכנולוגיה	465	4158	+22	+5.0	+5502
מרכזית ב 0.1	12982	534	+32	+.3	-497
כלל תעשיות 1 שח	277	70195	+12	+4.5	+105065

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמיקר ש	9310	137			-137
אי-קובה 1שח	93.0	36264			-23247
אלבר ש	18182	33.0	+600	+3.4	+48.0
אלבר ב	17900	3.0	+300	+1.7	+28.0
אלדן ב	* 7100	40.0	+380	+5.7	+62.0
* ביצוע חלקי 79.10%					
אביגור בב 1.0	1516	586	-2	-.1	-614
אפיק 1.0	520	13297	-20	-3.7	-14299
אפיק 5.0	390	4435	-8	-2.0	-3667
גאולת השקעות 1שח	1890	443			-200
דנבאר 1ש"ח	901	945	+9	+1.0	+157
דנבאר 5ש"ח	582	842	+2	+.3	+528
חברה לישראל 1שח	5101	4272	+101	+2.0	+2126
חברה לישראל 5שח	5180 תב	3943	+450	+9.5	+7797
הלפמן 0.1	139800				
הלפמן 1.0 ש	30000	5.0			+2.0
אמפא א 0.5	31200 תב	80.0	+1700	+5.8	+237
שעלים השק 1ש"ח	11900	501	+530	+4.7	+1861
מרחבי השק ש	37500	49.0	+100	+.3	+10.0
כור השק אגח 124	13595				
חירון כ"ר 1ש"ח	3065	159			-177
חירון כ"ר 5ש"ח	1723	1535			+206
ישום השקעות 1שח	* 286	24075	+11	+4.0	+25783
* ביצוע חלקי 99.50%					
יצוא ש	15700	250	-100	-.6	-250
ידין א 0.1	* 2430	115	+30	+1.3	+702
* ביצוע חלקי 83.80%					
כלל ישראל 50.0	1470 תב	2391	+101	+7.4	+4415
לנדיק 1שח	* 2190	211	-120	-5.2	-590
* ביצוע חלקי 78.70%					
לנדיק 5שח	1076	500	+10	+.9	+940
מגור 1שח	700	301	+10	+1.5	+241
מגור א 5שח	* 455	950	+15	+3.4	+1150
* ביצוע חלקי 95.00%					
מגור אפ ב	346	500	+1	+.3	+60.0
מגור אג"ח 1	133.0				
עת השק ב 0.1	4375	230	-46	-1.0	-207
עת השק ב 0.5	3169 תב	280	-190	-5.7	-402
פמה א 0.1	9699	128			-91.0
פמה 0.5	7130	321	+4	+.1	+573
פריון ב 0.2שח	16750 תב	219	+900	+5.7	+329
קרדן 1שח	127.5	45682			-5860
קרדן 5שח	109.5	56575	+2.5	+2.3	+46770
אידיבי פתוח 2.0	11419	312	+169	+1.5	-145
אלרן 5שח	6420	353	+220	+3.6	+458
דיסקונט השק ש	6870	602	+150	+2.2	+478
כלל ישראל 10.0	1425	10513	+50	+3.6	+12922
פז השק ש	3680	391	+180	+5.1	+1445

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גוית מ	204	680	-1	-.5	-869

דלק ונפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.	5450	224			-189

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5963.16	5883.28
אבוקה	622.66	610.75
אגוז	249.1	244.34
אדיר	1623.85	1591.98
אדום	3172.46	3111.72
אופיר	1855.59	1841.56
אור	431.07	422.02
אורדון	154.72	151.60
אורלי	271.96	270.01
אורן	796.12	780.86
אייל	3838.09	3764.37
אירוס	5529.98	5408.99
איתן	730.53	715.88
אלון	595.54	583.33
אלמוג	659.46	646.58
ארז	415.30	407.49
אש	211.07	206.47
אשל	180.31	176.82
אתגר	244.69	242.42
בדולח	3021.26	2963.94
ברוש	375.78	364.87
ברק	599.24	587.74
ברקת	298.26	292.56
גביש	1534.77	1524.25
גבע	1075.15	1059.62
גורן	426.98	418.99
גיא	9934.87	9788.03
גיל	3415.72	3352.26
גלית	618.22	607.93
דובדבן	446.13	441.93
דוכיפת	522.06	512.05
דולב	238.12	233.11
דורון	1490.57	1462.23
דיונה	263.55	258.48
דליה	588.14	577.83
דנה	444.97	436.57
דקל	512.23	502.61
דרום	470.68	466.42
הדר	530.60	521.54
[illegible]	2796.31	2731.86
הוד	20478.06	20178.80
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	619.27	607.24
[illegible]	160.49	157.03
[illegible]	131.17	130.60
[illegible]	208.12	204.21
[illegible]	139.87	139.31
[illegible]	1411.51	1381.06
[illegible]	6081.31	6011.97
[illegible]	423.56	415.52
[illegible]	2850.61	2796.66
[illegible]	436.11	432.80
[illegible]	427.22	418.12
[illegible]	411.47	403.65
[illegible]	135.64	133.01
[illegible]	646.56	634.91
[illegible]	254.13	251.66
[illegible]	152.24	149.14
[illegible]	1198.48	1174.95
[illegible]	4853.64	4763.08
[illegible]	121136.45	119093.84
לפיד	497.95	495.92
לשם	1758.43	1723.10
[illegible]	330.14	325.76
[illegible]	1272.43	1248.02
[illegible]	3706.74	3673.10
[illegible]	—	—
מגן	3758.17	3722.79
[illegible]	398.15	394.75
מור	2296.22	2263.62
מורן	1001.68	992.44
[illegible]	27221.29	26775.53
[illegible]	979.56	960.53
מעוף	5035.90	4940.56
מעין	769.57	753.03
[illegible]	341.24	334.64
מרגלית	1686.76	1654.21
[illegible]	119.51	119.10
מרום	1275.46	1251.07
נגה	28851.42	28436.91
[illegible]	382.87	375.61
נטע	549.44	538.37
נילי	7744.11	7633.55
[illegible]	691.70	678.99
סגולה	132.95	130.31
סלע	338.16	331.55
[illegible]	493.48	483.92
ספיר	418.66	411.06
[illegible]	182.76	181.86
[illegible]	412.22	404.68
[illegible]	951.56	933.54
עדן	492.45	485.81
[illegible]	1237.66	1212.18
ענת	2977.29	2954.27
עפרוני	457.48	447.51
[illegible]	138.76	136.12
[illegible]	1761.09	1749.26
צבר	573.69	562.34
צופית	525.50	513.29
צוק	118.49	118.02
צמיד	1040.12	1018.69
[illegible]	585.11	575.05
[illegible]	1828.23	1792.50
קלע	2464.43	2452.15
[illegible]	21196.73	21019.75
[illegible]	124.06	123.80
רקפת	821.15	807.65
[illegible]	402.84	394.11
[illegible]	413.98	406.06
שחם	330.84	322.90
[illegible]	471.74	468.38
[illegible]	369.04	366.25
[illegible]	1060.71	1045.33
[illegible]	1101.46	1075.11
שקד	179.47	175.95
תאנה	276.50	274.10
תדהר	641.32	638.15
תירוש	512.27	506.12
תמר	221.79	217.62
[illegible]	186.71	185.49
תרשיש	1391.78	1381.48
[illegible]	505.22	498.28

הלוח הכללי

דירות להשכרה
[illegible]

דירות למכירה
[illegible]

עסקים
[illegible]

חנויות
[illegible]

משרדים
[illegible]

הצעות עבודה
[illegible]

ביקוש דבר
[illegible]

מכירה
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

רהיטים
[illegible]

מקררים
[illegible]

הלוואות
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

מכוניות
[illegible]

הכרויות
[illegible]

שוק המציאות
[illegible]

זיפות גגות
[illegible]

פוליש ונקיון
[illegible]

נרשמו לנישואין
[illegible]

נישואים
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

למפעל לרהיטים מרופדים
(ספות נוער ומערכות ישיבה)
דרושים:
סוכן מכירות
ממוסה עצמאי ומעולה + רכב, עדיפות לבעל נסיון בענף הרהיטים. למתאימים אפשרות להכנסה גבוהה במיוחד.
תופרות • רפדים
בעלי/ות נסיון במרפדיה
לפנות בכתב בציון פרטים מלאים לת.ד. 35219 ת"א.

نسخة عن الأصل

مطابق للأصل

ראש עיריית ירושלים טדי קולק מעניק את מדליית עמית ירושלים לראש עיריית שטוטגארט ד"ר מנפרד רומל. (צילום: יצחק הררי)

מנפרד רומל – בן הפילדמארשל קיבל את תואר „עמית ירושלים"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

ראש עיריית שטוטגארט ד"ר מנפרד רומל, בנו של פילדמארשל ארווין רומל, קיבל אתמול מידי ראש עיריית ירושלים טדי קולק את התואר „עמית ירושלים" על פעלו למען ישראל וירושלים.

בטקס, שהתקיים באולם מועצת העיר השתתפו שגריר גרמניה בישראל, נציגי משרד החוץ, נציגי הכמורה הגרמנית בארץ, חברי להקת בלט שטוטגארט המופיעים בירושלים במסגרת פסטיבל ישראל, וכן ארבעה חברי מועצת העיר.

ד"ר רומל הוא הגרמני השני הזוכה בתואר. קדם לו איל העתונות אקסל שפרינגר.

קולק אמר בטקס כי ד"ר רומל מבין בוודאי כי הענקת התואר אינה יכולה לעבור בלי ויכוח ומן הראוי שהוא יהיה גלוי. הוא הוסיף כי טבעי שהענקת התואר מעלה את נושא האב פילדמארשל רומל. „צריך לזכור שאם רומל היה מצליח לעבור את תעלת סואץ היתה נשקפת סכנה לקיומו של הישוב היהודי בארץ" אמר קולק.

ד"ר רומל אמר גם כי הוא משוכנע שלו הגיע הצבא הגרמני מצפון אפריקה לארץ היה קורה כפי שקרה באירופה. „רוב הגרמנים יודעים שטוב שגרמניה הפסידה במלחמה", אמר. הוא הוסיף כי יש צורך לשמור על ירושלים מאוחדת ולאפשר בה חופש לכל הדתות.

מחוץ לבניין הפגינה קבוצה קטנה של יוצאי וילנה שמחתה על הענקת התואר לבנו של קצין בכיר בצבא הנאצי.

חפירות משרד הדתות ליד הכותל ערערו את בניין המחכמה העתיק

עיריית ירושלים: למבנה חשיבות היסטורית ומדינית ואסור להניח שיתמוטט

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

עיריית ירושלים מאשימה את משרד הדתות, כי חפירות שבוצעו באיזור הכותל על-ידי המשרד גרמו להתמוטטות רצפה בבניין המחכמה, הצמוד להר הבית.

לפני שבוע שקעה לפתע הרצפה באחד מחדרי בניין המחכמה, השייך למשרד הבטחון ובו מתגוררים שוטרי משמר-הגבול המופקדים על השמירה בהר הבית.

כתוצאה מן השקיעה נסדק קיר סמוך, ולדברי מהנדס מבנים מסוכנים בעיריית ירושלים, אליעזר אלקלעי, הדבר מרמז על סכנת קריסה נוספת. גורמים בעירייה טוענים, כי ההתמוטטות נגרמה כתוצאה מעבודות החפירה שמבצע משרד הדתות במקום במסגרת חשיפת מנהרת הכותל.

מנכ"ל העירייה אהרון שריג, פנה בעקבות ההתמוטטות אל מנכ"ל משרד הדתות והביא לידיעתו את הסכנה שבהמשך עבודות הבניין.

בניין המחכמה, הצמוד להמשך הכותל המערבי, נבנה במאה ה־13 כמדרשה דתית והוא בעל ערך ארכיטקטוני רב. הבניין מורכב מקמרונות שחלליהם ממולאים עפר. בעיריית ירושלים סבורים, כי במהלך עבודות החפירה הוצאו כמויות גדולות של עפר והדבר גרם להתערערות המבנה. בעירייה מדגישים, כי לבניין חשיבות היסטורית ומדינית, אסור להגיע למצב שהבניין יהיה בסכנת התמוטטות.

במשרד הדתות דוחים את הביקורת וטוענים, כי היא נובעת מהתנגדות המשרד לתוכנית העירייה להרוס מבנה השייך לו בחלק המערבי של רחבת הכותל. לגופו של עניין טוען מהנדס משרד הדתות גמליאל קדרון, כי אין שום קשר בין ההתמוטטות לבין החפירות שהמשרד מבצע לשם הכשרת הכניסה למנהרת המים, שנחשפה לפני חודשיים מתחת לחומת הר הבית.

בארבי יקבל מאסר עולם – מעריכים עו"ד סרג' קלארספלד ואשתו ביאטה

באו לטקס הענקת תארי „חסיד אומות העולם" ל־5 אחים פולנים

(ע). – פסק-הדין במשפטו של הנאצי קלאוס בארבי יינתן ב־2 או ב־3 ביולי, בבית-משפט צרפתי בעיר ליאון. עורך-הדין סרג' קלארספלד, פרקליטם של קבוצת יהודים, קרבנותיו של הנאצי, מסר לעתונאים אתמול בירושלים, כי לדעתו צפוי שבארבי יקבל מאסר עולם על מעלליו, כפי שהוכח נגדו במהלך המשפט.

קלארספלד בא לישראל בלווית רעייתו, „ציידת הנאצים" ביאטה קלארספלד, ליום אחד, כדי להשתתף במעמד הענקת תואר „חסידי אומות עולם" לחמישה אחים פולנים, בני משפחת פוחלסקי, על הצלתם של יהודים בתקופת השואה. הטקס נערך ב„יד ושם" בירושלים.

קלארספלד ציין, כי העובדה שבארבי סירב רוב הזמן להיות נוכח באולם בית-המשפט, היתה משגה של סניגורו, כיוון שהעדרו הקל על עדי התביעה להתבטא בחופשיות וללא חקירה נגדית מצד הנאשם.

קלארספלד מסר, כי עליו להיות נוכח בהתחדש משפט בארבי בליאון היום.

בשבועיים הקרובים ישמע בית-המשפט את אחרוני העדים, וכן את דברי הסיכום של הצדדים. פסק הדין יינתן, כאמור, בראשית יולי.

תואר „חסידי אומות העולם" הוענק אתמול מטעם „יד ושם" לחמישה אחים, בני משפחת פוחלסקי מפולין, על פעלם להצלת יהודים פליטי גטו גרודנו, בשנים 1941-42. רק ארבעה הגיעו לירושלים. מן האח החמישי נמנעה היציאה מפולין.

במעמד זה נמסרו ל„יד ושם" חמישה כרכים עבי־כרס המכילים מסמכים ממשפטם של שני הצוררים הגרמנים: ויזה, שהיה מפקד גיטו גרודנו ועמיתו לפשעים, ארנים, מפקד איזור העיר גרודנו, שנשלחו למאסר עולם בבית משפט גרמני ב־1960.

ארבעה פושעים נאצים נוספים שהשתתפו בפעולות הנאשמים, אשר גרמו למותם של כ־35 אלף יהודי הגיטו, לא נשפטו. שניים התאבדו כאשר נלכדו, ושניים הצליחו להימלט ועקבותיהם נעלמו.

כרכי המסמכים מהמשפט נאספו בידי עו"ד סרג' וביאטה קלארספלד במשך שנה שלמה מתוך ארכיוני ממשלת גרמניה, שהתירה זאת בפעם הראשונה, לאחר השתדלויות שנמשכו כארבע שנים. מר קלארספלד הביע תקווה, כי בעתיד תתיר הממשלה הגרמנית לחוקרים ולפרקליטים, במסגרת עשיית דין בנאצים, להשתמש בחומר הרב שבארכיונה, אשר בו עדויות שלא פורסמו עד עתה.

ד"ר פליקס זנדמן, אחד מחמישה יהודים, שחייהם ניצלו תודות למחסה שקיבלו מבני משפחת פוחלסקי, במשך שנה וחצי עד סיום המלחמה סיפר, כי מכל תושבי הגיטו בגרודנו הצליחו להימלט רק 70 יהודים.

ביאטה וסרג' קלארספלד בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

איש ועדת הבחירות מנסה בלי הצלחה למנוע בעד מועמדת המפלגה הרדיקאלית בבחירות באיטליה אילונה סטאלר לחשוף את מצעה בפני הצלמים. סטאלר, המכונה „צ'יצ'ולינה", היא כוכבת פורנו ידועה באיטליה, ומסע הבחירות הססגוני שניהלה היה קרן אור בודדה במערכת הבחירות, שהיתה משמימה בדרך כלל ונעדרת עימותים מהותיים בין המפלגות המתמודדות. תוצאות ראשונות של הבחירות, הנמשכות יומיים, תיוודענה רק הלילה. (צילום: א.פ.)

בריטניה חוששת לגורל נציגיה ומשהה ניתוק היחסים עם איראן

מאת דליה שחורי, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – המשבר הדיפלומאטי בין בריטניה לאיראן, שהחל בתפיסתו של אחד מעובדי הקונסוליה האיראנית בגניבה מחנויות ובהכאתו של דיפלומט בריטי בטהראן, עשוי להידרדר עד לכדי ניתוק מוחלט של היחסים הדיפלומאטים בין המדינות וסגירת משרד רכישת הנשק האיראני במערב הנמצא בלונדון.

ה„אובזרוור" מוסר כי בריטניה משהה את החלטתה בעניין התגובה הראויה להדרדרות האחרונה במשבר, גירוש שני דיפלומאטים בריטיים נוספים ביום ה' האחרון, כדי לתת לבריטים שגורשו שהות להגיע בשלום לבריטניה. שר החוץ הבריטי ג'פרי האו, חושש כי תגובה לא נכונה תחשוף את הבריטים שנותרו בטהראן לסכנה. מצד שני לא תוכל בריטניה לעבור בשתיקה על הצעדים האיראניים.

באשר למשרד רכישת הנשק, עובדיו אינם דיפלומאטים ועל כן יוכלו לבקש מהם לעזוב את בריטניה רק כאשר יפוג תוקף אשרות הכניסה

„בזק" ו„כור" מתמודדות במכרז ענק לתשתית טלפונים בשטחים

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר"

החברות „בזק" ו„כור" מתמודדות ביניהן על מכרז גדול של המינהל האזרחי בשטחים להקמת תשתית למערכת טלפונים מודרנית בשטחים לאוכלוסיה הערבית בלבד.

חברות אחרות, שניסו להתמודד על המכרז, פרשו בשלבים מוקדמים. להערכת המינהל האזרחי, מדובר בפרוייקט שהיקפו הכספי עשרות מיליוני דולארים. המינהל האזרחי גייס בשעתו את שירותיה של חברת מומחים גדולה, כדי ללמוד את הנושא, והמסקנה היתה, שמדובר בעסק כלכלי כדאי ביותר, נוכח הביקוש העצום לטלפונים ביהודה ושומרון ובעזה.

מהמינהל נמסר ל„דבר", כי התוכנית תעניק פתרון מודרני לבעיית הטלפונים בשטחים, משום שבמקומות רבים, ובעיקר בדרום הר-חברון ובעזה, רבות המרכזיות הידניות, שאינן מסוגלות לעמוד בלחץ.

חברת „פורד" עומדת לחסל את כל סוכנויותיה בדרום-אפריקה

יוהנסבורג (רויטר).- חברת המכוניות „פורד" מנהלת בימים אלה משא-ומתן על מכירת סניפיה בדרום-אפריקה בלחץ ארגונים המתנגדים למדיניות האפארטהייד – נכתב אתמול בעתון „סאנדיי סטאר" היוצא לאור בדרום-אפריקה.

בכך הצטרפה „פורד" לרשימה לא מבוטלת של חברות בינלאומיות, שהחליטו לנתק את קשריהן עם דרום-אפריקה, ובניהן „י.ב.מ.", „ג'נראל מוטורס" ו„קודאק". לדברי העתון, החלה החברה במשא-ומתן עם נציגי העובדים במפעלה בדרום-אפריקה על מכירת חלקה – 42 אחוז, בתאגיד הרכב הדרום-אפריקאי, שהבעלות על 58 האחוזים הנותרים שלו היא בידי התאגיד האנגלו-אמריקאי.

יחסי ההסת' הציונית והסוכנות במוקד הדיונים בוועה"פ הציוני

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מאות צירים מהארץ ומהעולם ישתתפו הערב בירושלים בפתיחת המושב השנתי של הוועד הפועל הציוני, הגוף העליון של התנועה הציונית. זה המושב האחרון של הוועד הפועל הציוני לפני הקונגרס הציוני, שיתקיים בירושלים בחודש דצמבר.

במוקד דיוני הוועד הפועל הציוני תעמוד שאלת יחסי הגומלין בין ההסתדרות הציונית ובין הסוכנות היהודית, על רקע התסיסה הגוברת והולכת בקרב ראשי המגביות בארה"ב וברחבי העולם כלפי ההנהלה הציונית, תסיסה שבאה לידי ביטוי בוטה בישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית בחודש פברואר האחרון, שבה אולץ דולצין לחתום על התחייבות לפרוש מתפקידו בתום הקדנציה הנוכחית.

חברי הוועד הפועל הציוני ינסו להקהות את עוקצה של התחייבות זו על-ידי קבלת החלטה האומרת, שמוסדות ההסתדרות הציונית הם המוסמכים להחליט על המשך כהונתם של היו"ר וחברי ההנהלה, ועל בחירתם של בעלי תפקידים בהסתדרות הציונית העולמית. בניגוד להחלטה קודמת של נשיאות הוועד הפועל הציוני, לא תועלה, קרוב לוודאי, הצעת החלטה הדוחה ומבטלת את תוקפו של המכתב שעליו חתם דולצין, מחשש שהחלטה כזו תביא תגובה חריפה ביותר של ראשי המגביות בעצרת הקרובה של הסוכנות היהודית, שתיפתח בירושלים בשבוע הבא.

בפני הוועד הפועל הציוני יובאו כמה הצעות לרה-ארגון ולשינוי האמנה בין ההסתדרות הציונית ובין הסוכנות היהודית. בין ההצעות שעל הפרק: הצעתו של יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית, יחיאל לקט, לשינוי מבני תפקידי של ההסתדרות הציונית והסוכנות העולמית, הצעתו של ראש מחלקת דור ההמשך בהסתדרות הציונית אליעזר שפר, הקוראת ליצירת אמנה חדשה בין ההסתדרות הציונית ובין הסוכנות היהודית אשר תכלול בתוכה גם את חיזוק השותפות עם ממשלת ישראל בנושאים כגון, עליה וקליטה והצעות נוספות ובהן הקוראות לפירוק השותפות בין ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית וליצירת הפרדה מוחלטת ביניהן.

30,000 שוטרים בניו־דלהי במצוד על סיקים קיצונים – שהרגו 25 ופצעו 22

ניו־דלהי (א.פ. ורויטר). משטרת ניו־דלהי פתחה אתמול במה שכונה על-ידי דוברים רשמיים כמצוד הגדול ביותר בעשור הנוכחי אחר טרוריסטים סיקים. הסיקים ערכו אור ליום אתמול כמה התקפות רצחניות בבירה ובאמריצאר שבמדינת פונג'אב, ובסך הכל נהרגו בהתקפות אלה 25 איש ו־22 נפצעו.

החמורה שבהתקפות הסיקים אתמול היתה בניו־דלהי. היא כוונה נגד כמאה משתתפי מסיבת יום הולדת של ילד הינדי. חמישה מבוגרים נורו למוות בהתקפה זו ושניים אחרים נחטפו בידי התוקפים ונורו אף הם מאוחר יותר. מספר המשתתפים בהתקפה זו אינו ידוע בוודאות, אבל רוב ההרוגים נפגעו מכדורי שניים, שנגנבו מכונית של אחד האורחים. הם המשיכו לנסוע ותקפו שלושה מקומות נוספים.

דובר משטרת ניו־דלהי מסר, שכל הנפגעים במסיבת יום-ההולדת היו הינדים ושהתוקפים השאירו אחריהם מכתב במכונית שנגנבה ושבו הזדהו כחברים בארגון הסיקי הקיצוני בשם „בת הנמרים על שם בינדראנוולה", שלא היה ידוע עד כה. „כל עוד יוסיפו חפים מפשע ליהרג בפונג'אב", נאמר במכתב, „יוסיפו חפים מפשע ליהרג גם בניו־דלהי".

כאמור, פתחה משטרת ניו־דלהי במבצע רחב היקף לאיתור התוקפים. כל חופשות השוטרים באיזור הבירה בוטלו, כל 30,000 השוטרים גויסו למבצע, והגבולות עם מדינות הריאנה ואוטר-פראדש נסגרו.

גם בחבל פונג'אב הוגברה פעילות כוחות הבטחון בעקבות ההתקפות שם. 13 בני-אדם נהרגו בחבל זה; חלקם סיקים מתונים, שנחשדו על-ידי הקיצונים בשיתוף-פעולה עם השלטונות.

הודעה לחקלאים
ווגיפז – נוזל דישון מיוחד

המהפכה הירוקה

הווגיפז ניתן בכמות קטנה ונותן תוצאות מרחיקות לכת. **כל השטחים** שטופלו עד היום **בווגיפז** נתנו איכות פרי מופלאה ויבול מקסימאלי.

חובתנו להביא לידיעת המגדלים את קיומו של הווגיפז והתועלת המרובה בשימוש בו.

אנו ממליצים להשתמש בטפטוף ו/או בריסוס – 3CC לדונם בכל הגידולים, **אין צמח שלא מגיב לווגיפז.**

הגידולים שטופלו בארץ עד היום ונתנו יבולי שיא: **מלפפון, מלון, פלפל, תפוחי אדמה, עגבניות, שסק, אפרסק, פומלית, שמוטי, חסה, צנון, מנגו, גפן, גזר, שזיף, תות שדה, צפורן, ליליות, חיטה, שעועית, שום, ארטישוק, דשא ועוד...**

את הווגיפז ניתן להשיג במקומות הבאים:

ווגיפז – מרכז ארצי, הדרכה ושיווק

רח' זלמן שניאור 3 רמת השרון טל. 03-498406; 03-493784

ברשת חנויות „עמיר",
ברשת חנויות „רמות",
שירותי השקיה נחלים,
ר.ד.י. בית עוזיאל

ווגיפז – את המהפכה הזאת כבר אי אפשר לעצור!

אבן: ישראל שוב איננה אור לגויים

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – בראיון ל„ניו יורק טיימס" שהתפרסם אתמול אמר ח"כ אבא אבן כי היום לא היה חוזר ונושא את נאומו בעצרת האו"ם שהוליכה על הקמת המדינה, ובוודאי לא היה משתמש בביטוי „אור לגויים".

אבן אמר כי ישראל צועדת לעבר אסון בשל שליטתה בשטחים הכבושים שאינם נחוצים לבטחון המדינה.

חריש מבקש לדחות עתירת כהנא על הסף

(ע). – היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש קרא לבג"צ לדחות על הסף את עתירתו של ח"כ מאיר כהנא („כך") נגד יו"ר הכנסת.

היועץ חריש טוען כי עתירתו של כהנא היא בגדר הטרדה של בג"צ. עמדתו של היועץ כלולה בהודעה שהגיש אתמול לבג"צ בעקבות עתירתו של כהנא נגד יו"ר הכנסת שלמה הלל. כהנא עתר נגד שלילת זכויותיו כחבר כנסת, בעקבות סרובו להצהיר אמונים לכנסת מבלי להוסיף „אשמרה תורתך לעולם ועד" לנוסח ההצהרה.

היועץ חריש טוען כי החוק אינו מתיר לשנות את נוסח הצהרת האמונים לכנסת או להוסיף עליו. כן קרא היועץ לבג"צ שלא להוציא צו ביניים נגד הכנסת, המורה שלא לשלול את זכויותיו של כהנא עד תום הדיונים המשפטיים בעתירתו. בהודעתו נאמר, כי צו ביניים נגד הכנסת אינו דבר מקובל. זאת בשל האיזון העדין הנדרש בין הרשויות השונות.

חריש טוען כי ח"כ כהנא נהג שלא בתום לב ולא בא לבג"צ עם ידיים נקיות. ולכן קרא לבג"צ לדחות את עתירתו.

הדיון בבג"צ יתקיים הבוקר בפני השופטים המשנה לנשיא מרים בן-פורת מנחם אילון ואליהו וינוגרד.

ג'רלדין פייג', מי שנחשבה בעיני רבים לאחת משחקניות הקולנוע והתיאטרון הגדולות ביותר בארה"ב בשלושים השנים האחרונות, מקבלת את פרס האוסקר על הופעתה בסרט „מסע אל האושר". פייג' מתה אור ליום אתמול בביתה שבמנהטן בגיל 62, ככל הנראה מהתקף לב. (צילום: א.פ.)

בכירים בחיל־האוויר הלבנוני – מעורבים בהתנקשות בכראמה

שירות „דבר"

שני מפקדים בכירים בחיל־האוויר הלבנוני מעורבים בהתנקשות בחייו של ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה ב־1 ביוני.

כתב העתון „אל תאליע" המדווח מדמשק מסר אתמול, כי ממקורות המקורבים לוועדת החקירה בפרשת הרצח נודע לו, כי הקצינים שבהם מדובר הם אלוף משנה סמיר הארב, הנחשב לאיש מספר שניים בחיל האוויר הלבנוני, והאלוף משנה ג'ורג' שעואן, האחראי על שירותי הבטחון בחיל האוויר. שני קצינים אלה הם ממוצא נוצרי.

עוד טוען הכתב, כי בפרשת הרצח היה מעורב גם קצין מודיעין בשם גסאן תומא, אף הוא בן העדה הנוצרית הלבנונית. יצוין שלידיעה זו אין אישור משום מקור אחר ויתכן שהיא הדלפה מכוונת של הסורים, החושדים שמאחורי רצח כראמה עמדו קצינים בכירים בחיל האוויר הלבנוני, הנאמנים לראש המיליציה הנוצרית סמיר ג'עג'ע.

יוכן פוגל נבחר בגרמניה ליו"ר הסוציאל־דמוקראטים

בון (ע"צ). – האנס יוכן פוגל בן ה־61 נבחר אתמול בבון ברוב מוחץ של 404 קולות מתוך 423 לנשיא המפלגה הסוציאל-דמוקראטית המערב-גרמנית.

פוגל יורש את מקומו של וילי בראנדט בן ה־73, שעמד בראש המפלגה במשך 23 שנים עד להתפטרותו במארס השנה בעקבות מינוי שנוי-במחלוקת של יוונייה צעירה לדוברת המפלגה.

פוגל, שכיהן עד כה כיו"ר הסיעה הפרלמנטרית של מפלגתו בבונדסטאג, יהיה לנשיא הרביעי של המפלגה מאז מלחמת העולם השניה.

בוועידת המפלגה נוקדה אתמול תשומת לב רבה לבראנדט, שמונה לנשיא הכבוד שלה. „הוא זכה לכבוד זה על שירותו הגדול למפלגה, לעם הגרמני ולשלום אירופה והעולם", נאמר בהודעת המפלגה. כזכור זכה בראנדט בשנת 1971 בפרס נובל לשלום על חלקו בנירמול יחסיה של ארצו עם הגוש המזרחי.

דו"ח הקונגרס קובע:

הקברניט וקציני „סטארק" תרמו במחדליהם לתקרית

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – דו"ח של הקונגרס האשים אתמול את הקברניט והקצינים של הספינה האמריקאית „סטארק" שנפגעה בחודש שעבר במפרץ הפרסי על ידי טיל שנורה ממטוס עיראקי, כי מחדליהם תרמו לתקרית.

הדו"ח קבע כי הקברניט נטש את גשר הפיקוד והלך לחדר האמבטיה שלו, למרות שידע על נוכחותו באיזור של המטוס העיראקי. בהעדרו לא הזהירו הקצינים את המטוס העיראקי כי הוא מתקרב לספינה של ארה"ב. הדו"ח אינו קובע, בניגוד לטענות שנשמעו, כי האשם בפגיעה הוא גם בציוד הבלתי מספיק שהיה על הספינה.

קבוצות ראשונות מישראל לסיורים מאורגנים בברה"מ

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

מאה תיירים ישראלים יבקרו בשבועות הקרובים בסיורים מאורגנים בברית המועצות. ההרשמה לטיולים אלה נעשתה באמצעות תנועת הידידות ישראל-ברה"מ, ועם קבוצת הישראלים שנרשמו לטיולים נימנים יוצאי רוסיה שעלו לארץ עד לשנת 1967 וילידי הארץ או יוצאי ארצות אחרות. מרביתם חברים באגודת הידידות ישראל-ברה"מ או מקורבים אליה. הם ישהו בברית המועצות 21 יום, כאורחי חברת התיירות הסובייטית „אינטוריסט". מסלול הטיולים שלהם יכלול את מוסקווה, לנינגרד, קייב, ריגה ומקומות נוספים. מחיר כרטיס הטיסה לברה"מ והשהייה בה הוא 1700 דולר.

סופרת „דבר" מציינת, כי כמה נסיונות של חברות נסיעות ישראליות בכללן כאלה שיש להן קשרים עם מדינות בגוש המזרחי כמו רומניה, יוגוסלביה והונגריה, לארגן סיורים מאורגנים לתיירים ישראלים בברה"מ נכשלו עד כה.

שירותי קופ"ח לצעירים הוארכו עד לגיוסם לצה"ל

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

הנהלת קופת חולים הכללית החליטה להמשיך להגיש עזרה רפואית לצעירים, בני משפחות מבוטחי הקופה, שלושה חודשים מעבר לגיל 18, עד אשר יוסדר ענין ביטוח הבריאות שלהם במסגרת שירותם הצבאי.

הנוהג הקיים עד עכשיו, שלפיו הופסק תוקף ביטוח הבריאות המשפחתי לבני 18, השאיר לעיתים קרובות חלל ריק בביטוח הבריאות בגלל מועדי הגיוס, ואילץ הורים למצוא ביטוח רפואי זמני לבניהם עד גיוסם לשירות חובה. החלטת הנהלת קופ"ח באה לפתור בעיה זאת.

לסופרת „דבר" נמסר, כי המחלקה לזכויות חברים הודיעה לרופאים להמשיך ולהחזיק את התיקים הרפואיים של הצעירים שהגיעו לגיל 18 וחצי שנה נוספת.

40 חברות יג'ייסו בבורסה 270 מיליון שקל תוך חודשים

מאת מאיר תדמור

40 חברות ממגזורי משק שונים יגייסו כ־270 מיליון ש"ח בבורסה באמצעות מניות ואגרות חוב בחודשים הקרובים, מסר נתי שילה, המשנה למנכ"ל הבורסה.

היום מצויים ב"צנרת" בשלבי טיפול שונים של ההנפקה, במוסדות הבורסה ובמקביל ברשות לניירות ערך, 12 חברות חדשות שטרם עשו גיוסי הון באמצעות מניות ושתיים על ידי אגרות חוב. שאר החברות כבר רשומות למסחר בבורסה וזו להן הנפקה נוספת לגיוס הון חדש. הוועד הפועל של הבורסה אישר כבר 10 הנפקות.

על החברות שיגייסו הון באמצעות אג"ח נמנות תכן (40 מיליון ש"ח), תדיראן (17.6 מיליון ש"ח), הבנק לפיתוח התעשייה (15 מיליון ש"ח), בנק הפועלים (17 מיליון ש"ח), שופרסל (30 מיליון ש"ח).

בין החברות החדשות שיגייסו הון באמצעות מניות: יהוד טופר, אורדע־פרינס, גגב־קרמיקה, האורלייט.

מתחילת השנה גייסו חברות הבורסה באמצעות מניות 57 מיליון דולר ובאמצעות אגרות חוב 335 מיליון. בשנת 1986 כולה היו רק 24 הנפקות, בהן גויס סכום של 71 מיליון דולר בלבד, ובשנים 84־85 לא עלה היקף גיוס ההון בבורסה על 50 מיליון דולר.

השנה עשוי מספר ההנפקות והיקף גיוס ההון לעלות על זה של 1982, שנת שיא, בה היו 124 הנפקות וגויסו 880 מיליון דולר.

יצהר חתמה הסכם שיווק עם חברת הענק דרקי מארה"ב

מחזור העסקים של יצהר עם החברה האמריקאית יהיה 3 מיליון דולר לשנה עד סוף 1988

מאת דני גוב

חברת יצהר חתמה על הסכם עם חברת שיווק גדולה מקליבלנד ארה"ב לשיווק מוצריה בארץ, לייצר בארץ מוצרים לפי ידע אמריקאי ולייצא אותם. ההסכם נחתם עם חברת דרקי שהיא חברה בת של הענקון קראסט מאנגליה שמחזור עסקיה מגיע ל־5 מיליארד דולר בשנה.

מחזור העסקים של יצהר עם דרקי יגיע לפי האומדן ל־3 מיליון דולר בשנה עד סוף 1988.

בשווה הסכם בין שתי החברות כי יצהר תשמש כסוכנת ובחברת שיווק של מוצרי חברת דרקי בישראל: הן במוצרים שיגיעו בצובר ויארזו בארץ והן במוצרים שיגיעו ארוזים. ההסכם נחתם במהלך ביקור של סגן נשיא דרקי בארץ, ד"ר ט. קרייג. כן הוסכם בין החברות על הסכם לשיתוף פעולה טכנולוגי.

החל מתחילת 1988 תייצר ותייצא יצהר מוצרים מיוצרים בידע של חברת דרקי לארצות שונות.

דרקי עוסקת בייצור שמנים מיוחדים כגון שמנים מיוצבים, מיצבי אמולסיות, תחליפי חמאת קקאו ומרכיבים שונים לתעשיית המזון.

המחזור של יצהר אשתקד היה 30 מיליון דולר. יצהר איננה מסוגלת להעריך את הרווח שייגרם לה כתוצאה מהשותפות החדשה אולם הנהלת החברה גורסת כי הרווח הגלום בעיסוק בתחום השמנים הנ"ל עולה בצורה ניכרת על הרווח המקובל בתעשיית השמנים בה עוסקת החברה כיום.

ההיטל על האשראי במט"ח עדיין תקוע בוועדת הכספים

מאת אמנון אסף

ההיטל בשעור שלושה אחוזים שמבקש בנק ישראל להטיל על האשראי במטבע־חוץ תקוע עדיין בוועדת הכספים, חמישה חודשים לאחר אישורו בממשלה.

לפני מספר שבועות אישרה ועדת הכספים את ההיטל, אולם בעקבות הסתייגות כפולה שהגיש ח"כ דן תיכון (ליברלים) הוחלט לקיים דיון מחודש בהצעה. בדיון שהתקיים השבוע הוסרה ההסתייגות הראשונה, לפיה שינויים בשערי הריבית יתוכנו באישור ועדת הכספים. במהלך הדיון שנמשך למעלה משלוש שעות איבד נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו את שלוותו והתפרץ כלפי תיכון בקריאה "זו הצעה קנטרנית".

לאחר מכן ניגשה הוועדה לדון בשאלה חוקיות ההיטל על קיבנות היצוא ומתן פיצוי ליצואנים בדרך אחרת. כאן דרש תיכון לקבל את חוות דעתו של היועץ המשפטי של הוועדה לפני העברת הדיון בהיטל למליאת הכנסת. יושב ראש הוועדה נמנע מלהכריע דעתו בוויכוח ולפיכך נשאר בינתיים חוק ההיטל תקוע בוועדת הכספים.

פותחה תוכנת מחשב לביצוע הנפקות בבורסה

מאת מאיר תדמור

בנק כללי פיתח לאחרונה תוכנית מחשב לביצוע הנפקות. התוכנית פותחה על ידי מתכנתי הבנק בשיתוף עם חטיבת ההשקעות של הבנק. התוכנית מפיקה במהירות את מבנה התפלגות ההזמנות להנפקות – אם בשיטה הרגילה ואם בדרך של מכרז וכן את מבנה ההקצאה.

מנהל חטיבת ההשקעות של הבנק אמיר גבע מסר, כי בכוונת הבנק לשמש יותר כבנק מרכז להנפקות של ניירות ערך, בנוסף לפעילותו כחתם בהנפקות של מניות וכנאמן לאגרות חוב.

ישראכרט מפעילה אשראי גמיש לרכישה בתשלומים

מאת מאיר תדמור

ישראכרט מפעילה החל מהחודש תוכנית חדשה של אשראי גמיש, המאפשרת קבלת אשראי מיוחד באמצעות כרטיס האשראי.

האשראי הגמיש כה בנוסף לתקופת האשראי הניתנת חינם [illegible] בכרטיס האשראי. בשעת הקנייה יבול הלקוח [illegible] (אשראי חינם עד 30 יום) לבין חיוב באשראי גמיש, והוא יצטרך [illegible] של שובר הקניה.

הריבית במסגרת האשראי הגמיש תהיה "פריים" – ריבית בסיסית, ועוד 1.75% (היום 3.25% לחודש) שתיגבה אחת לרבעון.

בתוכנית אין תיקרה ומסגרת האשראי מותאמת לכל לקוח על ידי הסניף שלו. הפרעון ייעשה בכל 2 לחודש וניתן לפרוס את הפרעון ל־20 חודש. הלקוח יוכל לפרוע בכל עת את יתרת האשראי העומדת לחובתו.

לוז אינטרנשיונל מחפשת מימון בינלאומי לפרויקט ענק בהודו

לוז ממתינה לתשובה הודית באשר למגבלות הפוליטיות. עלות הפרויקט 80 מיליון דולר

מאת דני גוב

חברת לוז אינטרנשיונל וחברת הבת הישראלית לוז תעשיות מירושלים, מחפשות מימון בינלאומי בקהיליית העסקים העולמית לפרויקט אנרגיה ענק בהודו. מחברת לוז נמסר לסופר "דבר" כי החברה ממתינה עתה לתשובת ממשלת הודו באשר למימוש הפרויקט בעיקר בשל המגבלות הפוליטיות בהעדר יחסים תקינים בין שתי המדינות. בשבוע שעבר ביקרה משלחת של פקידים בכירים ביותר של ממשלת הודו בתחנת האנרגיה הסולרית של לוז בקליפורניה.

מלוז נמסר כי עלות הפרויקט היא כ־80 מיליון דולר כאשר את הפרויקט מבצעת החברה והלקוח מתחייב בתמורה לרכוש את האנרגיה המופקת. הסכם דומה יש לחברה עם חברת החשמל הישראלית.

המו"מ החל לפני זמן כה לאחר שהנהלת לוז קיבלה הבטחה מפקידים בממשלת הודו באשר לחתימת ההסכם לרכישת אנרגיה סולרית לצורך תחנה בהספק של 30 מגוואט במדינת פונג'ב הצפונית.

באחרונה ביקרו שם נשיא לוז, ארנולד גולדמן, מנהל השיווק הבינ"ל, ג'ימי פינטו, ומנהל הפרויקט בניו דלהי, יעקב מנחם ונפגשו עם שר האנרגיה ההודי, וסנט סטה, ודנו עימו בהסדרים הפיננסיים.

דוברת לוז מסרה לסופר "דבר", כי להערכתה יימשך המו"מ עם ההודים מספר חדשים במקביל לחיפוש אחר מימון. השר ההודי הבטיח תמיכה בענין וממשלת פונג'ב התחייבה כבר לרכוש את החשמל שיופק בתחנה העתידית במחירים נוחים ואף להשתתף בחלק ממימון הפרויקט.

במקביל ממשיכה לוז במו"מ להקמת חברת הנדסה משותפת בהודו כדי לקדם פרויקטים סולריים על בסיס הטכנולוגיה של לוז.

כמחצית מעובדי המדינה משתכרים פחות משכר המינימום

ברמות השכר הגבוהות בדירוג האחיד נמוך השכר מהממוצע במשק

מאת חיים ביאור

52 אחוז מכלל העובדים בשירות המדינה ו־61 אחוז מגמלאי המדינה התקציבית משתכרים פחות מכפי שקובע חוק שכר המינימום.

בחוק שכר המינימום נקבע שהחל מאחד באפריל 1987 יעמוד שכר המינימום על 525 שקלים, שהם קרוב ל־45 אחוז מהשכר הממוצע במשק (העומד כיום על 1,225 שקלים, לפי נתוני המוסד לביטוח לאומי). מבדיקה שערך אהרון הגרלמן, חבר המזכירות הארצית של ההסתדרות עובדי המדינה, עולה שהעובדים בדרגות י"ד עד ט"ז משתכרים בין 71 ל־10 שקלים פחות מהרמה שקבע חוק שכר המינימום.

באשר לעובדי המדינה בדרגות הגבוהות יותר, הבדיקה מעלה שאיש מעובדים אלה אינו משתכר ברמת השכר הממוצע במשק. הבדיקה, המתייחסת לבעלי ותק של 10 שנים לפחות, מעלה ממצאים אלה:

★ 18,119 עובדים, בדרגות ט"ז – י"ז, משתכרים 523 עד 607 שקלים, המהווים 43 עד 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

★ 6,443 עובדים בדרגות י"ח – י"ט משתכרים ברמה שבין 54 ל־67 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

★ יתר העובדים, בדרגות כ' ומעלה (כ־5 אחוזים מהעובדים) משתכרים כדי 75 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

בדירוגים המקצועיים בשירות המדינה – אקדמאים במדעי החברה והרוח, מהנדסים, סכבאים ועיתונאים – מועסקים 7,769 עובדים, מהם 7 אחוזים משתכרים 582 שקלים, דהיינו 48 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

48 אחוז מעובדים מקצועיים אלה משתכרים בין 649 ל־822 שקלים, המהווים 53 – 67 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

יותר מ־45 אחוז מהעובדים המקצועיים בשירות המדינה משתכרים 928 שקלים ויותר, דהיינו 76 אחוז מהשכר הממוצע במשק ואילך.

עוד קובעת הבדיקה של הגרלמן כי מאז אפריל 1984 נשחק השכר של עובדי המדינה בדרגות ט"ו – י"ז בשיעור של 39 עד 46 אחוז ואילו בדרגות י"ח – כ' נשחק השכר באותה תקופה בשיעור של 50 עד 58 אחוז.

עובדי המשק והמינהל בבתי החולים הממשלתיים הם חריג במידה מסויימת. הגרלמן מציין שהללו קיבלו באחרונה תוספת שיצרה פער עד 144 שקלים בין שכרם לבין השכר של יתר עובדי המדינה בדירוג האחיד.

נתוני הבדיקה סותרים את ממצאי האוצר שלפיהם השכר בשירות המדינה עלה מאז ספטמבר אשתקד בשיעור של 30 אחוז.

פק"ם עדיף על מק"ם

מאת מאיר תדמור

על רקע הירידה בתשואות על מק"ם – מלווה קצר מועד, אגרות חוב המונפקות על ידי בנק ישראל לתקופות של 4 עד 12 שבועות ושאינן צמודות או נושאות ריבית, עלתה באופן מובהק הכדאיות של השקעה בפק"ם – פקדונות קצרי מועד.

שני אפיקי השקעה אלה הם לטווח זמן דומים ומכאן העדיפות בהשוואה לצורכי השקעה אלטרנטיבית. [illegible]

פדיונו וניהולו מתחייבים בעמלה של 0.3% ובשיעורי מינימום, ההופכים רכישתו לתקופה קצרה ובסכומים קטנים ללא כדאית בכל מקרה.

מחישובי אחד הבנקים הגדולים עולה, כי רכישת מק"ם בעשרות אלפים שקלים במועד של 7 ימים לפדיון תיתן תשואה נטו של 6.7% בחישוב שנתי [illegible] לעומת הפק"ם שיניב תשואה של 15.04% [illegible]

ההשקעה הכדאית ביותר תהיה של 10,000 שקלים בפק"ם לתקופה של 10 שבועות, שיניבו ריבית של 17.11% לשנה, לעומת ריבית של 14.824% במק"ם.

ההשקעה בפק"ם פטורה מעמלות וממסים ואילו המק"ם חייב כאמור בעמלות, ובמקרים מסויימים גם במס. שער הרכישה של המק"ם נקבע על פי הביקוש ביום ההנפקה, כאשר שער הפדיון הוא 100%.

בנקים נוספים יודיעו השבוע על העלאת שיעורי העמלות

מאת מאיר תדמור

בבנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבינלאומי, נערכים דיונים קדחתניים לקביעת שיעורי העמלות החדשים, בעקבות הודעתו של בנק הפועלים על העלאת שיעורי העמלות.

ככל הנראה יסתיימו השבוע דיונים אלה ובעקבות הסיכומים יפורסמו שיעורי העמלה החדשים, שיהיו שונים מבנק לבנק. אחד מסימני התחרות המחריפה במיגזור הפיננסי.

כזכור הודיע בנק ישראל, כי הוא מסיר את הפיקוח על חלק מהעמלות, והבנקים חופשיים לקבוע את שיעוריהם, שהיו בפיקוח עת ארוכה וכמעט שלא השתנו מאז נובמבר 84'. ועדה שמונתה לבדוק את העמלות המליצה לאפשר להעלות אותן בהדרגה, בלקחה בחשבון את השחיקה שנוצרה בהן ואת שיעורי העמלה המקובלים במוסדות פיננסים בחו"ל.

אחת הבעיות השנויות עדיין במחלוקת ברוב הבנקים, היא האם להעלות באורח חד את העמלות על דמי ניהול חשבון וכך עשויים להיפגע בעיקר מקבלי שכר או למתן העלאה זו ולייקר עמלות יחודיות בתחומי המסחר, בעסקי יבוא ויצוא. כל בנק יתן תשובה משלו על פי אופי עסקיו ולקוחותיו.

בבנקים בארה"ב מקובל שההכנסות מעמלות שרותי הבנק מכסות את ההוצאות השוטפות שלהם. בארץ עדיין רב המרחק עד לכיסוי ההוצאות על ידי העמלות, בכל המערכת הבנקאית, אך זה יהיה ככל הנראה הכיוון בו ילכו הבנקים וככר בדו"חות הכספיים לשנת 1987, יגדל חלקם של ההכנסות בעמלות.

מנהלים בקיבוצים יסעו לחו"ל – בלי בילויים ומתנות

מאת שמעון וייס

הצעה לנהל נסיעות בתפקיד לחו"ל של מנהלי המפעלים ובעלי תפקידים בקיבוצים ובתנועה הקיבוצית המאוחדת, הוגשה לדיון במוסדות התק"ם על־ידי ועדת החברה של התנועה.

על־פי ההצעה, כל נסיעה בתפקיד לחו"ל חייבת החלטה של הנהלת המפעל הירום ובאישור מזכירות הקיבוץ הירוח לאסיפה. עוד מומלץ שכל קיבוץ יתקשר בקביעות עם משרד נסיעות אחד ובאמצעותו ירכוש את הכרטיסים ויקבל את שאר שירותי הטיסה.

תק"מון, בטאון פעילי התק"ם, מדווח עוד כי הטיסות תעשנה בכל מקרה במחלקות הזולות ביותר, כך גם ברכבות ובשאר אמצעי התחבורה בחו"ל.

לנוכח המצב הכלכלי הקשה בהם שרויים קיבוצים רבים וכן התק"ם, מוצע להטיל הגבלות חמורות על הוצאות שוטפות במהלך השהייה בחו"ל שאין אפשרות להמנע מלעריכן.

במסגרת ההסדר המוצע, לא יכללו בהקצבות של נסיעות בתפקיד, הקצבות לבילוים, בילויים גם אם יעבם ימים פנויים במהלך הנסיעה. עיקר הדברים אמורים לגבי סופי השבוע וחגים בחו"ל. המפעל והקיבוץ גם לא יקציבו כספים לקנית מתנות על־ידי בעלי התפקידים לצרכים אישיים ואחרים.

סרט על התעשייה המתוחכמת–לחו"ל

מאת דני גוב

סרט ישראלי חדש שהפיק משרד התעשייה והמסחר יופץ בעולם על ידי הנציגים הכלכליים במסגרת פעולות הסברה כלכלית על ישראל.

הסרט הופק באנגלית, גרמנית, צרפתית, ספרדית ועוסק בתעשיות ישראליות שפיתחו מוצרים ראשוניים בסוגם בעולם. שם הסרט "ראשון מסוגו". מדובר בפריצות דרך והמצאות מהפכניות המציבות את ישראל בשורה הראשונה של הטכנולוגיה העולמית המתקדמת. הדוגמאות לקוחות בתחומי האלקטרוניקה, הרפואה, החקלאות, מחשבים, ביוטכנולוגיה וחינוך.

בסרט מוצג "היזם־הממציא" הישראלי המנסה לחדור לשוק הבינלאומי הדורשני לברות קשיי התחרות בעולם.

הסרט ישמש כחומר ויזואלי באירועים יזומים לקידום היצוא, בכינוסים מקצועיים, בתערוכות מקצועיות, בפני גופים ומוסדות מקצועיים ובפני ארגונים יהודיים. כן יוחדר בחלק מהארצות לתחנות טלוויזיה מקומיות.

הסרט הוצג כבר באירופה, בארה"ב, האפריקה וזכה להדים חיוביים ביותר.

מרכז השלטון המקומי תובע עדכון תקציבי ערי הפיתוח

מאת אמיר רוזנבליט

ראש המועצה המקומית ערד, אברהם שוחט, המכהן כסגן יו"ר מרכז השלטון המקומי, תובע מצמרת משרד הפנים לעדכן את תקציביהן של ערי הפיתוח. שוחט מסביר את תביעתו בכך שהתקציבים של ערי הפיתוח אינם תואמים את ההוצאות הריאליות שלהן, בעיקר בשני סעיפים: בתשלומי השכר ובפעולות שוטפות, להן חסר מימון חיוני הגורם להקפאת נושאים חיוניים שיש בהם כדי להשפיע באורח מכריע על איכות החיים בערי הפיתוח.

בפגישה עם מנכ"ל משרד הפנים, הרב אריה דרעי וראשי האגפים במשרד, בה נכח גם יו"ר מרכז השלטון המקומי, רב תבורי, העריך שוחט כי לעידכון התקציבים של ערי הפיתוח דרושים כיום בין 60 ל־80 מיליון ש"ח.

אנשי משרד הפנים הסבירו במהלך הפגישה שהם מכירים עקרונית במיגבלות התקציביות של ערי הפיתוח. לדבריהם, יש להם בעיה עם האוצר שאיננו עומד בהיקף ובלוח הזמנים של הזרמת התקציבים. בפגישה סוכם שאנשי המחלקה הכלכלית של מרכז השלטון המקומי יכינו תוך זמן קצר "נייר עבודה" מפורט לגבי כל ערי הפיתוח במדינה, בו יצוינו היקף העידכונים התקציביים הדרושים כדי לאפשר לערי הפיתוח להמשיך ולתפקד ברמה סבירה. שוחט מסר שעידכון התקציבים ימנע גרעונות בשנת התקציב הנוכחית ויכסה את הגרעונות מהשנה הקודמת.

אושרו 2000 מ"ר לפיתוח מפעל "שפע־ערד"

מאת אמיר רוזנבליט,

המועצה המקומית ערד אישרה בימים אלה שטח של כ־2000 מ"ר להגדלת מפעל "שפע־ערד" של "תלמה בלו בנד", השייך ל"כור מזון". שטח הקרקע הנוסף דרוש לצורכי הרחבתו המתוכננת של המפעל, ובקרוב תגיש הנהלת המפעל תכנית נוספת להרחבתו על שטח של כ־5000 מ"ר.

בימים אלה נחנך במפעל קו יצור חדש לקורנפלקס. במפעל "שפע־ערד", שתוצרתו מחליפה יבוא, מועסקים כ־160 עובדים. עם השלמת תכניות הפיתוח, ישתרע המפעל על שטח של כ־12 אלף מ"ר, (גידול בשיעור של כ־150 אחוז) ויקלוט במקום כמה עשרות עובדים נוספים. ראש המועצה המקומית ערד, אברהם שוחט, ציין כי המועצה המקומית מברכת על תכניות הפיתוח של המפעל, ותאשר את כל תכניות ההרחבה המתוכננות.

רגבה־דירן הקימה רשת עם 70 סניפים בכל הארץ

מאת דני גוב

חברת רגבה־דירן לייצור רהיטים הקימה בימים אלה רשת סיטונאית חדשה הכוללת 70 סניפים בכל הארץ. החברה תתחיל לשווק בקרוב מערכות ריהוט ברמה עממית באמצעות הרשת הסיטונאית. מנהלי החברה מציינים כי מאז החלו בשיווק מערכות ריהוט גדל היקף הפעילות פי שבעה.

החברה מחזיקה במרכז מנהטן בארה"ב סניף מזה שלוש שנים המאפשר לחברה חדירה לשוק האמריקאי. השנה הסתכמו מכירות הסניף האמריקאי של החברה בכ־2.5 מיליון דולר.

"טבע" הרויחה 23 מיליון דולר ב־1986

גידול 90 אחוז

מאת סופרת "דבר"

"טבע" הרויחה בשנה המסתיימת ב־31.3.87 23 מיליון שקל (14 מיליון דולר). בהשוואה לרווח נקי של 12 מיליון שקל (8 מיליון דולר) ב־1985 גידול של 90%.

מכירות "טבע" ב־1986 הסתכמו ב־224 מיליון שקל (147 מיליון דולר) בהשוואה ל־140 מיליון שקל (91 מיליון דולר) ב־1985 – גידול של 52%. הרווח לפני מס גדל ל־34 מיליון שקל. בהשוואה ל־21 מיליון שקל ב־1985.

בעלי השליטה ב"טבע" הם "כור" עם 19% [illegible] עם 30%.

בנית רציף 9 בנמל אשדוד תסתיים באוגוסט

מאת יוסף מיכלסקי

בניית רציף מספר 9 בנמל אשדוד תסתיים באוגוסט הקרוב והוא יוכל לשנע 3 מיליון טון פחם בשנה ומספר רב של מכולות. ברציף זה השקיעו 63 מיליון דולר מזה 13 מיליון דולר בציוד מכני. פרטים אלה מסר מנכ"ל רשות הנמלים שאול רזיאל בסיור ראש הממשלה יצחק שמיר בנמל חיפה. שאול רזיאל מסר עוד שהעלות לטיפול בטונה מטען בנמלי ישראל ירדה בשנים האחרונות מ־34 דולר ל־21 דולר לטונה, וזו ההוכחה האמיתית של התייעלות הנמלים.

בעקבות ביקור השר הבלגי לסחר חוץ בארץ

חברות מישראל יקימו מרכזי שיווק בבריסל

מאת דני גוב

חברות ישראליות ינצלו את המעמד המיוחד של בלגיה כמרכז השוק האירופי המשותף. מגעים בנושא מקיים בארץ השר הבלגי לסחר חוץ, א. קנופס, המבקר בארץ כאורח משרד התעשייה והמסחר ואיגוד לשכות המסחר.

דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר אומר לסופר "דבר" כי גורמים ישראליים יבחנו אפשרויות לניצול מעמדה של בלגיה כמרכז השוק האירופי לחיזוק מעמדה של ישראל בשוק ולקידום אינטרסים שלה במדינות השוק ובבירת השוק בבריסל.

לדברי גילרמן, חברות ישראליות שוקלות הקמת מרכזי שיווק ומחסנים בבריסל וכבר ידוע על שתי חברות, האחת לציוד רפואי והאחרת לטכנולוגית־על הבוחנות אפשרות כזו. לחברת סאיטקס יש כבר מרכז שיווק בבריסל המטפל בפעילות האירופית. גילרמן אומר כי בריסל מהווה מוקד מרכזי לחברות רב לאומיות רבות ומטות כלליים של חברות בינלאומיות רבות נמצאים בעיר זו, לכן, הוא אומר, על חברות ישראליות לנצל זאת.

השר הבלגי דן בארץ עם גורמים שונים באפשרויות קידום הסחר ההדדי בין שתי המדינות. כן קוימו פגישות עסקיות בין אנשי עסקים מישראל ומבלגיה. זהו ביקור גומלין לביקור משלחת ישראלית בראשות השר אריאל שרון בסוף פברואר בבריסל. במשלחת הבלגית לישראל היו גם נציגים נוספים מהמשרד הממשלתי לסחר חוץ וכן אנשי עסקים מתחומי משק שונים.

עובדי התעשייה האוירית רכשו מדפסות מחשב בחצי מיליון שקל

מאת דני גוב

עיסקה גדולה בהיקפה כחצי מיליון שקל נתחמה באחרונה בין התעשייה האוירית לבין חברת ישראסל (כור סחר). ועד התע"א הזל משווק בימים אלה מדפסות למחשבים אישיים לעובדי החברה.

המדפסת נמכרת לעובדי התע"א במחיר של 572 שקל כאשר מחיר מדפסת כזו בשוק הוא 85־1000 שקל. עיסקה נמכרו כ־1,000 מדפסות.

ישראסל מנסה בימים אלה להחדיר מדפסות שלה לוועדי עובדים גדולים נוספים כמו רפא"ל, תע"ש, חברת החשמל ואחרות.

יצוא סינטל יגדל ב־60% למיליון דולר

מאת דני גוב

חברת סינטל מערכות איסוף נתונים ממוחשבות ומערכות תקשורת סלקס תגדיל השנה את היקף היצוא שלה ב־60% מ־600 אלף דולר אשתקד למיליון השנה.

ערן בריר מנהל השיווק של החברה אומר כי החברה פעילה בשוק האירופי והאמריקאי באמצעות רשת סוכנים המפעילים גם בפריצי בסנה. בשווקים מסויימים מתחרה סינטל ביצרנים מקומיים גדולים אך ברובם היא נהנית משוק שאין בו יצרן שולט דבר המקל על החדירה המכירה.

מנת דם חיים לאדם

זכור: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

קניון ענק יוקם בת"א מדרום לשוק הכרמל

קניון ענק יוקם בתוך כשנה מדרום לשוק הכרמל. את הקניון שיהיה מרכז שיווק וקניות גדול ביותר תקים חברת עזרא וביצרון. רק בתחילת השנה הבאה יתקבלו כל האישורים ויוצא מכרז.

הקניון יהיה העתיק של הקניון הרמת־גני המוצלח וישתרע על שטח של כ־6,000 דונם ליד מגרש החנייה של רן. במסגרת הפרויקט מתוכנן גם מגרש חנייה במבנה גדול שיכיל 500 כלי רכב שיוקם מעל חניון רן.

לפי התכניות החנויות בפרויקט תהיינה קטנות יחסית בנות 25 עד 70 מ"ר. נשקלת גם אפשרות להקים על גג הקניון החדש מרכז לבתי מלאכה לאופנה המצויים היום בתפזורת ברחובות שממזרח לשוק הכרמל ובכך לאפשר ריכוזם ופינוי דירות למגורים באזור דרום תל אביב.

עזרא וביצרון תוציא מכרז לפרויקט כולל התכנון הארכיטקטוני. החברה שתזכה גם תתפעל ותחזיק את הקניון לאחר הקמתו וגם תשכיר את החנויות.

על גג דיסקוטק הסינרמה יוקם מיבנה לתעשיות מתוחכמות ומשרדים

הדיסקוטק הגדול בארץ הסינרמה בתל אביב יקבל תוספת מעניינת על הגג שלו. הועדה לתכנון ולבנייה העירונית נתנה באחרונה אישור ליזמים להקים מבנה של תעשיות עתירות ידע ומשרדים על גג הסינרמה. מדובר בפרויקט בנייה של 11 קומות עם 1,000 מ"ר בכל קומה ושני מרתפי חנייה. הסינרמה אגב, קיבלה הארכה ברישיון ההפעלה שלה לשישה חודשים נוספים עד נובמבר.

פרוייקט יוקרה בטלביה בירושלים מעורר עניין אצל תושבי חוץ

תושבי חוץ מגלים באחרונה עניין בפרויקט חדש המוקם בירושלים. מדובר בארבע דירות יוקרה חדשות. הבניין החדש מורכב משני קוטג'ים, דירת פאר ופנטהאוז והוא יוקם ברחוב סוקולוב בשכונת טלביה. זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות שמוצעת דירה למכירה באזור זה. הבניין ייבנה על ידי חברת הבנייה בניאב, שבראשה עומד משה לאוטמילר.

החברה עוסקת שנים רבות בבניית מוסדות ציבור ובנייני מגורים ופרוייקטים קהילתיים. המגרש נרכש לאחר מו"מ ממושך על ידי חברת היזמים דניידים שמסרה את הפרויקט לבניאב.

מחירי הדירות ינועו בין 600 ל־800 אלף דולר לדירה. בכל דירה 5־6 חדרים עם מיטב השכלולים.

המכירה מתבצעת במקביל בירושלים ובחו"ל.

הקבלן שמואלי יקים את שלב א' במרכז העסקים הראשי בלוד

חברי שמואלי זכה בשבוע שעבר במכרז לבניית 138 יחידות דיור, שטחי מסחר, משרדים ואולמות בשטח כולל של 26,500 מ"ר בלוד. הפרויקט הוא שלב א' בבניית מרכז עסקים ראשי (מע"ר) החדש בלוד. מינהל מקרקעי ישראל תיכנן ביחד עם העירייה את כל אזור המע"ר הכולל גם את בית העירייה החדש, היכל תרבות מקומי ומאה בתים במסגרת "בנה ביתך". לגבי אלה יוצאו מכרזים בשלב מאוחר יותר.

במרכז שלב א' ייבנה בנין משרדים של 17 קומות (הגבוה ביותר בלוד). הבנין יאוכלס בין השאר על ידי עסקים הקשורים בפעילות של נתב"ג. למכרז שפירסם המינהל ניגשו שלושה יזמים. הזוכה ישלם 2.9 מיליון שקל (לא כולל מע"מ והוצאות פיתוח).

הקבלנים מחרימים מכרזי הסוכנות

חברות בנייה וקבלנים ניתקו מגע עם הסוכנות. הם אינם משתתפים במכרזים מטעמה. הסיבה – הסוכנות ממשיכה לפרסם מכרזים נקובים בדולרים ללא הצמדה. המוסד המאוחד לענפי הבנייה אומר כי הסוכנות ממשיכה לפרסם מכרזים חוזרים ונשנים כאשר אין בכוונתה לבצע את העבודות. המכרזים החוזרים גורמים למשתתפים הפסדים בשל הכנת המכרזים והגשתם, אומרים הקבלנים.

הקבלנים פנו בעבר לסוכנות אך לא נענו.

אשדר מכרה במאי 36 דירות בכל הארץ

אשדר מכרה במאי השנה 36 דירות בכל הארץ. עיקר הביקוש היה בראשון לציון (10), פתח תקווה (7) וירושלים (4) והשאר באתרים אחרים.

החברה סיימה במאי את מכירת שכונת "מעלות מוריה" בירושלים. בשכונה זו מכרה אשדר 309 דירות.

חניון תת קרקעי יוקם מתחת לגן לונדון בת"א

בתוך כשנה יוקם חניון תת קרקעי מתחת לגן לונדון שליד הטיילת בתל אביב. הגן הקיים שם כיום ישוקם ובמקום יוקמו בתי אוכל בעקבות אישור שנתנה העירייה. הרעיון להקים חניון במקום נועד לסייע בהקלת מצוקת החנייה באזור הידוע כאזור בילויים בעיקר בשל קירבתו לטיילת והחוף.

שערי מטבע חוץ ביום 14.6.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.55	1.62	1.55	1.63	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.5881	1.6079	1.5871	1.6071	1.5969
1 מארק גרמני		0.86	0.90	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8834	0.8944	0.8848	0.8959	0.8854	0.8965	0.8899
1 ליש"ט		2.57	2.68	2.59	2.71	2.59	2.71	2.6345	2.6674	2.6352	2.6681	2.6377	2.6709	2.6506
1 פרנק צרפתי		0.25	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2644	0.2677	0.2648	0.2681	0.2644	0.2677	0.2662
100 ינים יפאניים		1.09	1.13	1.09	1.14	1.09	1.14	1.1107	1.1246	1.1115	1.1254	1.1121	1.1261	1.1175
1 גולדן הולנדי		0.77	0.80	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7844	0.7942	0.7857	0.7955	0.7850	0.7949	0.7900
1 פרנק שוויצרי		1.04	1.09	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0664	1.0800	1.0691	1.0824	1.0700	1.0835	1.0750
1 כתר שוודי		0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2533	0.2565	0.2534	0.2566	0.2535	0.2567	0.2550
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.25	0.23	0.25	0.2388	0.2418	0.2390	0.2420	0.2389	0.2419	0.2404
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2351	0.2381	0.2353	0.2383	0.2352	0.2382	0.2367
1 מארק פיני		0.36	0.37	0.35	0.37	0.35	0.38	0.3638	0.3683	0.3640	0.3685	0.3635	0.3681	0.3662
1 דולר קנדי		1.16	1.21	1.16	1.22	1.16	1.22	1.1828	1.1975	1.1842	1.1990	1.1823	1.1972	1.1906
1 דולר אוסטרלי		1.07	1.18	1.10	1.18	1.10	1.18	1.1373	1.1514	1.1387	1.1529	1.1366	1.1509	1.1449
1 ראנד דרא"פ		0.51	0.61	0.48	0.80	0.50	0.70	0.7923	0.8021	0.7935	0.8034	0.7937	0.8036	0.7979
10 פרנקים בלגיים		0.42	0.43	0.42	0.44	0.41	0.44	0.4252	0.4305	0.4267	0.4320	0.4264	0.4318	0.4292
10 שילינגים אוסטריים		1.23	1.29	1.24	1.30	1.23	1.30	1.2583	1.2740	1.2571	1.2749	1.2591	1.2749	1.2664
1000 לירטות איטלקיות		1.18	1.25	1.20	1.27	1.20	1.28	1.2201	1.2353	1.2209	1.2361	1.2215	1.2368	1.2274
1 "סל" (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.8343	1.8572	1.8366	1.8595	—	—	1.8471
1 דינר ירדני		4.49	4.77	4.50	4.79	4.52	4.83	—	—	—	—	—	—	4.7109
10 לירות לבנוניות		—	—	0.12	0.13	0.10	0.13	—	—	—	—	—	—	0.1286
1 לירה מצרית		0.67	0.72	0.71	0.75	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7825

هكذا من الأصل

طبق الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

תחבולה טבריינית לפטור ממסים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" „בצפון"

תושבים בטבריה בעלי הכנסות גבוהות, המחזיקים מכוניות חדישות, חנויות ועסקים, נהנים מפטורים גבוהים במיסים עירוניים, כך עולה מבדיקת פרוטוקולים של ועדת המיסים העירונית. מתברר כי עיריית טבריה מפסידה כל שנה כחצי מיליון ש"ח כתוצאה מפטורים ממיסים עירוניים. גרעונה מגיע לכארבעה מיליון דולר.

ועדת המיסים העירונית, העוסקת במתן פטורים לתושבים, מורכבת מנציגי המפלגות המרכיבות את הקואליציה העירונית ולדעת גורמים המקורבים לעירייה מודרכת כל פעולת הפטור ממניעים פוליטיים־מפלגתיים. מתברר כי בקשות לפטור ממיסים שהוגשו כחוק וללא תיאום עם חבר הוועדה או נציג מועצה, לא אושרו במקרים רבים.

מבדיקת הפרוטוקולים של החודשים האחרונים עולה כי סוחר בגדים מוכר, בעל מכונית מסחרית חדשה וכן וילה בשכונה יוקרתית בעיר, זכה לפטור של כמה מאות ש"ח. מלון טברייני ידוע המארח, בעיקר, אוכלוסיה חרדית מחו"ל, זכה לפטור של יותר מ־2000 ש"ח בטענה כי הוא פועל רק חצי שנה למרות שאורחיו תיירים אמידים. אגב, מרבית בתי המלון בטבריה פועלים בתפוסה מלאה רק בקיץ. בעל חנות המחזיק ב„וולבו" 43, זכה לפטור של 500 ש"ח בקירוב. פקיד מס הכנסה נהנה מפטור של יותר מ־300 ש"ח.

יצוין כי רבים מהפונים מדווחים על מספר ילדיהם על אף שלרבים מהם ילדים גדולים העומדים ברשות עצמם ומנהלים עסקים. בבקשות הפטור מנמקים המבקשים את בקשותיהם בריבוי ילדיהם ובנסיבות סוציאליות אחרות.

מדי שבועיים פוטרת הוועדה העירונית כ־70־80 תושבים מתשלומי חלק ממיסיהם. בטבריה מאשימים את הוועדה כי אינה בודקת ומאמתת כלל את הנתונים המובאים לידיה ומאשרת את הבקשות בהתאם להשתייכותו המפלגתית של הפונה או של חבר הוועדה שהביא את הבקשה בשמו.

בתגובה על האשמות אלה, אמר רמי שייך, ראש הוועדה, כי הוועדה אינה יכולה לשמש כמוסד בולש וחוקר ויש הליך קבוע שבו עוברות כל בקשה. הוא אמר כי הוועדה מורכבת מנציגים של הקואליציה והאופוזיציה העירונית ולכל חבר בה ובמועצת העירייה יש זכות לערער על קביעות הוועדה. הוא הכחיש כי הוועדה מודרכת משיקולים מפלגתיים, אך הודה, כי קשה לבדוק כל בקשה.

התעשיות עתירות הידע יוצאות למאבק ציבורי נגד הממשלה

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

התעשיות עתירות הידע פותחות במאבק נגד הממשלה ובמיוחד משרד האוצר בשל הסירוב לאשר הקמת קרנות לגיוס הון לצרכי מימון השיווק של פרוייקטים של מחקר ופיתוח.

בשבוע הבא אמורה ועדת הכלכלה של הכנסת לדון בתביעת התעשיה עתירת הידע להכיר בה כתעשיה מועדפת בעשור הקרוב.

ראשי תעשיה זו ובראשם משה כהן, מנכ"ל חברת „פאן יוניברס" ויו"ר הארגון, אמרו אתמול ל„דבר", כי הם דורשים כינוס דחוף של הממשלה לדון בעתיד התעשיה הזו, החשובה לדבריהם מפרויקט הלביא.

הדברים נאמרו בעקבות סיכום דו"ח ועדת גבאי, שלא קיבל את תביעות תעשיה זו. ראשי הארגון אומרים כי הם דוחים על הסף את מסקנותיה. מסכימה אומנם שהבעיה המרכזית של התעשיה עתירת הידע היא חוסר זמינות הון לשיווק מוצרים של מו"פ בחו"ל, אך הוועדה גם מתנגדת להצעה להקים קרנות מיוחדות לגיוס הון ציבורי בהיקפים של מאות מיליוני דולרים. „מסקנות ועדת גבאי זהות לעמדת האוצר והן יביאו להרס תעשייה זו", אמר כהן.

ראשי התעשיה ציינו אתמול כי המצב הקשה במגזר שלהם כבר גרם בריחת מוחות מישראל — 200 מדענים בכירים ירדו בשנה האחרונה מישראל. עובדה אחרת שצוינה היא דו"ח נשיא הטכניון הקובע, שחלה ירידה של אחוז במספר הסטודנטים שפנו ללימודי הנדסת חשמל ומחשבים.

התעשיה עתירת הידע דורשת לקבל כלים תחיקתיים לגיוס הון ולא לקבל מתנות ומענקים מהממשלה, אומרים ראשיה. לדבריהם ארבעה אחוזים מתוך 800 המפעלים העוסקים במחקר ופיתוח ביצעו השנה כ־70 אחוז מכלל היצוא בעוד שהשאר — 96 אחוז מכלל המפעלים, ביצעו את ה־30 אחוז.

לדברי ראשי התעשיה רוב המוצרים, שהם פרי מו"פ ישראלי, הם ברי שיווק בחו"ל, אך העדר כלים לגיוס הון לצורך שלב השיווק מונעת את מכירתם.

מחר תופיע בפני ועדת הכלכלה משלחת בשותפות של הארגון ושל התאחדות התעשיינים התומכת במאבק.

30 אלף אסימונים נגנבו מתאי טלפון בגלל „תושיה" של בן 17

(ע). — 30 אלף אסימונים נגנבו מ־880 תאי טלפון בחולון, בפריצות. הנזק ל„בזק" מסתכם ב־300 אלף דולר.

חוליית הנוער בתחנת משטרת חולון חקרה בחודש האחרון 25 קטינים ובגירים, החשודים בפריצת תאי טלפון ציבוריים וגניבת הקופות על תכולתן.

בתחילה נעצרו שני צעירים בני 17־18 שנראו בחולון על ידי קצין הביטחון של „בזק" בעת שגנבו אסימונים מתא טלפון ציבורי. הוא הביאם לתחנת המשטרה לחקירה. התחוור שבן ה־17, מחולון, מצא שיטה מתוחכמת שבאמצעותה השיג מפתח לכל תא טלפון ציבורי. הוא נהג למכור את המפתח בעד סכום פעוט לחבריו.

החברים שרכשו את המפתח גנבו את האסימונים מהקופות ונהגו למוכרם לנערים אחרים, לעוברים ושבים ולבעלי חנויות במחיר מוזל מהמחיר הרשמי. הקופות עצמן, ששווי כל אחת מהן 250 דולר, הושלכו לפחי אשפה.

התופעה פשתה בקרב הצעירים שקנו את המפתחות מה„ממציא", שעסק בשקדנות רבה בהתאמת מפתחות לתאי הטלפון במשך יותר משנה.

החוקרים הואשמו לאחר שברשותם נמצאו 800 אסימונים גנובים. אתמול שוחרר בערבות אחד מהם, ארנון גולני (24) מחולון.

החשוד אמר כי הוא מצטער על מה שעשה. „אחד החברה אמר לי שזהו עובד בזכרון בזק וביקש שאפרוק אתו קופות של טלפונים. לא ידעתי שזו גניבה", טען.

בג"צ אישר את הדחתו של ראש־סיעת הליכוד ממועצת קריית מלאכי

מאת דני צדוקי, סופר „דבר" בדרום

בג"צ דחה את עתירתו של משה שמעון, ראש סיעת הליכוד במועצת קריית מלאכי נגד הפסקת חברותו במועצה. ראש המועצה, יוסי ונונו (יחד), הודיע לשמעון באוגוסט האחרון, כי הוא מפסיק את חברותו במועצה משום שיש ניגוד אינטרסים בין עבודתו במשרד העבודה והרווחה כסמנכ"ל אמרכלות בשירות התעסוקה ובין חברותו במועצה. זאת, לפי סעיף 104 (4) בפקודת המועצות המקומיות. שמעון, שהוא מועמד הליכוד לראשות המועצה, בבחירות הבאות, עתר לבג"צ.

השופטים גבריאל בך י. חלימה ושושנה נתניהו ציינו בפסק דינם שדחה את העתירה ואישר את צעדו של ראש המועצה, כי העותר אף עזר לתושב העירייה בסידור מקום עבודה. היה זה בעת ששמעון כיהן כיועץ במשרד העבודה. „אם הוא עזר לו בתור שכזה", כותבים השופטים, „הרי שהסיכוי לעזור לאנשים בתפקידו כסמנכ"ל הוא גדול יותר, ונוגד את חברותו במועצה".

העותר, שחוייב בתשלום בסך של 1,500 ש"ח שכר טרחת עו"ד למשיב, ביקש למנוע את פסילתו על ידי התפטרותו מעבודתו בממשלה, אך בקשתו לא נענתה כיוון שכבר חלפו יותר מ־30 יום מאז פסילתו על ידי ראש המועצה.

סופר „דבר" מוסר כי חבר אחר מסיעת הליכוד במועצה, אבי יצחק יועצו של השר משה קצב, שהתמודד עם שמעון בתנועת „חרות" על המועמדות לראשות המועצה הבאה, מונה על ידי קצב לנציג משרד העבודה בארה"ב במקומו של הקונסול הנוכחי, עמוס חרר, ששימש ארבע שנות שירות בתפקיד זה.

● הסוכנות היהודית תעביר 85,000 דולר לפיתוח תרבות ואמנות בגליל, כך סוכם בפגישה שהתקיימה לאחרונה בין גזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי ומנהל האגף לתרבות ואמנות במשרד החינוך. במסגרת זו יתוקצבו, בין היתר, פסטיבל המחול בכרמיאל, הזוקאליה בעכו, מפעל המוזיקאמרה במגידו, הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו, הפיסול בתל־חי ומפעל המוסיקה הקאמרית בכפר בלום. לוינסקי ושלו סיכמו גם על העברת 65,000 דולר לפעולות תרבות בנגב ובערבה ובהם פסטיבל הזמר בערד ומופע הג'אז באילת.

ארבעה חולים שעמדו להתאשפז בלוינשטיין לא נתקבלו

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

ארבעה חולים, שעל פי חוות דעתה של ועדה רפואית עמדו אתמול להתקבל לטיפול שיקומי בבית החולים לוינשטיין ברעננה, לא התקבלו לאשפוז בגלל עיצומי רופאים.

הרופאים פתחו אתמול בעיצומים על אף הודעתו של מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר רב גולן, כי אין כל סכנה לרציפות ההכרה בבית לוינשטיין והנושא נתון לבירור מינהלי במועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית.

הנהלת קופת חולים, שקראה לרופאים לא לנהל מאבקים על גב החולים, אמורה היתה להעלות את נושא העיצומים במהלך דיון עם מזכירות חטיבת הרופאים על תנאי הפעלת חדרי ניתוח בבתי החולים בשעות אחר הצהריים, שנקבע לשעות הערב אתמול.

● במלאת 41 שנה לנפילתם של 14 חברי הפלמ"ח בגשרי אכזיב ב„ליל הגשרים", תערך היום אזכרה במקום.

רשויות בנגב לכינוס חירום

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

קיצוץ בשיעור 15 אחוז במערכת החינוך, אובדן 8000 שעות הוראה פרונטאליות בחודש, ביטול עשרות משרות של מזכירות, שרתים ועובדי ניקיון בבתי הספר בהיקף של 2500 שעות עבודה בחודש, צמצום תקציבי הפעולות של המתנ"סים ושל החינוך המיוחד — פרטים אלה, ובעיקר ההשלכות הצפויות למערכת החינוך במחוז הנגב כתוצאה מהקיצוצים עליהם הודיע משרד החינוך, יידונו מחר בכינוס חירום שייערך באופקים. ישתתפו נציגים של 26 רשויות מקומיות מאשקלון עד אילת, לרבות נציגי מועצות פועלים.

שיפור בעמדות הציבור כלפי עולים חדשים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

בעמדות הציבור הישראלי כלפי העליה והעולים חל, מאז 1979, שיפור משמעותי. כך עולה מסקר דעת קהל שערך האגף למחקר ותכנון במשרד הקליטה עם מכון פור"י והמתייחס לעמדות הציבור בספטמבר 1979.

82 אחוז מהנשאלים אמרו כי העליה חיונית למדינת ישראל — גידול של כעשרה אחוזים בהשוואה לסקר דומה שנערך ב־1979. 64 אחוז מהנשאלים, לעומת 31 ב־1979, אמרו כי הם מסכימים להמשך הסיוע לעולים גם אם הדבר יפגע ברמת החיים שלהם. עוד עולה מהמחקר כי מאז 1979 ירד שיעור הישראלים הטוענים כי העליה גורמת קשיי דיור לאוכלוסיה הוותיקה — מ־62 אחוז ל־44. עם זאת, לא השתנה אחוז הישראלים הסבורים שהעליה גורמת קשיים בהשגת עבודה בארץ — כ־39 אחוז.

הסקר מגלה גם כי הציבור רואה בעולים קבוצה המתחרה על המשאבים הציבוריים המוגבלים המוקצים לקבוצות נזקקות בתחום הדיור והתעסוקה. הנשאלים בסקר דירגו את העולים בדרגת עדיפות רביעית בלבד לקבלת עזרה מהמדינה אחרי: משפחות מרובות ילדים, חיילים משוחררים וזוגות צעירים. רק הסיוע לישראלים חוזרים קיבל דרגת עדיפות נמוכה יותר.

ממצאי הסקר מורים כי אנשים בגיל גבוה יחסית, אשר אינם מודאגים מבעיות תעסוקה הדיור ואשר הם בעלי הרגשת הזדהות חזקה עם המדינה, הביעו עמדות אוהדות לנושא העליה והקליטה. לעומתם קבוצות צעירים, אוהדים הסובלים מבעיות דיור ותעסוקה ואזרחים שהזדהותם עם המדינה רופפת, נוטים לגלות עמדות בלתי אוהדות כלפי העולים.

במהלך הסקר רואיינו 1200 איש המהווים מדגם מייצג של כלל האוכלוסיה היהודית הבוגרת מגיל 18 ומעלה פרט לחברי קיבוצים.

אושרו 17 מיליון דולר להשקעות בתעשיה

מאת דני גוב סופרו הכלכלי של „דבר"

13 תוכניות להקמה ולהרחבה של מפעלי תעשיה חדשים בהשקעה כוללת של 17 מיליון דולר, אושר אתמול על ידי מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר. לפי הערכת המשרד ההשקעות הללו יביאו תוספת של 138 מקומות עבודה ויצוא של 9.8 מיליון דולר.

בין התוכניות שאושרו פרוייקט של מפעל למיחזור פסולת, ראשון מסוגו בארץ. המפעל ימחזר נייר, פלסטיקה, זכוכית ומתכת. לדברי עודד שמיר, מנהל מרכז ההשקעות, הפרוייקט יחסוך ביבוא חומרי גלם תוך ניצול חומרי גלם קיימים וכן פתרון אקולוגי.

מינהלת מרכז ההשקעות גם אישרה הקמת מפעל לייצור קומפקט דיסק (תקליט אור) המשמש להקלטה.

כל ההשקעות הן באזורי פתוח א'.

דורשים להפסיק תפעול תחנות הידרואלקטריות

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מנהל רשות שמורות הטבע, אורי בידרן, שלח אתמול מברק לנציב המים ובו דרישה להפסיק באורח מיידי את עבודתן של שתי התחנות ההידרואלקטריות הלוקחות מים מנחל הדן לצרכי השקית שדות הכותנה בגליל.

לטענת אנשי רשות שמורות הטבע, קבע נציב המים, צמח ישי, כבר לפני מספר שבועות כי בראשית יוני תיפסק הפעלת שתי התחנות: הגושרים ותחנת הדן המערבי, למשך שלושת חודשי הקיץ עד ראשית ספטמבר.

בכך קיבל הנציב חלק מדרישת רשות השמורות להגנה על שמורת נחל דן בחודשי הקיץ החמים, בהם יש שאיבה מוגברת של מים לשדות הכותנה של הישובים באזור. למרות דרישת הנציב, והוראתו, מודגשים אנשי הרשות כי שבועיים לאחר התאריך שנקבע, עדיין פועלות שתי התחנות והמשך שאיבת המים מהדן יפגע קשה בחי ובצומח של פלגי הנחל.

לראשונה בנגב: קדחת מלטה תקפה גם יהודים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

קדחת מלטה, מחלה מדבקת התוקפת בעיקר בדווים, תקפה השנה לראשונה גם יהודים תושבי הנגב. בבית החולים סורוקה בבאר שבע אושפזו במהלך השנה שני יהודים, שסבלו מסימניה האופייניים של המחלה: חום גבוה ותשיש, כאבי פרקים ותופעות לוואי שונות באיברי גוף אחרים.

רופאי בית החולים, שסברו עד כה כי מגיפה זו תוקפת בדווים בלבד, אבחנו כי בשני המקרים קיים בכל זאת „קשר בדווי". אחד החולים גידל בביתו עדר כחיית שעשועים והשני נהג לייצר בביתו גבינה מחלב־עזים בתנאי היגיינה מפוקפקים.

רופא בכיר ציין אתמול כי קדחת מלטה היא מחלה עונתית־גלית, שהיקף גילוייה משתנה משנה לשנה באופן קיצוני, ללא כל הסבר הגיוני וללא חוקיות. „זוהי תופעה מעניינת. יש שנים שבהן מתגלים שני מקרים של המחלה ויש שנים, כמו השנה למשל, שמספר המקרים הגיע ל־20. קיצוניות זו היא תעלומה לדידנו ואנו עדיין חוקרים את פשרה", אמר הרופא.

(אמיר רוזנבליט). טללים, אחד הקיבוצים הצעירים של התק"ם, הוא הקיבוץ הראשון בנגב שנכנס לענף המבטיח של גידול יענים לצרכי תעשיה ותיירות. בתוך מיכלאות ענק שהוקמו בשדות הקיבוץ, משוטטים להם בתנועות אצילות, אך מאיימות, 87 יענים מבוייתים, שעשו את דרכם לכאן מקיבוץ האגן לחוף הכינרת ומהיבואן שלהם, ההולנדי מייק ואן־דר־בנברוק שבחוות הבשור. היענים מנסים להסתגל לחום המהביל של הנגב ואולי מסיבה זו מגלים עצבנות יתירה. מגדל הענף בטללים, עזרא ששון, סיפר אתמול כי לפני זמן קצר חטף אחד היענים עגיל בוהק מאוזנה של אחת החברות בקיבוץ. בטללים מתכוונים לפתח מסביב ליענים תעשיה שתושתת על טיפוח מוצרי־עור, בשר (לא כשר), ביצים ונוצות מרהיבות. בינתיים נולד בטללים יען אחד בלבד שהוא ממש מ„תוצרת מקומית". בתמונה: עזרא ששון מנסה להרגיע יען תוקפני (אל תאמינו לאגדה שהיען טומן את ראשו בחול)

מחזה בתיאטרון החיפאי מעורר „כעס ימני", הבמאי — מ„אל חכוואתי"

מאת אריאלה [illegible], סופרת „דבר"

[illegible]

מוסדות ציבור מעסיקים בחוץ־לארץ 2300 יורדים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מדינת ישראל מעסיקה בחו"ל באמצעות [illegible] 2308 ישראלים יורדים. כך טוען דוב אברהם כץ עוז, יו"ר האגודה הישראלית לעצירת הירידה, המוקמת באחרונה. הוא מבהיר כי אין המדובר באנשי ביטחון, אלא במשרות אזרחיות שניתן לאיישן בעובדים מקומיים או בישראלים שיצאו לשליחויות קצרות בנות שנתיים שלוש לחו"ל. העובדים הישראלים מועסקים, לדבריו, בחו"ל על ידי הסוכנות היהודית, ההסתדרות הכללית, [illegible] ומוסדות ציבוריים אחרים.

האגודה הישראלית לעצירת הירידה החליטה לפעול בצורה מסודרת [illegible] כל היורדים מן הארץ המועסקים כיום על ידי משרדי הממשלה וגורמים ציבוריים [illegible] את נתוני האגודה החליט באחרונה להקים לצורך בדיקת הנושא צוות מומחים מתנדבים בראשותו של הכלכלן שמואל בקה, העוסק בייעוץ לפרוייקטים תעשייתיים. הצוות יבחן את הנושא ויציע כיצד לקדם את הטיפול בו. בשלב ראשון תפעיל האגודה לחץ כבד על משרדי הממשלה, החברות הממשלתיות וגורמים ציבוריים שונים לבל יעסיקו יותר יורדים בעסקיהם בחו"ל.

למרות חקירת המשטרה מתכוון בוחבוט לרוץ במעלות־תרשיחא

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„אני מבהיר על כוונתי לרוץ שוב לבחירות לכהונה נוספת. דווקא עכשיו בשעה שגורמים ידועים ומוקצים מתוך מיאוס מנסים בשבית להכפיש את שמי ולהקיז את דמי", אמר אתמול ראש מועצת מעלות תרשיחא, שלמה בוחבוט, בכינוס של עובדי המועצה בתגובה על חקירת המשטרה שנערכה אצלו.

לפני כשבועיים, על פי צו של שופט בית משפט השלום בעכו, ערכו בלשי היחידה הארצית לחקירות הונאה, חיפוש בביתו ולקחו מסמכים. כן נערך חיפוש בבניין המועצה ובמהלכו הוחרמו עשרות תיקים, בעיקר אלה הנוגעים להוצאת מכרזים ולמתן רשיונות לקבלנים ולבעלי עסקים. המשטרה חושדת כי ראש המועצה נהג במשוא פנים כחלק מהמכרזים. בתגובה כינס אתמול בוחבוט את עובדי המועצה ואמר כי אם בעבר היו לו ספיקות אם לרוץ לקדנציה נוספת, הרי עכשיו הוא נחוש בדעתו לעשות זאת, כדי ש„המועצה לא תיפול בידי גורמים צרי־עין שאינם מתאימים לניהול עירייה".

בוחבוט גם פנה לשר המשטרה, חיים בר־לב, וביקש ממנו לפעול לזירוז החקירה ולהביאה לסיום בזהירות האפשרית.

● מזה כשבועיים לא נערכים מבחני רישוי מעשיים בכל אזור הדרום, מקרית גת ועד אילת. מורי הנהיגה במחוז הדרום החליטו שלא להגיש תלמידים למבחני הנהיגה במחאה על כך שבעקבות פיטורי צוות מאגר הבוחנים המרחבי, הוקצתה לכל מורה מיכסה של שני מבחנים מעשיים לחודש בלבד.

● ח"כ אורה נמיר נענתה לבקשת הוועד הציבורי באופקים שהוקם למען הצלת חייה של הפעוטה דנה בטיטו והודיעה שהיא מוכנה לעמוד בראש לובי בכנסת להקמת קרן ממלכתית לניתוחי השתלות.

חדשות ספריית אשכולות

מבית ההוצאה של גסטליט חיפה בע"מ

קסטנר — מאת ד. דינור
גילויים חדשים על האיש ופעלו לאור מסמכים חדשים המתפרסמים לראשונה
מחיר מבצע רק 14.60 ש"ח במקום 19.50 ש"ח

לראות את הנולד — מאת פרופ' ר.מ. גודמן
כיצד לתכנן הולדתו של תינוק בריא
מחיר מבצע רק 12.40 ש"ח במקום 16.50 ש"ח

חיים בממד הזמן — מאת פ. סלמון
על נשים ועל גברים, על ילדים ועל זקנים, על נורמלים ועל חריגים ועל כל אדם ודרכי התפתחות אישיותו
מחיר מבצע רק 11.60 ש"ח במקום 15.50 ש"ח

מבצע מיוחד לשבוע הספר!
שלושת ספרי אשכולות במחיר של שניים:
35.00 ש"ח במקום 51.50

המבצע בחנויות גסטליט: ת"א, השרון 12; חיפה, העצמאות 41 ובאמצעות הדואר

לכבוד גסטליט חיפה בע"מ. ת.ד. 2088, חיפה
☐ שלחו נא לי את הספר/ים ______
☐ שלחו נא לי את שלושת ספרי אשכולות במחיר המבצע 35.00 ש"ח.
רצ"ב שיק על סך ______ שם ______
כתובת ______ חתימה ______
המחירים כוללים דמי משלוח

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז

לחברי הועדה המתמדת

ישיבת הועדה המתמדת שנועדה ל־18.6.87
נדחת
על מועד חדש תבוא הודעה

ח"כ דוד ליבאי, יו"ר הועדה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

לאה שורץ

(אמה של חברתנו דליה יבור)

ההלוויה היום יום ב' 15.6.87 י"ח סיון תשמ"ז בקבוץ רמת יוחנן בשעה 16.00.

המשפחה
ובית רמת יוחנן

לנפתלי קורן ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
במות
הרעיה והאם

סימה ז"ל

דור כימיקלים
ההנהלה והעובדים

לשכת המס מרחב חיפה והגליל המערבי

הומים וכואבים על מותו ללא עת
של חברנו

שלמה שרון ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה האבלה

הנהלת המרחב והעובדים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
ראובן קוברובסקי
במות
אשתו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

ביום שלישי י"ט סיון תשמ"ז 16/6/87
יום השלושים לפטירת חברתנו

בריינה גלוברמן ז"ל

לבית מרקל

התכנסות בשעה 3.00 אחה"צ במועדון חברים ביגור
עליה לקברה בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור.

המשפחה
ובית יגור

ליצחק אבני וב"ב

משתתפים בצערך
במות אמך

שולמית ז"ל

ההנהלה ועובדי מתמור

ביום רביעי כ' בסיון תשמ"ז 17.6.87
השלושים למות יקירנו

אליעזר חסיד ז"ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה

אוטובוס שיעמוד לרשות המשתתפים יצא מבית לנדאו בגבעת נשר בשעה 15.30 ויעצור על יד הדואר ובצומת הכביש לבית הקברות בנשר

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו - חברנו

יהודה יעקב

ההלוויה תתקיים היום, יום שני י"ח סיון תשמ"ז 15.6.87
בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין של הקבוצה.

המשפחה
ובית קבוצת כנרת

דבר היום

דרך השלום לאפריקה

מסע ראש־הממשלה יצחק שמיר למערב־אפריקה, הנפתח היום, משקף את הצלחת ישראל לשכנע יותר ויותר מדינות ביבשת, כי לאחר שעם החשובה במדינותיה הערביות נחתם הסכם השלום הישראלי־ערבי הראשון, הרי מגוחך שטוגו או קאמרון יפנו עורף מצרים. שמיר יבקר בשתי המדינות שציינו לעיל וכן בליבריה ובגאנה, שתי מדינות שסמליהם לשעבר נעשו בהן לשליטים. יש באפריקה עדיין כמיהה להישענות על מיומנותה הצבאית של ישראל, שהכשירה — ובעיקר לפני 1967 — מחוזות רבים של קצינים וגדודים שהשתתפו אחר־כך בתפיסת השלטון בארצותיהם. אבל כדרכם של כלי־נשק קרומים, נמצאת כמיהה זו לא אחת חרב־פיפיות: השליטים הצבאיים שציפיותיהם מישראל לא התמלאו — מתאכזבים, ומאכזבים, מצידם, את מי שתלו בהם כאן ציפיות מדיניות ואחרות. ישראל ממשיכה לסבול מהבטחותיו המפליגות של אריאל שרון למובוטו סטה־סקו, בעת ביקור שר הבטחון דאז בקינשאסה. ראוי לקוות שכמו מובטו, למד גם שמיר את לקח המפגש המתסכל ההוא.

מדינות אפריקה, שהסתייעו רבות בישראל בתקופת ציאתן מהעידן הקולוניאלי (ובעיקר בימיה של גולדה מאיר במשרד החוץ) ניתקו עמה את קשריהן הגלויים — אם גם לא תמיד המהותיים — שלא בטובתן. הן עשו זאת מפחד יותר מאשר מכעס; אם בכלל, שנאת רבים מעמי אפריקה בסכסוך הישראלי־ערבי נתונה לערבים, הזכורים כסוחרי־עבדים. בצנות העוצמה הערבית המדומה משיא בהלת הנפט שלאחר מלחמת יום־הכיפורים, נרגעו גם האפריקאים. כשפיכתה ישראל שסה כבוש באפריקה, בהתנגדות שמיר ואחרים, פילס השלום עם מצרים דרך למדינות נוספות ודיכך גם עינות מוסלמית.

האפריקאים המעשיים אינם ממתינים להסדר ישראלי־ירדני־פלשתיני, או לניתוק־מגע ישראלי מוחלט עם דרום־אפריקה. עם זאת, חשובים להם סימני התקדמות בכיוונים אלה. בזכותם, יכולות יותר ויותר מדינות באפריקה לשוב ולהישען על כוחות ישראליים בתחומי החקלאות והתעשית. בקוראם מפות יבשות אחרות, מודעים האפריקאים (לעתים בהפרזה) לכוחה של ישראל בוואשינגטון ולהפשרה ההדרגתית ביחסים הישראליים־סוביטיים. אין למדינות אפריקה עניין לקפוץ בראש, אך גם אין להן סיבה לפגר יתר על המידה בקשריהן עם שחקן מרכזי בצומת היבשות אירופה־אסיה־אפריקה, נושא לחיזוד בין־מעצמתי. הסייג העיקרי שיש להוסיף לסיפוק מהתפתחות זו הוא ההכרח לזכור כי לא רק ראיית האינטרס הלאומי קובעת במשטרים מהפכניים או הודניים: זיהוי ישראלי מופרז עם שליטים סמכותיים עלול להסות את יורשיהם־מריחיהם להתרחק מישראל, לפחות בתחילה.

הצפון נגד הדרום

מאת דליה שרון

תאצ'ר מבטיחה להיטיב עם שכונות המצוקה כדי לשנות לטובתה את הנוף הפוליטי נוכח מוקדים אנטי־תאצ'ריים שהתבססו בבחירות האחרונות.

בנצחון תאצ'ר מגביר את הפירוד בבריטניה. לשמרנים אין עוד ייצוג באזורי מצוקה כמו מאנצ'סטר, ליוורפול, לסטר, גלזגו וניוקאסל

„נצחון טנאסטי" — הגדירה מרגרט תאצ'ר את הישגה בבחירות, והטביעה סמל חדש: שלוש אצבעות כנגד שלושה נצחונות (וריאציה על סמל הו"ע המפורסם של צ'רצ'יל). מאז ימי ראש הממשלה ליוורפול, לפני 150 שנה, לא כיהן ראש־ממשלה ברציפות במשך שלוש קדנציות.

תוצאות בחירות 1987, הדומות לכאורה לאלו של 1983, שינו במידה משמעותית את המפה הפוליטית של בריטניה: החלוקה הגיאוגרפית של הנציגויות לפארלמנט מקצינה את הפירוד הגובר בבריטניה בין אזורי הצפון והמערב — סקוטלנד, צפון אנגליה, ולס — שם זכה הלייבור ברוב הצירים וייצוגו התחזק, לבין המרכז ודרום־מזרח אנגליה, שם התבססו השמרנים. ההפרדה אינה רק גיאוגרפית: אזורי המצוקה הם אזורי הצפון, שם האבטלה קשה במיוחד; לעומתם אזורי לונדון ודרום־מזרח בריטניה הם אזורי הרווחה, האזורים המבוססים והפורחים, שהעסקים בהם משגשגים, מחיר הרכוש עלה, ושיעור המובטלים קטן מאד.

בסקוטלנד נותרו כמה כיסי התנגדות שמרניים, אך צפון־מזרח בריטניה הוא, כמקודם, איזור אנטי־תאצ'רי מובהק ולראש הממשלה צפויות בו בעיות שלטוניות חמורות. מאז יום חמישי שעבר אין לשמרנים כל ייצוג במאנצ'סטר, בלסטר, בברדפורד, בליוורפול, בגלזגו ובניוקאסל. לעומתם גדל הייצוג השמרני בלונדון ובסביבתה. תאצ'ר כבר הודיעה, כי בכוונתה לשנות את הנוף הפוליטי על־ידי סיכול מרכזי הכוח של הלייבור בערי המצוקה. היא אמרה בראיון לרדיו ולטלוויזיה, כי „הזמן דוחק. יש להתחיל במלאכה מיד". היא מתכוונת לחזק את השמרנים שם על־ידי הזרמת 150 מיליון ליש"ט לשיפור תנאי המחיה ולפיתוח כלכלי.

תקוותה של מפלגת הלייבור לנצח בבחירות בסיומה של מערכת בחירות מתוכננת ומבוצעת למופת, שבה שמרו השמאלניים על פרופיל נמוך, נכזבה. מחוזות בחירה רבים, שנציגי הלייבור היו בטוחים בנצחונם שם, נפלו לידי השמרנים. ניל קינוק, מנהיג הלייבור, נתון עתה ללחצים משני כיוונים: מצד אחד טוענים אנשי המרכז כי אם בכוונת הלייבור להסיק מסקנות מהפסדם ולזכות בבחירות הבאות, יהיה עליהם לשנות את מצעם. בעיקר דובר בענייני מיסוי ומימון ובענייני הגנה ופירוק הנשק הגרעיני. אך הרכב סיעת הלייבור החדשה בפארלמנט מלמד, כי הסיעה פונה עתה יותר שמאלה מאשר לפני כן. מתוך 229 צירים 135, יותר ממחצית, הם שמאל קיצוני ומתוכם חברי השמאל הקיצוני־הקשה (המכונה „לוני לפט"), ובראשם קן ליווינגסטון, המכונה „האדום", יעשו הכל כדי שההנהגה לא יופנה לעבר המרכז. לקינוק צפויים איפוא מאבקים בתוך מפלגתו. אישים מרכזיים בלייבור, כגון רוי הטרסלי, סגן המנהיג, לארי וייט, המזכיר הכללי, ופטר שור, הכירו בנזק האלקטוראלי שגרמה ללייבור מדיניותו בעניין פירוק הנשק הגרעיני. אך נציגי השמאל מיהרו להדגיש, כי אין כל אמת בטענה זו וכי הנסיון לשנות מדיניות מפלגתית מוצהרת רק ילבה מאבקים פנימיים. קן ליווינגסטון, תומך נלהב באיי.אר.איי, קרא להמשך המאבק בשמרנים מחוץ לפארלמנט.

משנודעו תוצאות הבחירות החליט קינוק לוותר על סוף־שבוע רגוע ולהידרתם מיד למשימה החדשה — השגת נצחון בבחירות הבאות. בהופעה לפני אסיפת כורים באדינבורג נתן קינוק פירוש חדש לסמל שלוש האצבעות של תאצ'ר: „כל אצבע מייצגת מיליון אחד של מובטלים", אמר לקול תשואות הקהל.

המערך ליבראלים־סוציאל־דמוקראטים („אליאנס") מכיר עתה, במאוחר, בנזק שנגרם לו בגלל הנהגתו בת שני הראשים ובגלל אי־הבהירות של מדיניותו. מחוזות בחירה רבים, שנחשבו „בטוחים" מבחינת המערך, כגון קיימברידג', שם „רצה" לבחירות שירלי ויליאמס, נפלו לידי השמרנים או הלייבור. במערכת הבחירות שלחו ה„אליאנס" תחילה את חיציהם אל השמרנים, אחר תקפו את הלייבור. רק בשבוע האחרון החלו לדבר על עקרונות וניסו להוכיח שהם מציעים מדיניות טובה מזו של שתי המפלגות האחרות. מתוצאות הבחירות מסיקים שני המנהיגים מסקנות שונות: דייוויד סטיל מעוניין לאחד את שתי המפלגות, אם־כי לא היה מוכן להשיב על השאלה מי יהיה המנהיג. לעומת זאת מתנגד דייוויד אואן בתוקף לאיחוד. „הסוציאל־דמוקראטים קמו כדי להשאר", אמר. בתשובה על השאלה אם יבחרו בו הליבראלים כמנהיג האיחוד, ענה כי יצטרך אז לשקול אם להציג את מועמדותו במצב כזה. אואן גינה את שיטת הבחירות האזוריות בבריטניה והגדירה כ„בזיון". אילו היו בחירות יחסיות — אמר — היו שבעה מיליון הקולות שלנו זוכים לייצוג על־ידי 130 חברי פארלמנט (לעומת 22 כיום). נראה שחלומם של שני הדייווידים — לשנות את שיטת הבחירות בבריטניה — יצטרך לחכות עוד ארבע שנים עד שתנתן לו הזדמנות נוספת להתממש.

התיתכן מדינת יהודים בלתי דמוקרטית?

מאת יהודה גוטהלף

אין מנוס מעיצוב אוטונומיה מוניציפלית בחלקים שונים של ירושלים תוך הבטחת שלמות העיר ומעמדה כבירת ישראל

הוגים הלאומנים, שאינם מסתפקים בפתרת ארץ־ישראל „השלמה" (כלום היתה מדינת היהודים אי־פעם בארץ השלמה? [illegible] של אבא סבן [illegible] בבחירות הבאות [illegible] ירושלים [illegible]) כלום אין בהחלטתו של סניורה הבריה דה־פאקטו במעמדה כאורח ירושלים המאוחדת, בירת ישראל? עלינו לחזור איפוא ולשאול: מה הדמות שאותה חוגים לאומניים מבקשים לשוות למדינת ישראל בעתיד הקרוב או הרחוק? התהיה זאת מדינה דמוקראטית מתוקנת, או נעצב מדינה כדוגמת ה„אפארטהייד" של דרום־אפריקה, המעניקה זכויות־יסוד לחלק מתושביה בלבד? ושמא נהיה במדינה כלבנון, משוסעת על־ידי יסודות אתניים ודתיים מסוכסכים?

הגשמת הרעיון הציוני היתה כרוכה מתחילתה בספק פרובלמאטי: כינוס פזורי העם היהודי בארץ, אשר בתקופת העדרותנו הממושכת נשתנה אופיה הדמוגראפי. הדבר גרם התלבטות לא־מעטה בדעת הקהל, היהודית והלא־יהודית, בדבר סיכויי הפתרון הציוני, שיהיה בו מירב הצדק לעם החוזר למולדתו ההיסטורית, תוך כדי מינימום של פגיעה בזכויות התושבים הערבים, שייהפכו מרוב למיעוט.

הפתרון נראה בכך, שנקים מדינה הראויה ל„עם סגולה", ללא קיפוח וללא דיכוי הזולת: אם אי־אפשר להגשים זאת בארץ־ישראל „השלמה", ואף לא במדינה דו־לאומית, שתשכון על הר־געש של ניגודים ומאבקים מתמידים — נסתפק בחלוקת הארץ; כיאות לעם, שנתנסה קרוב לאלפיים שנה בסבלות מיעוט מדוכא, נקים מדינה יהודית, שתהיה למופת מבחינה דמוקראטית וסוציאלית. היא תסתום את פי המקטרגים ותגביר את אהדתן של אומות העולם, שהכירו בזכות עם ישראל להגדרה לאומית עצמית. מדינת היהודים, שלא תכיר בזכויות־היסוד הדמוקראטיות של מיעוט ניכר היושב בארץ, תכרות את הענף שהיא יושבת עליו ותעורר מחדש ספקותיהם וטענותיהם של יריבים וידידים. האנטישמיות תרים ראש, והפעם בתוספת צידוק של „מידה כנגד מידה".

המחנה הרוויזיוניסטי („חירות" וכו'), הרוגל לציונות לאומנית „עדרגפה", [illegible] העבודה להתנגד מ[illegible] של סוציאליזם. [illegible] הוכח גם הוכח, כי בלי היסוד הסוציאלי־שנלווה לציונות, לא היה קם מעמד העובדים העברים ולא היתה נוצרת תשתית התיישבותית, חקלאית ותעשייתית למדינת היהודים). עתה מוסיפים החוגים הלאומניים להתקדם לאחור: לא רק שוללים את הציונות הסוציאליסטית, אלא מסתייגים גם מעקרונות הדמוקראטיה, שהיו מקובלים לכאורה על המחנה הציוני בכללותו. פעם בפעם תשמע, כי אם הציונות והדמוקראטיה אינן עולות בקנה אחד — נוותר על הדמוקראטיה. בניגוד לשאיפתנו הציונית ל„מקלט בטוח", מוסיפים אלה ואומרים (תוך תשלום מס־שפתיים לצורך בהשגת השלום), כי אם אי־אפשר להגשים את הציונות בדרכי שלום, נשלים עם „סיכויי" המלחמה לאידסוף ונחדל מתביעה של שלום עכשיו ואף מתהליך העשוי להביא לשלום של פשרה, על מנת שלא נחיה במצב חירום מתמיד.

★

יתרה מזו, לעתים תכופות יותר ויותר תשמע אומרים, כי בישראל „יותר מדי דמוקראטיה", ואולי מוטב להחליפה בשלטון חזק (קרי: דיקטאטורה).

הנסיון ההיסטורי הוכיח די והותר, כי שלטון רודני, המתחזה כשלטון נמרץ ויעיל, אינו עדיף כלל מדמוקראטיה, וסופו לנחול מפלה. המשטרים הטוטאליטאריים, שהצליחו לרכז לזמן־מה את המאמצים למען מטרות מוגבלות, נתגלו לטווח ארוך נחותים. ממשטרים דמוקראטיים. ולמה נרחיק עדות? מעמדה של ישראל מול המדינות הערביות הבלתי־דמוקראטיות, עתירות המרחבים, האוצרות והאוכלוסיה, הוכיח די הצורך את יתרונה של הדמוקראטיה — חרף פגמיה, סירבולה וכד'.

הדמוקראטיה מאפשרת פלוראליזם ומניחה אפשרות לביקורת ולתיקון. דמוקראטיה היא „שלטון בדרך ויכוח" ובאה במקום מלחמת באריקדות. היא מאפשרת שינויים הדרגתיים בלא אלימות. הדמוקראטיה מיוסדת על ההנחה, כי העם אחראי לחייו ולמעשיו, והיא מוצאת דרכים מתאימות להפעלת הפוטנציאל הגנוז בעם על כל שכבותיו. שלטון למען העם אינו יכול לבוא במקום שלטונו של העם. שלטון קולוניאלי, ואפילו נאור ביותר (כפי שמתארים להם המשתוקקים לסיפוח נרחב של הכוני אוכלוסין, שאינם רוצים לוותר על זכויותיהם הפוליטיות למען הארץ „השלמה") אינו אלא שלטון רודני, כי הוא מיוסד על אפליה בין שליטים ונשלטים.

דמוקראטיה אינה מתמצית בשלטון הרוב (כל שכן שהרוב עלול ליהפך למיעוט), אלא היא מותנית בהבטחת זכויות גם למיעוט. פרופסור י. טלמון ז"ל ראה את ראשיתה של הטוטאליטריות בזכות שנוטל לעצמו חלק מסויים של האוכלוסין לבטא, כלשון רוסו, את „הרצון הכללי". אך המונח, שקבע טלמון בספרו על מקורות „הדמוקראטיה הטוטליטרית" הוא בחינת תרתי דסתרי. דמוקראטיה שאינה מבטיחה זכויות למיעוט אינה בגדר דמוקראטיה. על עריצות הרוב עמד מזמן ג'. סט. מיל בספרו על החירות.

דמוקראטיה עשויה — יותר מכל משטר אחר — להיבנות מחיסול מלחמות, שלא כהעדר דמוקראטיה, שהוא יסוד מוסד למלחמה. דיכוי של מיעוט לאומי ניכר על־ידי אומה אחרת, ריבונית, יוצר סיטואציה הרת מלחמות מבית ומחוץ.

יש שחיתות במדינה: קלקול מידות של יחידים, שוכחת והתבחה של המדינה להיאבק בו ולעקרו מהשורש. גרועה יותר היא שחיתות של המדינה, המיוסדת על יסודות בלתי־מוסריים של אי־צדק, כי היא משחיתה את העם. הציונות לא תתגשם בלא דמוקראטיה (שראשיתה פוליטית, והמשכה סוציאלי, כלכלי, תעשייתי ועוד). בלי דמוקראטיה לא רק שישראל תהיה כצנינים בעיני אומות נאורות („כל העולם נגדנו"), אלא לא יהיה לה כוח משיכה לעליית יהודים, המבקשים לנטוש את הגולה מחמת דיכוי ואפליה. מדינה דו־לאומית אינה אפשרית. כפי שהוכח בתולדות עמים, אין דו־קיום זה מבטיח חיים לאומיים תקינים, ובהזדמנות ראשונה מעדיפים העמים לחיות בנפרד וביחסי שלום. אך אין להימנע מקיומם של מיעוטים [illegible] לאומיים־דתיים ואחרים ומלהבטיח את זכויותיהם.

★

ירושלים היא דוגמה מובהקת לחיים בצוותא של בני עמים ודתות שונים. עלינו לעמוד בתוקף על כך שתישאר מאוחדת ותהיה בירת עם ישראל, כפי שהיתה במשך דורות רבים. עם זאת, מן ההכרח שתישמר זכות הייצוג של המיעוט הערבי הגדול בעיריית ירושלים. נראה לי, כי אין מנוס מעיצוב אוטונומיה מוניציפאלית של חלקי העיר השונים, תוך הבטחת שלמות העיר ומעמדה כבירת ישראל. פתרון זה רצוי לא רק למען הצדק כלפי אזרחים ערבים בירושלים, שהיא חלק ממדינת ישראל, אלא אף מבחינה פראגמטית: אין לישראל משאבים מספיקים לפיתוח כל חלקי העיר, ואין סיבה שארצות מוסלמיות עשירות, שיש להן זיקה דתית לעיר, לא ישתתפו בפיתוח החלק הערבי־מוסלמי, כשם שעם ישראל דואג לפיתוחה של העיר.

ברי, כי אם עמדתו של חנא סניורה תיהפך לעובדה בכל השטחים המוחזקים בידינו אחר מלחמת 1967 — יקבל העניין אופי אחר. די בכך לצנן את הלהט של תאבי סיפוח נרחב, שיהפוך את ישראל למדינה דו־לאומית ואולי אף יחולל שינוי דמוגראפי מרחיק לכת: לדעת יודעי דבר, כבר נרשם השנה רוב ערבי בכל שכוחי הארץ בקבוצת הגילאים מבני יום עד ארבע שנים: בארץ ישראל נולדו לאחרונה כ־370,000 ילדים ערבים לעומת 365,000 ילדים יהודים.

קונים בשוק ומשלמים כמו במעדניה

מאת עליזה ולך

אילו פעל הליכוד על־פי שיקול־דעת קר היה צריך להיות ברור לו שאבו־חצירא והורביץ אינם תומכים בהקדמת הבחירות

מתוך פאניקה החליט הליכוד לקנות חברי־כנסת כדי לסכל אפשרות, שלא היתה קיימת, שיצטרפו ליוזמת מפלגת העבודה להקדים את הבחירות. אילו פעל הליכוד על־פי שיקול־דעת קר, היה צריך להיות ברור לו, מעל לכל ספק, שחבר־הכנסת אבו־חצירא לא יתמוך בהקדמת הבחירות, וכמוהו גם חבר־הכנסת, השר־בלי־תיק יגאל הורביץ.

ח"כ אבו־חצירא הפסיד בבחירות האחרונות שני־שלישים מכוחו הפארלמנטרי לעומת הקאדנציה הקודמת, ואין לו שום סיבה להיות אופטימי לגבי העתיד. מדוע איפוא יגזור על עצמו כליה פוליטית מוקדמת כמו ידידו יגאל הורביץ של היום כבר אינו יגאל הורביץ שהיה על סוס כלכלי לבחירות האחרונות. היום דבקה בו עצמו התווית „יגאל אין לי" (בחורים), שעל דרך החיוב נקשרה בשמו בגלל ידו הקמוצה מול תביעות מיגזורים שונים בתקופה שכיהן כשר אוצר. מה עוד שעניינית, בגלל התנגדותו ליוזמת השלום שפרס מטיף לה, לא היה נותן את ידו להקדמת הבחירות, במצוות מוסדות מפלגתו.

הליכוד עשה איפוא מהלך הפוך לשכל הישר: הוא פיתה ח"כים, שמתנגדים ממילא להקדמת הבחירות, להתנגד להקדמת הבחירות, ובתור בונוס על דבקותם במטרה הבטיח להם מקומות בכנסת הבאה. מלאכתם של צדיקים פרגמאטיים נעשתה בידי אחרים, והח"כים אבו־חצירא ויגאל הורביץ קיבלו פרס שכמוהו אינו מובטח לחברי ליכוד מסורים. וגם בעניין המחיר יכול הליכוד לקבל עוד שיעור או שניים בהלכות מסחר. לא די ל„חירות" שהיא משלמת ריבית דריבית על ההשקעה שעשתה בעבר בשותפות עם המפלגה הליבראלית, היא גילתה אלטרואיזם מאזוכיסטי ממש כלפי „אומץ". ראשי „אומץ" סבורים שמגיעים להם שני מקומות בטוחים ברשימה לכנסת של אחת המפלגות הגדולות. את זה הם תבעו ממפלגת העבודה לפני יותר משנה ואת זה הם עומדים לקבל, אם לא יגברו הקולות המתנגדים, מהליכוד.

בפוליטיקה, כמו בבטחון לפעמים, נלחמים הגנראלים בהווה את מלחמות העבר. ראשי „אומץ" טוענים שבבחירות האחרונות קיבלו קולות כדי כמעט שני מאנדטים, אילו ניתנו למפלגה גדולה. רק מי שאינו מבין שיעורי־בית יקנה בלי בדיקה את הטענה הזאת. „אומץ" קיבלה בבחירות לכנסת ה־11 23,845 קולות, כלומר רק קצת יותר מאחוז החסימה. אבו־חצירא, שאינו יומרני כליכך, קיבל באותה מערכת בחירות 31,103 קולות, כלומר 7,258 קולות יותר משקיבלה „אומץ" הרבה יותר קרוב לשני מאנדטים. ואף־על־פי־כן, מתוך בטחון בתרומתו האלקטוראלית לליכוד, הנשענת במידה רבה על יוקרתו האישית בקרב מיגזור מסוים, הסתפק אבו־חצירא במקום משוריין נוסף למפלגתו, ברשימת הליכוד לכנסת הבאה, רק באמצע העשירייה הרביעית. „אומץ", שקולותיה באו גם ממאוכזבי המערך, היוני מדי לטעמם אז, תובעת שני מקומות בטוחים ברשימה לכנסת של הליכוד. אם ישאלו את הורביץ, אפילו הוא לא יתחייב שיצליח לגרור אחריו לליכוד סובל של מצביעים שמעיינו יתורגם לשני מאנדטים. אבל הליכוד מוכן לשלם, ו„אומץ" פטורה מחובת השכנוע. מישהו צריך עוד הוכחה שבכלכלה הליכוד חלש?

בישיבת לשכת מפלגת העבודה בסוף השבוע שעבר לא עסקו בהעלאת זכרונות, ובכל־זאת מצא מזכ"לה, ח"כ עוזי ברעם, לנכון להזכיר את צוות הקדמת הבחירות, שניסה לברר לפני שבועות מספר אם יש סיכוי לגיבוש רוב להקדמת הבחירות. האיזכור נועד להבהיר הבהרה חד־משמעית, כי הצוות שבראשו עמד לא ניסה לפתות שום מפלגה ושום סיעת־יחיד בהבטחות לשריון מקום ברשימת מפלגת העבודה לקראת הבחירות לכנסת הבאה.

האמירה הזאת היתה נחוצה כדי לסתור את מה שהשתמע מדברי יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, בישיבת סיעת המערך בכנסת, באמצע השבוע שעבר. היו שהתרשמו כי הכשר דרבנו שמעון פירדשו, שהמטרה (קידום השלום) מקדשת את האמצעים (קניית ח"כים). פרס, המאמין באמת ובתמים שנקרתה לישראל ההזדמנות לקדם את תהליך השלום עם ירדן, מוכן לעשות כמעט הכל כדי שלא תוחמץ ההזדמנות. אלא שאפשר לטעון כלפיו, שכשם שהוא מודע לעיתוי קידום יוזמת השלום, היה עליו להיות מודע גם לעיתוי ביצוע העסקות הפארלמנטריות ולא ללכת שבי אחרי כושר השכנוע הרטורי שלו.

בעבר גילתה מפלגת העבודה יותר עירנות לנעשה סביבה. בכנסת העשירית, בשבתה באופוזיציה, חסרת אונים מול תנופת ההרס של ממשלת הליכוד בכל אשר נגעה, היתה מפלגת העבודה נמרצת יותר במדור לחיפוש שותפים. במאמציה לקצר את ימי ממשלת הליכוד קנתה שני ח"כים, שתיגברו את כוחה הפארלמנטרי כדי שבבוא השעה, כשתונח על שולחן הכנסת הצעה להקדמת הבחירות, יהיה לה רוב. היה הגיון פנימי לעיסקה שעשתה מפלגת העבודה עם חברי־הכנסת פרץ ולין: תמורת קיצור תוחלת חייהם הפארלמנטריים בקאדנציה שלהם, התחייבה להעניק להם עתיד בכנסת הבאה.

ההגיון הזה נסתר מעינינו למראה העסקות שעשה באחרונה הליכוד. הליכוד אינו מעוניין בהקדמת הבחירות והוא חושש שמטרתה של מפלגת העבודה היא בעצם קיצור ימיה של הקואליציה הנוכחית, בלי שום קשר ליוזמת השלום. מה שעשתה שלישיית הגשש המבורך של מפלגת העבודה — בחינת הסיכוי להשגת רוב בכנסת להקדמת הבחירות — עשו גם סופרי הליכוד, ואף הם הגיעו לאותה מסקנה: אין רוב. במקום לסמוך על המאתמטיקה ועל קורדות, נתקף הליכוד פאניקה לא מוסברת, והפאניקה היא, כידוע, יועץ רע.

בעקבות המשמעות והערכים

מאת נחום פסה

המבוכה הרעיונית של המבוגרים היא ביסוד המצוקה הקיומית של הנוער. הוועידה הראשונה לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה חיפשה את הפתרונות

באחרונה התקיימה בירושלים הוועידה הראשונה לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה. לוועידה קדמו כ־30 ועידות מקומיות באזורים שונים בארץ, שאיפשרו למורים, למחנכים ולנציגי מועצות פועלים, להשמיע דעתם בנושא זה. הוועידה התכנסה בימים קשים. בחברה הישראלית מתגלעים בקיעים חמורים. הפערים הכלכליים מעמיקים, מתחוללים תהליכים של נתק חברתי וקיטוב תרבותי, אנשים מתרחקים מעבודה, פונים לגולה. אנו חיים ברמה חומרית וברמת חיים גבוהה, פיתחנו תרבות של צריכה. שפע. ואף־על־פי־כן אנו חשים דלות רוחנית וארעיות. הבנו מוטרדים בחיפושי משמעות וערכים, ולעתים אנו שרויים בפסיכוזה של הרגשות אשמה ופחדים קיומיים.

הקמנו חברת חוק ומשפט ומשטר דמוקראטי ואנו מקיימים אותם, לעיתים תוך לבטים דיסונים, ואף־על־פי־כן משתרשות בתרבותנו הפוליטית תופעות של דמאגוגיה ופופוליזם, של כוחנות ושררה, של התבדלות וגזענות.

לא קל בימי ניגודים ותעיה, בימים של שקיעה אידיאולוגית והתפכחות ספקנית, להתייצב בפני הנוער, המצפה לבשורה, למסר הנמסר מדור לדור. המבוכה הרעיונית שלנו, המבוגרים, נהפכת למצוקה הקיומית של הנוער. זה מקורו האמיתי, העמוק, של משבר החינוך בימינו.

הוועידה לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה שאפה לתת ביטוי לאי־הנחת הזה, אותו אי־נחת המביא להתעוררות, למעורבות ולעשיה. הורים ונציגי ציבור, משכונות וממועצות פועלים, מערים, מעיירות פיתוח ומישובי ההתיישבות העובדת, התכנסו יחד עם מחנכים, כדי לסלול נתיב של התחדשות חינוכית בדרכה של תנועת העבודה הישראלית. פירוש הדבר, להציג לילדים ולנוער, הגדלים בחברה שערך האדם בה נשחק יותר ויותר, אידיאלים שאפשר להתחנך לאורם: יהדות הומאנית, ציונות הומאנית, הומאניזם סוציאליסטי, אופטימיות ואמון באדם ובכוחות היצירה שלו.

הערכנות בדרך תנועת העבודה פירושה גם עירנות כלפי המתרחש בשדה החינוך בארץ. על המחנכים ההורים אנשי תנועת העבודה מוטלת החובה לבלום מגמות ותהליכים, המנוגדים, לפי השקפתנו, לערכים החברתיים והלאומיים של מדינת ישראל: כך, למשל, היה המאבק שניהלה ההסתדרות, בשיתוף עם הוגים רחבים בציבור הישראלי, נגד הקיצוצים הבלתי־מוצדקים בתקציב החינוך ונגד הצמצום המתמיד של סעיף החינוך בתקציב הלאומי. מגמה זאת, אם תימשך, תערער את יסודותיו של החינוך הציבורי ותעודד צמיחתו של חינוך פרטי, השמור בעיקר לבעלי היכולת.

ההסתדרות גם מתנגדת למגמות הסלקטיביות, במתכונות בחינות הבגרות, העלולות לפגוע הן בסיכויי הקידום וההשתלבות של השכבות החלשות והן באיזון של החינוך העל־יסודי בכלל. כן מסתייגת ההסתדרות ממדיניות העידוד הסלקטיבי של „מצויינות" ברמות האינטלקטואליות הגבוהות בלבד; מדיניות זו עלולה להצמיח יחס של העדפה או אפליה כלפי ילדים, בהתאם לכישוריהם, ולגרור תופעות של סלקטיביות ותחרותיות שאינן מרבות חוכמה ואף אינן מצויינות כלל, במובנו הערכי של מושג זה. המדינה זקוקה למצויינות בתחומי המדע, הטכנולוגיה והחקלאות, ועלינו לטפח זאת, אולם לא על חשבון שוויון ההזדמנויות.

נושאים אלה ונושאים נוספים, כמו חינוך לשוויון בין המינים, חינוך לדו־קיום (למעשה, לרב־קיום) בין העדות והעמים בישראל. חינוך להשתלבות במשק היצרני ועוד, נדונו בקבוצות העבודה של הוועידה בירושלים, על פרטיהם ועל היבטיהם הפדאגוגיים.

הוועידה פתחה ערוצי תקשורת ודו־שיח בין הגורמים השותפים בעיצוב חיי היום־יום בבית־הספר: ההנהלה, חבר המורים, התלמידים וציבור הוריהם. המפגש המשותף והדיונים המשותפים העמיקו את ההבנה ההדדית ביניהם ויש להניח שיעמיקו גם את שיתוף־הפעולה בעתיד.

התקווה היא שבעקבות ועידה זאת תתעורר תנועה, שתיתן תנופה להתחדשות פדאגוגית ובאותה מידה להתחדשות הגותית של רעיונות תנועת העבודה וערכיה. לשם כך יש לעלות מאמץ רעיוני להתאמת ערכים אלה למציאות החברתית בישראל של סוף המאה ה־20, למציאות של העובדים בישראל, לבעיותיהם ולמאווייהם, וחשוב מכל — יש להביא את ערכי תנועת העבודה אל הנוער בן זמננו בלשון מובנת, כדי שישתכנע שהם עונים על בעיותיו, מצוקותיו וציפיותיו.

הסיכוי למימושם של יעדים אלה הוא בכך שייוצגו על־ידי תנועה ציבורית רחבה, של כל הגורמים המעוניינים בהתחדשות ההינוכית, תנועה בעלת מבנה ארגוני. שתפעל בהתמדה ובסדירות. הוועידה היתה המסגרת הציבורית להקמת התנועה הזו. הצלחת התנועה הציבורית הזו תלויה במידה רבה בתנופת המחנכים לערכי העבודה, בהסתדרות המורים. בארגון המורים העל־יסודיים, בארגוני ההורים, במועצות הפועלים, בסמינרים למורים, ברשתות החינוך ההסתדרותיות, במרכז לתרבות ולחינוך. לתנועה הקיבוצית תפקיד מרכזי בקידום הנושא, על יסוד רעיונותיה, דרכה ונסיונה ובעזרת אנשי החינוך שלה.

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת דבר

ניטרול הפצצה הדמוגרפית

באלפת חשובה רשימתו של יוסף מיכלסקי „ישראל או דו־לאומיות" („דבר" 29.5.87), שעיקרה שיחה עם הגיאוגרף פרופ' ארנון סופר. אולם מסקנות השיחה חלקיות.

„הפצצה הדמוגראפית", כהגדרת פרופ' סופר, עלולה להיות נשק קטלני לחברה הישראלית כולה, היהודית והערבית. אך הדרך להתמודד עמה אינה רק באמצעות נסיגה מהגדה והרצועה אלא גם באמצעות מאמץ לאומי מקיף בתחומי הכלכלה ובתחומי החינוך לדו קיום.

את ההתיישבות בגליל יש להגביר לא רק בהקמת מצפים ועיירות, חסרי משמעות דמוגראפית, אלא גם על־ידי הפשרת קרקעות וחלוקתן חינם להתיישבות ישראלית, תוך הקצאת משאבים מיוחדים לפיתוח הגליל.

על ישראל ליזום השקעות של גורמים בינלאומיים בפרוייקטים כלכליים בגדה וברצועה, וכך להקטין את מספר העובדים הערבים בישראל, ואף לעודד התיישבותם של קרובים ישראלים בגדה וברצועה.

אריה הס
ירושלים

הגימלאים בוחרים – בעד ונגד

אריה שפטל פרסם במדור זה (27.5.87) טענות בנושא הבחירות לוותיקי התנועה והגימלאים במפלגת העבודה. לדבריו השתתפו בהן בין 8 ל־9 אחוזים מבין בעלי זכות הבחירה. אך האמת היא שכ־70 אחוז לקחו בהן חלק: 49,300 חברים וחברות.

זהו אחוז מצביעים גבוה ללא תקדים, ויש לייחסו לתחושת ההשתייכות של החברים ולרגש האיכפתיות שלהם. כן נערכו פעולות הסברה במגוון נושאים: פנסיה, חברה, רווחה, כלכלה ומדיניות.

לקראת הוועידה, בה ישתתפו 1,601 צירים, עסקה „ועדה מכינה" בגיבוש הצעות שיובאו לדיון בוועידה. בוועידה ייבחר מרכז שבו יהיו 501 חברים, ומתוכו תיבחר מועצה שבה יהיו 91 חברים ומזכירות בת 31 חברים.

אני תמים דעים עם שפטל שטען כי אין צורך ברשימה נפרדת של גימלאים לכנסת. כלשאר אזרחי המדינה גם לגימלאים השקפות עולם שונות.

לבסוף אני מזמין את החבר שפטל להצטרף באופן פעיל לארגון ותיקי התנועה והגימלאים, כדי שיוכל להכירו מקרוב.

עזרא לביא
מנהל הלשכה ומרכז
ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

* * *

בראשית נובמבר 1986 יצאתי, בגיל 70, לגימלאות. משכורתי האחרונה, ברוטו היתה 2,045 ש"ח. מסכום זה נוכה מס אחיד בסך 44 ש"ח. הגימלה האחרונה באפריל '87 היתה 634 ש"ח, המס האחיד שנוכה ממנה – 42 ש"ח. היתכן?

בלשכת המס הוסבר לי שאכן כך הדבר. לגימלה מוסיפים את קצבת הביטוח הלאומי ומסכום זה מנכים את המס האחיד.

בבדק כענה ההסתדרות נגד הצמדת הגימלאות והקצבת הביטוח הלאומי לצורך ניכוי מס הכנסה. הנימוק היה כפל מס: הביטוח הלאומי נוכה משכר הברוטו, והצמדתנו לגימלה תגרור תשלום כפול של מס הכנסה על אותם כספים. אך האם אין כן לגבי תשלום המס האחיד?

הרי המס האחיד שולם לפי שכר הברוטו, כולל הפרשת העובד לביטוח לאומי. מדוע אם כן עלי לשלם מס אחיד מכספי הביטוח הלאומי שממנו שילמתי בעבר מס זה.

אין פלא שחברי הסתדרות ותיקים החליטו להקים לעצמם רשימה נפרדת לכנסת כדי להגן על עצמם מגזל „כבשת הרש". לגזל הזה שותפות כל המפלגות, ובראשן מפלגת העבודה.

אני משער שמוסדות ההסתדרות ימצאו קץ טעמים בתשובה לפנייתי וגזל הגימלאים יימשך.

דוד גלעדי
אשקלון

* * *

טענותיו של אריה שפטל בנושא הבחירות לוותיקי התנועה לא נבדקו. ההשתתפות הערה בהן הפתיעה אפילו את האופטימיסטים שבהנהגת הארגון. איש לא ציפה להפגנת כוח כזו של הגימלאים במפלגת העבודה.

ללא מנגנון, ללא תקציב ניהלו המתגייסים את מערכת הבחירות וכך הביעו התנגדותם לרשימות קיקיוניות שיצצת לכנסת.

לגימלאים טענות צודקות על קיפוח במפלגה ובהסתדרות. הבחירות האלה הוכיחו את כוחנו. שוב לא נהיה חוטבי עצים ושואבי מים של איש.

מרדכי זילברשטיין
קרית־חיים

* * *

באחרונה נתפרסמו בעתון מודעות מטעם „ארגון ותיקי התנועה" הקוראות לחבריו, ותיקי מפלגת העבודה, להשתתף בבחירות לארגון.

האם נתפרסמה רשימת בעלי זכות הבחירה לארגון? אני עצמי חבר מפלגת העבודה מאז הוסדה, ולפיכך משער אנוכי כי שמי היה מופיע ברשימה. זה למעלה מ־50 שנה שאני חי במושב שבו ותיקי מפלגה רבים אך אין בו סניף מפלגה מאורגן שמחזיק ברשימות בוחרים וכד'.

יתכן שבסניפים אחרים הסדר בנושא זה רב יותר. אני עצמי לא יכולתי למלא את חובתי ולהצביע לארגון, משום העדרן של הרשימות. ברצוני לדעת כיצד נערכו הבחירות במקומות יישוב אחרים, האם הן נוהלו כדין והאם נבחרו החברים המייצגים את בעלי זכות הבחירה. חוששני כי המקרה של המושב שלי אינו יחיד ולכן שאלת כשרותן של הבחירות מטרידה אותי.

אשר כהנר
מושב רשפון

גישור פערים חד צדדי

לכאורה אין יפה ומרוממת נפש מתחושת ה„יחדיו" ה„גישור" על פערים חברתיים. בידיעה של נחה זבולוני („דבר" 31.5.87), נאמר כי 30 חיילות מבתים לא דתיים עשו את השבת עם משפחות של בוגרי „מרכז הרב".

אילו היה הדבר הדדי הייתי רואה בו פועל יוצא לכוונות טהורות לגישור על פני פערים חברתיים. לשם כך היה על משפחות „מרכז הרב" להתארח באחד מישובי הקיבוץ הארצי, או באוניברסיטה העברית, או בבית הספר הריאלי בחיפה.

כל אלו לא ראיתי ולא שמעתי משום שהם אינם קיימים, והם בבחינת „טאבו" לאברכים.

לכן אני רואה באירוח החיילות מאורע חד כיווני של הטייה דתית. אמנם אין מדובר בהטפה אך המכיר את השיטה יודע שבמוקדם או במאוחר הדבר יופיע, ועליו להדאיג את שלטונות צה"ל.

יהודית גלור
[illegible]

הרבי מגור התנגד לעליה

ר' שמחה ראם טוען כי אותם יהודים שהחליטו לעלות לארץ ישראל נענו לקריאתו של האדמו"ר מגור, החפץ חיים וחזון איש. („דבר" 25.5.87).

הקביעה כי הרבי מגור המריץ יהודים לעלות ארצה אינה נכונה. להיפך, הרבי מגור, שהיה דומיננטי בעולם החסידי ועמד בראש „אגודת ישראל" בקונגרס בפולין התנגד בחריפות לציונות ולעליה. על מצפונו רובץ מותם הטראגי של מאות ואולי אלפי יהודים בשואה, ששעו לעצתו ונשארו בגולה.

בניגוד לו פעלו הרבי מאלכסנדר והרבי מיאבלונה למען שיבת ציון. הרבי מיאבלונה אף הקים עם חבריו את כפר חסידים בשנות ה־20.

הרבי מגור עצמו עלה לארץ וניצל, ואת הזדות לכופר נפש בזהב שנשקל על־ידי חסידיו.

יחיאל גלברד
נתניה

להוריד את פולה

מבינה אני לליבם של רננה ועמוס בן גוריון, שהתרעמו על הופעתה של השחקנית עדנה פליידל בטלוויזיה בגלמה את דמותה של פולה בן־גוריון.

לשם מה להעמיד את דמותה של רעיית בן־גוריון? נכון שהיא לא הגיעה לשיעור קומתו, אלא היתה אשה פשוטה, ללא דעות משלה, עקרת בית הדואגת לצרכיו היומיומיים של בעלה, אך לשם מה להבליט זאת? חשוב שדמותם של בני הזוג בן־גוריון תשמר ללא פירושים מיותרים.

חשוב שדמות האשה, המסוגלת לתרום לציבור לא פחות מהגבר, תישמר בזכרון בצורה חיובית, גם אם נכללו בה כמה קווים המעמיקים את דמותה.

הרי גם במנהיג הגדול, שלצדו עומדת האשה, אפשר למצוא קווים אחרים מאלה שהביאוהו לפרסום, אך כהם מי יעז לגעת? ואילו לגבי האשה – האם הכל מותר?

גם אם השמיעה השחקנית דברי אמת, אין לקבלם. לאמת פנים רבות ואת ההופעה הזו יש להוריד מהבמה ולבקש סליחה ממשפחת בן־גוריון.

אידה פריבר
באר־שבע

נהלים, לא נוהלים

רבים טועים בצורת הריבוי של נֹהל ואומרים נוהלים. (ח"כ מרדכי גור 5.3.87; ח"כ אבא אבן בדבריו על הוועדה הדנה בנושא פולארד, „מבט" 28.4.87; ראש הממשלה יצחק שמיר, „מבט" 10.5.87).

זו שגיאה חמורה. צריך לומר נְהָלִים (ב' שוואית ה' קמוצה).

כל השמות הפותחים בחולם חסר ואחריו גרונית פתוחה, כגון: נֹהַג, פֹּעַל, תֹּאַר, רֹחַב, – ריבויים פותח בשווא: נְהָגִים, פְּעָלִים, תְּאָרִים כדין המלעיליים ללא גרונית: כֹּתֶל כְּתָלִים, טֹפֶס – טְפָסִים, בֹּקֶר בְּקָרִים ועוד.

ברוך ששון
תל־אביב

קרן לסיוע רפואי

בתוכנית „כניסה חופשית" בטלוויזיה (25.5.87) גרון נושא ניתוחי הלב והכבד בארץ ובחו"ל.

העמותה „קרן חורש" לסיוע רפואי לא זכתה לאיזכור בתוכנית, ואף אנשים שנעזרו בה הופיעו בתוכנית אך לא הזכירו אותה.

העמותה הוקמה על פי צוואתו של מנשה חורש שלבו לא עמד לו והוא נפטר בטרם עת. מטרת הקרן לסייע לנזקקים לטיפול רפואי דחוף, ועד כה נעזרו בה חולים רבים בסכומים של עשרות אלפי דולרים.

אילו הוזכרה העמותה בתוכנית היו הנזקקים לה יודעים עליה, ואף המפעלים והאישים הרבים שתרמו לה היו באים על הברכה.

הרב יצחק ברד"ע – יו"ר העמותה
אדוארד חורש – מ"מ יו"ר

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

נוסעים־נוסעים

שמונה חברי מועצת עיריית תל־אביב יצאו במשלחת של תלמידים למחנות ההשמדה בפולין. נסיעת חברי המועצה לרבות שהייתם של חברי המועצה הנבחרים תמומן על ידי עיריית תל־אביב. חברי המועצה יוצאים במשלחת של 60 תלמידים ו־30 מחנכים למשך 10 ימים. המשלחת תבקר, בהמשך שבוע הביקור, במחנות השמדה ובערים ורשה, קרקוב, לובלין. גם שני ימי שהייה באמסטרדם ימומנו על ידי העירייה. כששאלנו את נתן וולוך, ראש אגף התרבות בעירייה מדוע העירייה צריכה לממן את נבחרי הציבור היוצאים לפולין הוא ענה: „זו אינה נסיעת העונג. הם מייצגים את מדינת ישראל".

* * *

נסיעה נוספת. עיריית תל־אביב מממנת יציאת משלחת של 15 תלמידים מתנועת הצופים ו־2 מלווים למחנה נוער יהודי בעיר פירודבאץ ביוגוסלביה. זוהי היציאה הראשונה, מזה שנים, של משלחת ישראלית רשמית ליוגוסלביה. במהלך הביקור יגיעו התלמידים לסרייאבו, זגרב ובלגראד. התלמידים ישהו ביוגוסלביה בה־25 ביולי ועד ה־11 באוגוסט. „בתחילה", אומר נתן וולוך, „תכננו שנבחר ציבור יצא עם המשלחת אך עדיין אין החלטה בעניין זה".

נתן רועי

חגיגה משולשת

הסופרת דבורה עומר חגגה השבוע שלושה אירועים חשובים: צאת ספרה החדש „שרה באביב" בהוצאת „יוסף שרברק", מכירת מאה אלף עותקים מספירה „הנשיקה שהלכה לאיבוד" וזכייתה בפרס הבינלאומי החשוב ביותר לסופרי ילדים, פרס ע"ש הנס כריסטיאן אנדרסן. באירוע החגיגי השתתפו סופרים, אמנים ואנשי ציבור ביניהם ניסים אלוני, יגאל מוסינזון, אהוד בן עזר, שלמה שבא, יהודית הנדל, שולמית לפיד, חתני פרס ישראל הזושקים מרים ילן־שטקליס

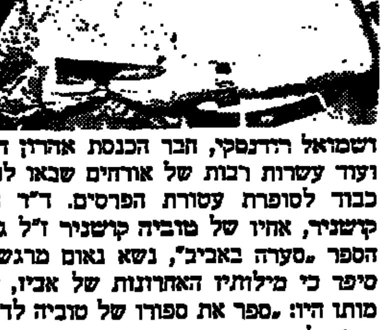

ושמואל רודנסקי, חבר הכנסת אהרון הראל ועוד עשרות רבות של אורחים שבאו לחלוק כבוד לסופרת עטורת הפרסים. ד"ר אורי קושניר, אחיו של טוביה קושניר ז"ל גיבור הספר „שרה באביב", נשא נאום מרגש ובו סיפר כי מילותיו האחרונות של אביו, לפני מותו היו: „ספר את ספורו של טוביה לדבורה עומר, למען תפיץ את שמעו בקרב הנוער, וכד'", סיים ד"ר קושניר בקול רועד מהתרגשות, „הודות לדבורה עומר, התקיימה בקשתו האחרונה של אבי, זכרונו לברכה". בתמונה: דבורה עומר ושמואל רודנסקי.

הוצאת זמורה ביתן אירחה במוצ"ש בביתו של אהוד זמורה מסיבה לרגל הופעת ארבעת הספרים הראשונים בסידרת המקור החדשה, „עמודים לספרות עברית". גבורי הערב היו ארבעת המחברים – הדרה לזר, שמעון בלס, ראובן מירן ודוד שיץ – אך בקהל בלטו סופרים נוספים, עיתונאים, עורכים ספרותיים ומרצים לספרות. על אף כל אלה ברך את ארבעת הסופרים ואת ההוצאה לאור, לקראת שבוע הספר הנפתח השבוע, מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס. פרס, תובב ספרים ידוע, סיפר כי קיבל מהוצאת זמורה ביתן לפני כמה ימים כתריסר ספרים חדשים ו„התנצלו" שהספיק לקרוא ביניהם רק כמחציתם. „אומרים עלי שאינני קורא ספר מתחילתו ועד סופו", התחשבן עם המלגלגים עליו, „אפילו היה זה נכון, מה זה משנה, אני לא עושה תעמולה טובה לספרים" פרס סיפר גם שאת „שם הוורד" של אומברטו אקו, שיצא לאחרונה בעברית, קרא מייד כשהופיע באנגלית ואף המליץ להפיק ממנו סרט. „עכשיו מישהו גורף מיליונים". בתמונה: שמעון פרס עם אהוד זמורה.

עליזה ולך

אומרים שירה

מזכיר עיריית תל־אביב, שמואל לוי, העלה אתמול בישיבת הנהלת העיר הצעה לאשר הוצאה של 300,000 דולאר להקמת מקהלה מקצועית של האופרה החדשה בתל־אביב. המקהלה אמורה למנות 40 פרצחים כשיר והיא תופיע, על פי הצעתו, עם התזמורת הפילהרמונית ותזמורות אחרות. לדברי המזכיר אמורה החזקת הלהקה לעלות 600,000 דולאר, אבל 300,000 יגיעו מהכנסות ועל כן ביקש לאשר הוצאה של 300,000 דולאר בלבד. ראש אגף התרבות הנוער והספורט, נתן וולוך, אמר בישיבת ההנהלה, כי כאחראי על מחלקת התרבות בעירייה, לא ידע כלל על הקמת המקהלה המקצועית והוא מבקש לדחות את האישור בעניין זה עד שיועלו כל הנתונים בצורה מסודרת בישיבת הנהלת העיר הבאה לאחר שישוב ראש העירייה לארץ מביקורו הארוך בצפון אמריקה.

נתן רועי

מפגש מהסוג הנכון

שחקני התיאטרון הלאומי „הבימה" יגיעו לעפולה – במסגרת יום תיאטרון ארוך שיתקיים בעיר ובסביבתה, ביום ג', 16.6.87, כהכנה להצגות „מירל'ה אפרת" שיתקיימו בתאריכים 24־25.6.87. הצגת „מירל'ה אפרת" אשר התחילה את דרכה בינואר 87, הוצגה בימים אלו 150 הצגות. ימי התיאטרון הארוכים מסייעים לטיפוח וקידום המודעות לתיאטרון בערי הפיתוח, ומתאפשרים תודות לשיתוף הפעולה והסיוע של בנק הפועלים בע"מ, ביוזמת חוג ידידי „הבימה" והארגון „אמנות לעם". במהלך היום יפגשו שחקני ההצגה: מרים זהר – כלת פרס ישראל, שמואל רודנסקי – חתן פרס ישראל, מרים גבריאלי, שמעון כהן ועמי וינברג עם קשישים ב„סביונים" במ.א. יזרעאל, בבתי אבות בעפולה, בבתי ספר בעיר ובסביבה. השחקנים יתפזרו לחוליות ויעברו בבתי אבות ובתי ספר, יפגשו עם הקהל, ישוחחו, ידגימו קטעים מההצגה, ויענו לשאלות הקהל בכל הנוגע להצגה בפרט ולתיאטרון בכלל.

תרומה נדיבה

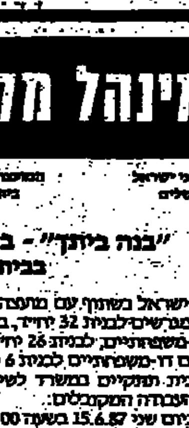

במסגרת אירועי הקורטוריון של הטכניון נערך השבוע טקס ביגוץ קתדרה ע"ש ישראל פולק (בתמונה), בהנדסת תעשייה וניהול. ישראל פולק, שהינו חבר דירקטוריון הטכניון מאז 1985, הוא תעשיין שמאז שעלה ארצה ב־1961 לבקשת פנחס ספיר, עשה רבות לפיתוחה של התעשייה בישראל. הוא הקים את מפעלי „פולגת" בקרית גת שב־26 שנות פעילותם, הפכו לתשלובת המעסיקה 6300 עובדים. בנוסף לפעילותו ב„פולגת" נמנה ישראל פולק עם המייסדים של חברה „כלל" שבה הוא מכהן כחבר דירקטוריון. בחלק במניות החברה, הקים פולק קרן תמיכה הנקראת „קרן אריה וישראל פולק" התורמת למוסדות רבים ומעניקה מלגות לתושבי קרית גת והסביבה. הוא נושא גם בתפקידים ציבוריים נוספים כגון יו"ר המגבית של קרן היסוד בישראל ואחרים. אף כי בסביבתו אין מפרסים בכל הנוגע לתנאים לכינון קתדרה על שם ציבור או תורם, ידוע שהדבר כרוך בדרך כלל בתרומה של כ־400,000 דולר.

יוסף מיכלסקי

ייצוג נשי

ד"ר רחל טוקטלי (בתמונה), מונתה ליועצת משרד החינוך והתרבות למעמד האשה. ד"ר טוקטלי כיהנה עד כה כמנהלת המדור להשכלת מבוגרים במחלקה לחינוך מבוגרים במשרד ותחליף בתפקיד היועצת את מ' זהבה מלכיאל שפרשה לגימלאות. במסגרת תפקידה החדש תכהן ד"ר טוקטלי גם כמנהלת המחלקה להשתלמויות מורים במשרד החינוך והתרבות. רחל טוקטלי היתה בעבר מרצה בחוג למדע המדינה באוניברסיטת תל־אביב. בהסתדרות כיהנה תחילה כממונה על ארגון ושיטות ואחר־כך כמנהלת המדור ללימודי חוץ במחלקה להשכלה גבוהה בוועד הפועל. בתפקידה במנהלת המדור להשכלת מבוגרים במשרד החינוך ביססה את תוכנית תהיל"ה (תוכנית השכלה ללומד המבוגר) המוצגת בימים אלה עשור להפעלתה בעשרות יישובים. במסגרת תהיל"ה למדו ולומדות כעת עשרות אלפי נשים השכלת יסוד, כולל קריאה, כתיבה וחשבון, ומקבלות העשרה תרבותית ועידוד לקידום ולהכשרה מקצועית.

* * *

רינה דותן (בתמונה), חברת מושב יקום, מונתה כחברת דירקטוריון של חברת החשמל בישראל. עד היום מלאה דותן תפקידים בכירים ובכירים בנעמת, בתנועת המושבים, ובוועדה המרכזית של ההסתדרות העובדים. היא בת לדור שני של דירקטורים – אביה דוד טוביהו ז"ל היה ראש העיר הראשון של באר־שבע וממייסדי אוניברסיטת הנגב. רינה דותן בנעמת עם קבוצת הנשים הבכירה בישראל, הפועלת להבטחת ייצוגן של נשים במערכות הפוליטיות, הכלכליות, ולשיתופן במועצות המנהלים והדירקטוריונים הציבוריים והממלכתיים – נושא המקבל לאחרונה הבנה ותאוצה.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

ישראלים ב„קייפקס 87"

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בטורונטו תיערך בין ה־13 ל־21 ביוני 1987, תערוכת בולים עולמית בהשתתפות עשרות מדינות ואספנים בני עשרות מדינות, ביניהן ישראל.

השרות הבולאי שלנו משתתף בשני לחזות תצוגה – ואריאציות של תהליך הדפסת בולי ישראל לאולימפיאדת מונטריאול והנפקת גלוית זכרון מיוחדת. לעומת התצוגה הצנועה של השרות הבולאי, תהיה שם נציגות נכבדה של אספנים מישראל – בס"ה 13 תצוגות.

ב„קייפקס 87" משתתפים: ד"ר א. לייבר – 6 מסגרות, מגרש; שמואלי משה – 5, רוסיה; א. זכאי – 5, דואר סיני; י. שבתאי – 6, מנהלת העם ודואר עיברי; אלישר עודד – 5, דואר תאונות מטוסים; ד"ר גרוסוירס – 5, אקואדור; י. חכמי – 8, ציילון; ב. קפלן – 6, דואר אוויר אתיופיה; ציפורה קפלן – 6, דואר הכיבוש האיטלקי (בחבש); איתמר קרפובסקי – 6, דואר מקומי במלחמת השחרור; אריגוב גלי – 3, דואר ירושלים; שי שבתאי – 3, תולדות הציונות; א. לין – הירחון הישראלי לבולאות.

תערוכת „קייפקס 87" תיערך במרכז הירידים והתערוכות החדש של טורונטו, הממוקם במרכז העיר במרחק הליכה מהמרכז המסחרי ובתי המלון הגדולים. התערוכה תכלול כ־4000 מסגרות תצוגה וכ־150 דוכני סוחרים. נרשמו לתערוכה כ־1100 אספנים אשר בקשו מסגרות במדור התחרותי ופירוש הדבר שהיו כ־2.6 בקשות לכל מסגרת... הוועדה המארגנת עברה על כל הבקשות ומיינה אותן בהתאם לקריטריונים שנקבעו מראש, כגון עדיפות לאוספים שרמתם עלתה בתערוכות הבין־לאומיות האחרונות ורמת האוסף. הושם דגש על החלטת הפי"פ לקבל כ־20 אחוז אוספים חדשים. שאר המסגרות חולקו לאוספים בכל הרמות.

מישראל ישתתפו 13 אוספים מהם שלושה אוספים באגף הנוער, וכן מוצג אחד במדור הספרות.

בעולם כולו הופץ חומר אינפורמטיבי על העיר טורונטו, בתי־מלון, מסעדות וכד'.

בולים חדשים שבוע בלבד

בהודעה מטעם רשות הדואר נאמר שהבולים שהופיעו השבוע ביום א', 14.6.87, יימכרו במשך שבוע ימים בלבד, והיינו עד יום א', כ"ד בסיון 21.6.87.

הכוונה לחומר בולאי בצורת גליונות עם שובלים, שורות שובלים וכדומה, למעט בעטפות יום ראשון שנמכרו אתמול במשך יום אחד בלבד. בעתיד צפוי ניסיון למכירת מעטפות גם כן במשך יותר מיום אחד. הבולים שהופיעו הם: ישראל נקיה – 0.40 ש"ח; תערוכת כלבים – 0.40, 0.50, ו־2 ש"ח; בולי חובבי רדיו – 2.5 ש"ח.

ישראל נקיה

בול חדש, פרי מכחולו של אסף ברג מירושלים הוקדש ל„ישראל נקיה". בקיץ תשמ"ד (1984) נכנס לתוקפו חוק שמירת הניקיון, שעיקרי הוראותיו מקופלים בעשרה סעיפים ביניהם: איסור גרימת לכלוך והשלכת פסולת, הטלת אחריות על בעל רכב, במקרה של השלכת פסולת מרכבם, קביעת שילוט באוטובוסים וברכב ציבורי ומסחרי בדבר איסור השלכת פסולת מתוך הרכב, פינוי מוסדר של פסולת־בניין, חובת סימון מיכלים למשקאות חד פעמיים בהוראה הקבועה איסור השלכת פסולת, חיוב לקבוע אתרים לסילוק פסולת – בניין וגרוטאות־רכב, כינון קרן לשמירת הניקיון. הקרן תמומן על־ידי היטל מיוחד שיוטל על יצרנים ויבואנים של מיכלים למשקאות, וכן מקנסות שיוטלו על מזהמים, שר המשטרה הוסמך למנות מפקחים לאכיפת החוק וראשי הרשויות המקומיות הוסמכו למנות מבין הציבור „נאמני ניקיון", אשר רשאים לדרוש ממשליכי פסולת, שעברו עבירה, להזדהות בפניהם ולהגיש דו"ח על ביצוע העבירה תוך הטלת קנס מירבי של 3,000 שקל.

50 לשלגיה של דיסני

במלאת 50 שנה לסרטו המפורסם של וולט דיסני „שלגיה ושבעת הגמדים", יוצג הסרט מחדש בכ־4000 בתי־קולנוע, ביותר מ־60 מדינות בבת אחת. הסרט, שהופק בשנות המשבר הקשות של ארה"ב הציל את חברת דיסני מפשיטת רגל ונחשב עד עכשיו לאחד הסרטים הקופתיים ביותר (330 מיליון דולר). ההקרנה תתחיל ב־17 ביולי השנה

לחגיגות היובל מתווסף מבצע בולאי שיקף, אף הוא, מספר מדינות שינפיקו בולים עם תמונות מסרטי דיסני הידועים (סרטים אחדים צויינו כבר אשתקד בסדרות בולים וגליונות זיכרון)

השנה הודיעה לראשונה רהגורה, מדינת התלות של אנטיגואה וברמודה, בים הקאריבי, על הנפקת סדרת דיסני ב־15 ביוני 1987. גם סיירה ליאונה תנפיק סדרת וולט דיסני, אך זו עם הקשר לתערוכת „קייפקס 87" בקנדה. בבולי רהגורה מוצג תהליך האנימציה של סרטי דיסני.

אופנת „המחוברים"

באופנה עתה בולים צמודים בניקוב המפריד בין בול לבול כשהנוף משתרע על פני שני או יותר בולים. הצורה מקובלת בשם

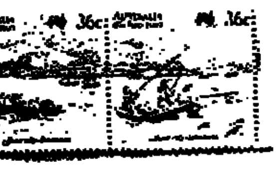

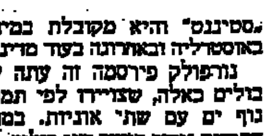

„סטינגס" והיא מקובלת במיוחד באוסטרליה ובאחרונה בעוד מדינות.

נורפולק פירסמה זה עתה שני בולים כאלה, שצויירו לפי תמונת נוף ים עם שתי אוניות. במרכז התמונה ניקוב היוצר שני בולים.

אוסטרליה פירסמה בול דומה עם שתי סירות בנוף הימי.

נפתחה תערוכת „נצרת 87"

במסגרת אירועי שנת ה־30 לנצרת עילית נפתחה שם תערוכת בולים אזורית בהיקף של מאות דפי תצוגה בנושאים שונים.

בטקס הפתיחה השתתפו ראש העירייה מנחם אריאב, מנכ"ל רשות הדואר יצחק קאול ונשיא התאחדות בולאי ישראל, הנס סינק ומנהל השירות הבולאי ינון ביילין. התערוכה במתנ"ס העירוני פתוחה מ־21.6.87.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל / המועצה המקומית / משרד הבינוי והשיכון
מחוז ירושלים / בית־שמש / מחוז ירושלים

„בנה ביתך" – בשכונת ז'בוטינסקי בבית־שמש

מינהל מקרקעי ישראל בשותף עם המועצה המקומית בית־שמש ומשרד הבינוי והשיכון, מציעים בזה 19 מגרשים לבנית 32 יח"ד, בהתאם לפרוט שלהלן:
- 13 מגרשים דו־משפחתיים, לבנית 26 יח"ד.
- 6 תצאי מגרשים דו־משפחתיים לבנית 6 יח"ד בקיר משותף.

ההרשמה לתכנית ותקיים במשרד לשיקום שכונות, רח' הרב רבנים 50 בית־שמש, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

ההרשמה תחל ביום שני 15.6.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום ראשון 5.7.87 שעה 12.00.

פרטים נוספים, ופרוספקט מסודר ניתן לקבל במשרד לשיקום השכונות, בכתובת הנ"ל.

מינהל מקרקעי ישראל / המועצה המקומית / החברה לפתוח אזור
מחוז המרכז / בית־דגן / רמלה לוד בע"מ

„בנה ביתך" – בשכונת נוה־דגן בבית־דגן

מינהל מקרקעי ישראל בשותף עם המועצה המקומית בית דגן והחברה לפתוח אזור רמלה לוד בע"מ, מציעים בזה 12 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרד המועצה המקומית בבית דגן, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

ההרשמה תחל ביום שני 15.6.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שלישי 15.7.87 שעה 12.00.

פרטים נוספים, ופרוספקט מסודר ניתן לקבל במשרד המועצה המקומית בכתובת הנ"ל.

הערה: על השטח שיוקצה קיימת זיקת הנאה כדבר רצועת מסוטים.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	10 – 12	מעונן
אמסטרדם	16 – 17	מעונן
בואנוס איירס	6 – 11	בהיר
הלסינקי	10 – 16	מעונן
הונג קונג	26 – 30	בהיר
וינה	8 – 29	בהיר
ז'נבה	11 – 24	בהיר
טוקיו	18 – 24	בהיר
טורונטו	28 – 31	מעונן
יוהנסבורג	5 – 14	מעונן
לונדון	10 – 17	מעונן
ליסבון	13 – 24	בהיר
מדריד	12 – 27	בהיר
מונטריאול	17 – 18	גשום
ניו יורק	19 – 25	מעונן
סאן פאולו	13 – 27	מעונן
פאריס	10 – 21	גשום
פרנקפורט	13 – 22	גשום
ציריך לא נמסר		
ריו דה ז'נרו לא נמסר		
שטוקהולם	9 – 15	מעונן
שיקגו	28 – 34	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102680; ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373; חיפה: דרך העם 2, טל. 384655; באר שבע: רח' האבות, טל. 35262

swissair

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למסחר (בית קפה חנות) בקומת קרקע ברח' דיזנגוף מס' 300 גוש 6959 חלקה 22 תיק בנין 187־300 בקשה מס' 870245.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון לפני הועדה הנ"ל.

י. מסמר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד תכנון אופנה בקומת קרקע בקומה א' לתקופה של 3 שנים ברחוב הגלבוע מס' 3 גוש 6915 חלקה 2, תיק בנין 003־410 בקשה מס' 870156.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. מסמר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על ידי: בנייני ג.ב. נוי בע"מ, רחוב ה־13 הרצליה, בקשה להתייחסות לקרקע שבמקום: הרצליה, רחוב לייב יפה גוש 6536 חלקה 525. ומהותה הקלה לגבי המותר באזור מ' מבוקשת הקלה הזאת, והיינו א. בקשה להקלה 5% באחוזי בניה בבנין מעלית והיינו 89% במקום 84% המותרים. ב) בקשה להקלה בקוי בנין צדדיים והיינו 3.60 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת לבסוד הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לבנין והתכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מוסרות אזר חורים הגיש בקשה להקלה את בהבניה מס' 19918 לבנות בנין בן 4 קומות מעל קומה מפולשת ברחוב הזכבים 110־108 גוש 6105 חלקה 84 באזור מגורים ב' בית כנסת ומקוה וזה שלא בהתאם להבנית בנין ערים 280 א' החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה והאמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל. ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

ר. מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין והתכנון עיר בני־ברק

חוזרים לעתונות טובה
דבר

לפני 60 שנה

נאומו של וארבורג בלונדון

לונדון. ההנהלה הציונית ערכה כאן סעודת צהרים לכבודו של פליכס וארבורג. בין הנוכחים היו הרברט סמואל, לורד רדינג, אלפרד מונד, ברנארד בארון, ג'יימס רוטשילד, סיר ג'ון שאקבורו ממשרד המושבות, פנחס רוטנברג. וארבורג אמר כי אם יש לפתח את הפעולה הקונסטרוקטיבית וביחוד החקלאית בין היהודים בכל העולם, הנה רק ארץ ישראל יכולה לאחד את המפעל הכלכלי עם תחיה רוחנית. המומחים מטעם הסוכנות היהודית יכינו תכנית פעולה לעשר שנות עבודה, אשר תאחד מסביבה את חוגיה השונים של היהדות לשם יצירת מרכז יהודי גדול בא"י.

ציר סובייטי בורשה נרצח

ורשה. מונרכיסט רוסי, קוברדה, רצח כאן אתמול את הציר הסובייטי וויקוב על ידי יריית אקדח. הרצח נעשה בהתחנת הרכבת בבוא וויקוב לקבל את פני רוזנגולץ, הציר הסובייטי בלונדון, החוזר לרוסיה.

לפני 40 שנה

שוחררו 32 מאסירי ההגנה

32 מאסירי ההגנה שוחררו שלשום – 30 מכלא ירושלים ו־2 מעכו, לפי הפירוט הבא: 4 מקרית ענבים, 4 מבית הערבה, 22 אנשי בירייה.

מעשה פרובוקציה חדש

שני אנגלים נחטפו ביום ב' מבריכת „גלי גיל" ברמת גן על ידי קבוצה של 12 מזוינים בנשק אוטומטי ואקדחים. ביום ד' נמצאו שני החטופים על ידי כוחות צבא ומשטרה בקרית שאול.

תכנית מארשאל – המאורע החשוב ביותר מאז תום המלחמה

לונדון. ה„טריביון" כותב כי תכניתו של מיניסטר החוץ האמריקאי מארשאל לסיוע כלכלי לארצות אירופה, אותה השמיע באוניברסיטת הארוארד, היא המאורע החשוב ביותר מאז תום מלחמת העולם השניה. הצהרתו של מארשאל חלה גם על רוסיה וארצות מזרח אירופה.

בעלה אסיר ציון באדיס אבבה

מאת דני צדקוני

השם בקראון מס' 91 במרכז הקליטה שבפאתיה הדרומיים חיצוניים של אשקלון אינו נבנע כנראה למזגן הפועל בביתם הזמני הזה של משפחת ביינסי. אך לא זה מה שמעיק עליה. הדאגה לבעל, האב, והסרתו, הם שמדידים את מנוחת המשפחה. ספק, אם את מנוחתה של ישראל. כי הרושם הוא, שהיא אינה מרעישה עולם למען אחבי", אסירי ציון באתיופיה. אפשר שפני הדברים הם אחרים. אבל זו הרגשתם של רבים מבני העדה. שלא תהיה כאן שום טעות: אין מדובר בכלל היהודים הרוצים לעלות ארצה, אלא באלה שנאסרו בגין רצונם זה.

בעזרת דוד זאודו, חבר "ועד ההצלה" של עולי אתיופיה, אנחנו מתוודעים לאברש ביינסי, שמאז נאסר לפתע, לפני ארבעה חודשים, בעלה, חיים, באדיס אבבה, לא ידוע לה מה עלה בגורלו.

אברש בת ה־41 הכירה את חיים ונישאה לו לפני 26 שנה באדיס אבבה. לפני נישואיהם חיים כבר היה בישראל. הוא הגיע לכאן עם קבוצת בני נוער מאתיופיה שבאה ללמוד בכפר בתיה שע"י רעננה. כבוגר הכפר ובעל מקצוע טכני מעולה, עבד חיים בחברה ממלכתית אתיופית, שבשליחותה נדד עם בני משפחתו ברחבי המדינה, בהרר, באסמרה, ובמקומות אחרים. בשלב מסוים הוא היה קשור עם חברה ישראלית שפעלה באתיופיה עד ניתוק הקשרים עמה במלחמת יום הכיפורים.

בשובה לבירה גרה משפחת ביינסי בשכונת היוקרה "ביו בולה". הבן בנימין אומר, שזה משהו כמו רמת־אביב בתל־אביב. הרבה יהודים לא גרו בשכונה, משום שלא השיגה ידם רכישת דירה באזור שכזה. העובדה שברשות המשפחה היתה גם מכונית פרטית (פג'ו) אולי לא תעשה רושם על הקורא הישראלי, אבל, באתיופיה היתה לכך משמעות – לא רק רכושנית, כי אם גם כביטוי של כבוד. אינני יודע אם באתיופיה יוצאים כמו אצלנו לגיחות מנגל. אבל לא כל אחד יכול לצאת שם ביום ראשון לטיול של לראות ולהיראות עם בני משפחתו. משפחת ביינסי עלתה אומנם לישראל. אך לפי שעה ירדה בצורה תלולה ברמת חייה. מווילה ומכונית לקראוון במרכז קליטה.

את כותלי הפורמייקה של הקראוון – מטבח, סאלון, ושני חדרי שינה – מפארות כרזות תעמולה של משרד התיירות האתיופי, המכריז על אתיופיה כעל ארץ שבה זורחת השמש 13 חודשים בשנה. בתמונות, נשים אתיופיות בלבוש מסורתי רקום ואחת בבגדיים שני חצאים. הקישוט האחר בדירה הנקייה הוא, כמקובל בעדה, קליעת קש צבעונית. אבל עיניה של אברש דומעות. לא מדובר כאן בפולקלור אלא במצוקה.

חיים הבהיר לאשתו עם נישואיהם את שאיפתו לעלות לישראל ולחיות בה. הוא גם חלם על לימודים באוניברסיטה. אברש, שאת לימודיה סיימה בכיתה ו' ובכך מסתיימת השכלתה, אומרת שמעולם לא ערערה על שאיפתו זו. שהרי ברור הוא, שעל האשה ללכת אחרי בעלה. היא אינה מצטערת על עלייתה אלא רק על כך שבעלה, שהיה צריך לבוא בעקבותיה, עדיין אינו כאן. הוא אינו כאן אלא בכלא אתיופי, שלידו התנאים בכלא רמלה או של שאטה הם של מלונות חמישה כוכבים.

חיים ביקש להעלות את משפחתו בצורה חוקית ומסודרת. זה הלך לו עד שנאסר לפני ארבעה חודשים. רק עליו אנחנו מספרים, אבל עד כמה שידוע, הוא אחד מ־37 יהודים הכלואים כנראה בשל אותה סיבה יהודית וציונית בכלא האתיופי, מבלי שאנחנו והעולם נדע על כך דבר.

הראשון שעלה הוא הבן הבכור יוסף, שיצא לפני שלוש שנים מאתיופיה כסטודנט שקיבל מילגת לימודים מחו"ל. במקרה זה – מהאוניברסיטה העברית שבה הוא לומד. אחיו, בנימין, יצא בצורה דומה. כיום הוא תלמיד בביה"ס התיכון "ליאו בק" בהדר הכרמל. כששאלתי אותו איך הגיע לשם אמר, שזו היתה בקשתו. מסתבר ששליחי היהדות המתקדמת (הרפורמית) פעלו בקרב יהודי אתיופיה. בנימין, שבשנה הבאה יתגייס לצבא ומתגורר במעון של הסוכנות בחיפה, אומר שמעולם לא חש אפלייה או יחס שונה אליו מצד מוריו וחבריו ב"ליאו בק", והוא חש שם בטוב. לחיים ולאברש עוד צאצאים מחוץ לשניים. חירות בת ה־15, יפה בת ה־13, פסיל בן 12, רחל בת העשר ומרתה בת השמונה. כולם לומדים באולפן ובבית ספר סמוכים למרכז הקליטה.

הסרטון של האב משפיע קשות על הילדים שבמשפחה, שעתה, אולי בגלל נוכחותו של האורח, הם שקטים שלא כמנהגם. אך ספק אם הם רגועים. כשדוד זאודו מגיע מלוד לבקר את המשפחה, הם מתנפלים עליו, שואלים "מה עם אבא" ובוכים. האח הגדול, בנימין, אומר: "קשה להרגיע את הילדים". הוא מתגעגע אל אביו, אבל בשקט.

בספטמבר אשתקד שלח חיים את משפחתו ארצה. הם נפרדו בנמל התעופה בתקווה להתאחד מחדש בעוד כמה חודשים בישראל. הוא נשאר באדיס אבבה כדי לחסל את רכוש המשפחה וכנראה גם כבן־ערובה בידי השלטונות. ארבעה חודשים לאחר מכן נעצר ע"י המשטרה האתיופית, יחד עם כמה עשרות יהודים נוספים. לפעילי "ועדת ההצלה" ידוע על 37 אסירי ציון המוחזקים בכלא אדיס אבבה.

הוועד והמשפחות פנו, מבלי שיתנו לכך פומבי, לנשיא המדינה, לשר הקליטה, לח"כים, לסוכנות ולגורמים נוספים. כמו כן, העלו את דבר מצוקתם לפני שגרירות ארה"ב, שגרירות מכסיקו, "הצלב האדום", וארגונים יהודיים בצפון־אמריקה. התשובה שקיבלו: "תנו לנו זמן". הובטח להם, שכסף כבר נשלח לצרכי הגנתם המשפטית של האסירים ועורך־דין כבר פועל למענם. אך, ממידע שקיבלו ממקורותיהם באתיופיה, שני הדברים אינם נכונים. אין מי שפוקד את האסירים ומגן עליהם. איש אינו מביא להם מזון. ואחדים מהם אינם אוכלים מזון לא כשר.

אברש אומרת שקשה לה להסביר את הרגשתה. היתה לה תקווה שבעלה, היודע את השפה העברית ומכיר את הארץ, יצטרף למשפחה עם ראשית תהליך קליטתה בישראל, יעבוד לפרנסתה ויעזור בגידול הילדים ובחינוכם. המצב קשה משתי הבחינות. "איך להסתדר לבד עם שבעה ילדים", היא שואלת.

משפחת ביינסי מקבלת לצרכי קיומה 809 שקל לחודש. אברש, שאינה יודעת את השפה העברית, עושה את קניותיה תמיד עם מישהו היודע עברית ומתמצא בכך יותר ממנה.

אבל לא הכסף בראש מעייניה, אלא חיים בעלה. "שלא יהיה כסף, אבל שהאבא שלהם", היא אומרת ומצביעה על ילדיה, "יבוא". את האחריות להבאתו היא מטילה על אלוהים והממשלה, "מפני שאם הם לא יעזרו לי אני לא רואה פתרון אחר". למרות מצבה הקשה וחוסר הוודאות לגבי גורלו של בעלה, היא אינה מיואשת מפני שהיא מאמינה שאלוהים והממשלה אכן יעשו למען שחרורו של חיים מהכלא והעלאתו ארצה. מאידך, הרושם שלה הוא, ששני הגורמים האלה לא עושים בינתיים דבר.

דוד זאודו אינו יודע מה עושה הקב"ה בנידון. אבל לממשלה, הוא מתרשם, יש עדיפויות אחרות על־פני הטיפול במצוות שיחרור אסירי ציון באתיופיה. כאזרח ישראלי מזה 13 שנה (והוא עובד צה"ל), נראה לו שהסכסוך המחריף בין שני מרכיביה וההתעסקות בנושאים כמו הוועידה הבינ"ל וה"לביא", אינם מאפשרים לממשלה להתמסר לבעייה כמו שיחרורם של אחיו מהכלא הנורא באתיופיה. לא, חוסר היחס לנושא אינו נובע, חלילה, משום היותם של יהודי אתיופיה "יהודים שחורים". אין כאן עניין של אפלייה, הוא קובע פסקנית.

לדעתו, אפשר היה להציל את אחיו שבשבי אתיופיה באמצעות הפעלת מדינות ידידותיות לישראל ולאתיופיה. בראשן איטליה, ואחריה, לפי הסדר: קנדה, צרפת, שוודיה, גרמניה ואחרות. אתיופיה זקוקה למטבע חוץ. על רקע זה, הוא מאמין, אפשר היה להגיע להסדר מסויים. אולי – וזה הרהור שלי – אפשר להשתמש בתשעה מיליון הדולארים שמוכן השר שרון להקציב לטובת מצוות השמיטה למען שותפיו החרדיים לשם מצווה לא פחות חשובה, הלא היא מצוות פידיון שבויים – שהיא לא רק לאומית אלא, ובעיקר, הומאנית ממדרגה ראשונה.

יעלות החן האתיופיות מביטות עלינו במבט רך מכרזות התעמולה של משרד התיירות האתיופי. על אף הנושא הקשה, השיחה הנערכת בליל שבת, רגועה היא. הצד האתיופי לא משמיץ ולא מלכלך. הדבר היחיד המפריע לשלווה הן הדמעות הזולגות, שאותן, כנראה, אי אפשר לעצור.

באתיופיה היה חלומה של אברש ביינסי לחיות בירושלים לכשתעלה ארצה. ומאחר שהיא מאמינה, שבעזרת אלוהים והממשלה, לא ירחק מועד שובו של בעלה למשפחתו, היתה רוצה לחכות לו בבית מגורים בירושלים ולא בקראוון באשקלון.

פעילי "ועד ההצלה" – אולי בעקבות המאבק למען יהודי ברית המועצות – החליטו להפר את השתיקה בעניין אסירי ציון באתיופיה, והשבוע החלו במאבק פומבי למענם. הם מקווים שלא יהיו לבדם.

הקיץ בא, נצא לדרך

איזה תיקים ומזוודות עומדים למבחר, לנסיעות אל הים או אל קצווי עולם, ומי ישגיח על הבית שנשאר לבדו

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילס

עם בוא הקיץ, אנשים נוטים להיות בתנועה – בין לצד האחרשל כדור־הארץ (חבר בר־מזל יוצא לתאילנד ולהונג־קונג לשנת שבתון) בין לקצווי העיר, לפיקניקים על שפת הים.

חברה חדשה, בשם "מ.פ. ניהול ואחזקה בע"מ", מציעה לנהל את רכושך בתקופת ההיעדרות, אם היא יותר משישה חודשים. אם שירות זה יזכה כמוצלח – נתפלא איך הסתדרנו בעבר בלעדיו. החברה מציעה תחליף להסתמכות על חברים ומשפחה, או על עורכי־דין יקרים, כדי להשגיח על הבית, על חשבונות הבנק וכו'. החברה שוכנת בתל־אביב ונותנת שירות לכל גוש דן, ובקרוב תפתח סניפים גם בחיפה ובירושלים. משרדי מ.פ. נמצאים ברחוב אופיר 14 א, תל־ברוך, טלפון 03-483262.

מנהלים ומתפעלים את החברה: יהושע מנצ'ל, קצין צבא לשעבר (סא"ל מיל.), ונעמי פוריה, כלכלנית בעלת תואר שני במינהל עסקים. ראשי התיבות מ.פ. (מנצ'ל ופוריה) במשמעותם הצבאית נועדו להשרות תדמית של יעילות.

הפקרת בית, מכונית או כל רכוש אחר בידי זרים היא עניין רציני, ודורשה אמינות נוסף על בטחונות חוקיים. שני השותפים מציעים המלצות אופי ממעבידים קודמים. בעלי הרכוש נדרשים לתת ייפוי־כוח נוטריוני המבהיר את כל תחומי אחריותם של מקבליו: חשבונות הבנק מהם יש לשלם את התשלומים, עד איזה גבול; עד כמה יכולה חברת האחזקה להחליט על תיקוני־בית ומתי עליהם לבקש אישור בעלי הרכוש; האם ביכולתם לקבל דואר רשום של הבעלים, וכד'. מנצ'ל ופוריה מבוטחים כנגד כל נזק אפשרי או תביעות הפרת אמון מקצועי מבעלי הרכוש.

למרות כל זאת, נראה לי שבעלי רכוש נבונים צריכים להתייעץ עם עורך־הדין שלהם לפני חתימה על ייפוי־כוח נוטריוני כה נרחב לחברה חדשה כזו.

בעד פיקוח על בית או דירה שגרים בה שוכרים, מחייבת החברה בתשלום של 75 ש"ח לחודש ("מחיר ארוחת ערב במסעדה", אומרת פוריה). אחזקת בית ריק עולה יותר – 95 ש"ח לחודש –" כיוון שיש צורך במספר רב יותר של ביקורות, ומישהו צריך להיות "בייבי סיטר" כאשר באים לתקן.

פוריה מתארת את "הסל הבסיסי" לשמירה על בית עם דיירים: נציג מ.פ. יערוך שלושה ביקורים בשנתיים וישלח דו"ח בכתב לבעלים השוהים בחו"ל. הדו"ח יכלול מצב הרכוש והסביבה (לדוגמא, אם שכן התחיל בבנייה, מ.פ. תבדוק האם יש ברשותו רשיונות עירוניים.) תיקונים ייעשו על־ידי חברת "ידי זהב". מ.פ. תשלם את החשבונות ותשלח אותם לבעלים. דברי הדואר של הבעלים מגיעים יש להברה, כמו גם חשבונות הבית, משכנתא וכד'. מגויים על ניתוק או כרטיסי הזמנות יחודשו לפי ההוראות. מ.פ. לא רק מטפלת בתשלומי ביטוחים שוטפים, אלא גם מייעצת לבעלים לבטח בפוליסה מתאימה להיעדרות ארוכה: למשל, אם אתה משכיר את דירתך, ובהיעדרך מתפוצץ צינור מים וגורם נזק לשכנים של הדיירים – אתה חייב בתשלום הנזק, אלא אם הביטוח התואם להשכרת הדירה.

אני הרשמתי מתשובותיה של מ.פ. לפרסים בקשר להכנת אנשים להיעדרות ארוכה. השאלון שלהם לצרכנים כולל 80 נקודות. דוגמה: "האם יש נשק בביתך? מה תעשה אתו?" מובן שאין להשאירו כשהרכוש מושכר או ריק. מ.פ. מיידעת את הקליינטים, שחנויות המוכרות נשק גם מאחסנות אותו תמורת סך של 50־50 ש"ח לשנה. אם אתה מפקיד את נשקך בידי גורם פרטי, עליך לתת בידיו גם ייפוי־כוח נוטריוני.

תמורת תשלום מיוחד מציעה מ.פ. שירותים, כמו הרשמת ילדים לגן, מכירת המכונית לאחר נסיעת הבעלים – כדי שתוכלו להשתמש בה עד הרגע האחרון, צביעת הבית ותיקונו לפני שובכם, אפילו מכירת הרכוש. ידה של מ.פ. על הדופק הכלכלי, והיא יכולה ליעץ לקליינט שלה אם לשלם את כל המשכנתא בבת אחת, או אם למכור רכוש מסויים.

"אין אנו תחליף לעורך־הדין או לסוכן הביטוח של הבעלים: אנחנו רק מחליפים את הבעלים עצמם", מבטיחה לי פוריה. השירות אמור להינתן לאזרחי חוץ בעלי רכוש בארץ, כמו גם לישראלים הנוסעים לחו"ל.

●●●

להרבה אנשים נסיעות בקיץ פירושן מחנאות. חברת "מכלו" (על שם פסגה בהרי ההימלאיה) מתל־אביב החלה לייבא אוהלים מתנפחים, שבהם אין צורך ביתדות ובחבלים. האוהלים מוקמים בכמה דקות, מצורפת להם משאבת רגל, אך אפשר לרכוש גם משאבה המופעלת באמצעות המכונית. האוהל המתנפח אמור להיות קל דיו לנשיאה ידנית, מהחניה לאתר הקמפינג. הוא מחוזק לקרקע ביתדות ביוהדים, אך יכול לצוף על פני המים כמו מזרן אויר.

אוהלים מתנפחים־צפים אלו באים מהונג־קונג, מחברה ושמה "נובה", האמורה להיות בלעדית בייצורם. המחירים נעים מ־150 ש"ח לאוהל לשלושה ילדים, עד 210 ש"ח לאוהל לשני מבוגרים או לאוהל בצורת איגלו, ו־290 ש"ח לאוהל בצורת פירמידה המיועד לארבעה אנשים.

"מכלו" מייבאת גם מגוון רחב של מזוודות ותיקים מהמזרח הרחוק. ביזוק? מנהל החברה, חיים קיזמן, שהיה מנהל ייצור של מפעל "רבינכקס" לתיקים צבאיים ואזרחיים, טוען שתיקים מיובאים הינם רכישה יותר טובה מאשר אלה מהייצור המקומי. למרות היטל המכס בשווי של מאה אחוז המוטל עליהם. לדבריו, "תשעים אחוז מהמזוודות בעולם מיוצרים בהונג־קונג, בטייוואן ובקוריאה" (כולל שמות מפורסמים כמו סמסונייט "פייר קארדן). קיזמן טוען ששכרו של עובד במזרח הרחוק שווה לשכר עובד בארץ, אך התפוקה של הראשון "גבוהה פי ארבעה".

הצרכן הישראלי מוקסם מתיקי הנשיאה עם הגלגלים המתרחבים עם פתיחת הרוכסנים. הם נמכרים ב־60

אלקטרודות מוצמדים למקומות בגוף שאותם אנו רוצים לחזק – בטן, ירכיים, אחוריים וכו'. ישנן ש"ח. מבחר מזוודות, רובן עם גלגלים, העשויות ניילון, פי.וי.סי. או יוטה, נמכרות במחירים הנעים מ־85 ש"ח עד 140 ש"ח.

מכלו מייבאת גם שקי שינה, תיקי נשים, מימיות ותיקי אוכל דקורטיביים לילדים. רוב המוצרים נמכרים בחנויות למזוודות ודברי מחנאות, בכל־בו שלום וברשת הקראוס.

●●●

לאור השיפור באיכות התיקים מתוצרת הארץ ובמבחר שלהם, יש להתייחס בספקנות־מה לטענת היבואן לגבי טיב תוצרת החוץ ומחירה. יצרן מרכזי בתחום זה הוא

לא מכונת אמת: "אינטון"

"מודן" מאור יהודה ותל אביב, הטוען לכתר בתיקי בית ספר, ומקדיש 25 אחוזים מתוצרתו לשוק המקומי, לתיקי נשים ולתיקי נסיעה. כרבע מהייצור במפעלו מוקדש לייצוא, כולל תרמילי־גב לגרמניה ולבלגיה, תיקי־יד לארה"ב, ולנרתיקי קוסמטיקה, כמו נרתיק למכשיר "סופר־אנר־איזי" להורדת שיער, תוצרת קיבוץ הגושרים.

למיטב ידיעתי, אין אף חברה בארץ או מחוצה לה, היכולה להתחרות באחריות בת עשר השנים לכל המוצרים שלה, כפי שעושה "מודן". כרטיס האחריות צריך להיות צמוד לרוב המוצרים החדשים של מודן, יש למלא את החלק הרלוונטי ולשלוח למפעל בתוך שלושים יום מהקנייה. תעודת האחריות אומרת שהכיסוי הוא "לכל נזק הנובע מייצור לקוי" ומוציאה מכלל האחריות "כל פגם הנובע משימוש ו/או טיפול לקוי". "למעשה, אומר המנכ"ל של מודן, איל שפירו, האחריות צריכה לכסות בעיות כמו רוכסנים מקולקלים וקרעים בתפרים. בעלי החנויות צריכים לטפל בהחזרת המוצר הפגום לבית החרושת, אך במקרה של סירוב, יכול הצרכן לפנות ישירות למודן, ת.ד. 30949, תל אביב 61308. על הצרכן לשמור את החשבונית יחד עם תעודת האחריות. אם הנזק אינו ניתן לתיקון, מודן מבטיחה להחליף את המוצר בחדש.

בשטח תיקי הנסיעה: מודן מתחילה עכשיו ליצור ומציעה לצרכן דגם אחד במחיר של 80 שקלים. אך החברה מציעה מגוון של תרמילי־גב, תיקי־ספורט ותיקי־נשיאה. המחירים נעים מ־18 ש"ח עד 55 ש"ח – בדומה למחירי

המוצרים המיובאים של "מכלו". מודן מציעה גם תיקים מתקפלים, ומתרחבים לכדי גודלה של מזוודה ומתאימים למסעי הקניות האגדיים של הישראלים בחו"ל. ישנו גם תיק־נסיעה מתוחכם אחר: עם "תא יבש" מיוחד – חסין לרטיבות ומיועד לכביסה מלוכלכת או רטובה.

עם מבט קדימה לשנת הלימודים הבאה, הוציאה מודן דור חדש של תיק בית־ספר, הנקרא "מודן I.Q.". יש לו מיתמך־גב קשיח אך קל־משקל, עשוי פוליאתילן מוקצף, המוסיף רק 250 גרם למשקלו של התיק, אך נותן תמיכה אורטופדית לגב. לדברי "מודן", לכל תיקי בית־הספר יש רצועות מיוחדות, גמישות (המצאה משנה קודמת), שתפקידן למנוע צניחת התיק לעבר אחוריו של האוטוס. קשת המחירים נעה מ־17 ש"ח ועד 55 ש"ח, והמוצר החדש הוא היקר שבהם.

עודפי־ייצוא וסוג ב' אפשר לרכוש, בהנחה עד 50 אחוז, בחנות המפעל בדרום תל־אביב, רח' קיבוץ גלויות 45, טלפון 03-820421. החל מחודש יולי החנות תהיה פתוחה מתשע בבוקר ועד שמונה בערב, וביום שישי עד אחת בצהריים.

●●●

נניח שבקיץ זה אתם רוצים לנסוע יותר רחוק מאשר עד שפת הים, אך אתם במבוכה בגלל מצבכם הגופני. יבואני מוצרי "סלנדרטון" מאירלנד אינם יכולים לגרום לכם ירידה במשקל, אך לדבריהם, אתם יכולים לשפר את מצב השרירים והכושר – בלי מאבק מצידכם. השיטה מבוססת על גירוי אלקטרוני, המכווץ ומרפה את השרירים בזמן שאתם קוראים ספר או צופים בטלוויזיה.

סלנדרטון מוצג לצרכן הישראלי על ידי פנינה דגן, המשתמשת במכשיר כבר חמש שנים ומאושרת מהתוצאות. בעלה, מנחם דגן וחתנה, עמיר כהן, מנהלים את חברת היבוא "טל סלנדרטון ישראל", משרדים ברחוב לוי יצחק 7, תל־אביב, טלפון 03-242346. המוצרים נמכרים דרך המשרד בתל־אביב ושלוחותיו בירושלים, חיפה ובאר־שבע. שיעורי הדגמה נכללים במחיר הציוד. טלי כהן, רעייתו של עמיר, אומרת שהיא משתמשת במכשיר תוך כדי עבודת המטבח.

המכשיר פועל על סוללות, הניתנות להטענה מחדש, והאלקטרודות מכווצות ומרפות את השרירים לסירוגין, בקצב של שתי שניות לכל פעולה. פדים עם אלקטרודות מיוחדות לשרירי הפנים. המשתמשים אומרים שההתכווצויות אינן מכאיבות, אף שהן חזקות דיין כדי למנוע שינה. לדברי בעלי החברה, גירוי אלקטרוני של השרירים הינו יעיל יותר לחיזוק השרירים מאשר התעמלות רגילה – אך הם מודים שזו שיטה לעצלנים ואינה שורפת קלוריות, אינה מחזקת אותך, לא עוזרת באופן מיוחד למחזור הגוף ואלא רק במקום המסויים בו מוצמדות האלקטרודות. שיטה זו גם לא מתקנת שרירים שניזוקו: היא מיועדת לגרות שרירים בריאים. המלצה מיוחדת של החברה, מיועדת לחיזוק שרירי הבטן של אשה לאחר לידה.

חברת־האם האנגלית של סלנדרטון, הנקראת נוירוטק, מייצרת גם עזרים רפואיים למרכזי שיקום ובתי חולים, למטרות שיקום נזקים בשרירים בעקבות מחלה או פציעה. חלק ממוצריה נמצאים בנסיון בבית החולים תל־השומר ובמקומות אחרים בארץ.

לעצלנות של הצרכן הבריא יש מחיר יקר. דור המכשירים החדש של סלנדרטון, הנמכר בארץ, נקרא "אינטון", ומחירו מתחיל מ־373 ש"ח למכשיר קטן לפנים (המיניטון) ועולה עד 1264 ש"ח למכשיר ביתי (אינטון קלסיק) עם שמונה פדים. יש גם מכשיר ביתי פחות יקר, עם שמונה אלקטרודות, במחיר 1088 ש"ח. תוספת מכשיר לפנים למכשיר הביתי עולה 240 ש"ח. קיימים גם דגמים יותר גדולים המיועדים למכוני בריאות ומרכזי יופי.

הזמן הממוצע לטיפול עצמי אחד באינטון הוא חצי שעה וצריך לעשותו כמה פעמים בשבוע. התוצאות נראות לעין לאחר עשרה עד חמישה־עשר הטיפולים הראשונים, לטענת החברה.

●●●

אם אתם מחפשים חלוקי־חוף או מגבות־חוף, המקום החדש למצוא אותם, במחירים מוזלים, הוא מרכז כיתן – חנות חדשה ויפה הנמצאת בהדר יוסף, דרך הרצליה פינת רח' שלונסקי. ישנו גם סניף ירושלמי באזור התעשייה של תלפיות ומתוכננות עוד שתי חנויות בחיפה ובבאר־שבע.

"המציאות" הגדולות ביותר במרכזי כיתן, הם מוצרים סוג ב', עם פגמים קלים, הנמכרים בזול ועודפי יצוא, שאינם ניתנים להשגה בחנויות הרגילות וברשתות הגדולות. כיתן מוכרת לבני מיטה ומגבות לחנויות מפורסמות בחו"ל, כולל מייסיס, בלומינגדיילס, קיי־מרט בארה"ב, וג'ון לואיס ודבנהאם בבריטניה.

מוצר חדש של כיתן ששמחתי למצוא סוף־סוף בישראל, הוא ריפוד למזרן, הנקרא בעברית "ריפודית". שמים אותו מתחת לכלי המיטה כדי להגן על המזרן. זה דבר מקובל בכל בית אמריקאי – וכנראה מוסיף לאורך החיים של המזרן. הגירסה הישראלית, שהתאחרה להגיע, היא תערובת של כותנה ופוליאסטר, עם מילוי דקרון (הגירסה הישנה היתה מורכבת ממאה אחוז כותנה). המוצר אינו זול, אך שווה כל מחיר לדעתי. המחיר המלא נע מ־37 ש"ח עד 61 ש"ח, תלוי בגודל. אפשר לפעמים למצוא את המוצר בחנויות הסיטונאיות בהנחה של חמישים אחוז.

בתוספת למכירת כלי המיטה מתוצרת המפעל, אפשר למצוא במרכזי כיתן גם ביגוד לגברים ולנשים מתוצרת מפעלים אחרים.

קו אדום, קו פתוח

לילדים מוכים, לנכים, לקשישים נזקקים, לנשים מוכות ולנשים הנתקלות באפליה – לרשות כל אלה עומדים בימים אלה קווים פתוחים – קווים אדומים. ואלה הם:

★

קו אל"י – האגודה להגנת הילד. בימים א' – ה', בשעות 16.00–20.00. עומדים לרשות ילדים ומבוגרים, מאפשרים לילד או למבוגר: א) לשוחח מיידית ואנונימית עם אדם מוסמך; ב) לדווח על מצב של אלימות הורים כלפי ילדיהם. מאיישים את הקו עובדים סוציאליים, מחנכים, פסיכולוגים ויועצים, כולם מתנדבים. מספר הטלפון: 03-261070.

★

קו חירום לנכים וקשישים. מופעל 24 שעות ביממה, כולל שבתות וחגים, על ידי החברה הסיעודית "אדם לשירות אדם". הקו ישרת את הציבור הנזקק לו באיזור גוש דן. השירות יענה לכל הבקשות לעזרה סיעודית ולעמיד לרשות הפונים מטפלת, אחות ואמבולנס בשעת חירום. מספר הטלפון: 03-5461727/8.

★

קו אדום לנשים מוכות. ייפתח השבוע, ביוזמת ויצו ומשרד העבודה והרווחה. על מספר הטלפון תבוא הודעה.

★

קו פתוח לנשים הנתקלות באפליה בעבודה, בלימודים או במגע עם רשויות ציבוריות. מפעילה: שדולת הנשים בישראל, לנשים תושבות ירושלים והדרום. השירות כולל: 1) מתן יעוץ טלפוני לכל אשה, גם ללא פרטים מזהים; 2) מתן מידע על הזכויות החוקיות; 3) פניות והפעלת לחצים על הגופים המפלים או גופים אחרים רלבנטיים לצורך סילוק האפליה; 4) הדרכה לגבי האופציות המשפטיות עומדות לרשות נשים נפגעות אפליה. נותני השירות: מומחים/יות לזכויות נשים בעבודה, בעלי קשרים עם הגופים הרלבנטיים ונסיון רב בנושא. הקו פועל בימים ב' ו־ד' בין השעות 16.00–18.00. מספר הטלפון: 02-224720.

מזכירה בכירה, מה לבושה?

מאת ורדה צימרמן

האם יש מראה מיוחד למזכירה בבירה? במכון "אידיאה" (להכשרת מזכירות בבירות ומנהלות לשכה, הוצגו את סיום המחזור הראשון ללימודים), חושבים שיש "בגדים שיהלמו אשה בתפקיד בכיר ויצוגי". לכן קיימו תצוגת אופנה ל־50 הבוגרות. המעצבות שהשתתפו בה שונות זו מזו והסך־הכל נע בין ביגוד ספורטיבי מאוד ללבוש מהודר, בין בגדי יום־יום שאפשר לצאת בהם למשרד, לבית קפה או לקולנוע לבין לבוש מהודר המתאים יותר לארוחות חגיגיות, למסיבות משפחתיות וכיו"ב. במלים אחרות: עדיין לא מצאו בישראל את קו האמצע, את בגדי המנהלת, כפי שמכנים אותם בצרפת, את אותו ה"טריק" ההופך בגד המתאים לעבודה משרדית לבגד המותאם לארוחות עסקים. ואולי הפתרון הוא לא בבגד עצמו אלא בשינוי אבזורים דוקא.

עדה ברודסקי הציגה מראה כפרי־רך במערכות תחרה בצבעים פאסטליים וכן בשילובי שחור־לבן. "ענרלה פינק" הציגה קולקציה בטריקו, פשתן בשילובי משבצות ופסים, משחקי כפתורים ומערכות בשלושה ובשני חלקים. "מועדון הכותנה" התרכז בג'ינס כותנה בגוני כחול שונים וליזה בוקר – במערכות חגיגיות, חליפות מהודרות, שמלות ערב מליינן, כותנה וויסקוזה.

בסך־הכל מראה קיצי החובק סגנונות לבוש שונים. מהם הנוטים יותר לתרגום הקו הכללי של אופנת הקיץ (עדה ברודסקי ו"מועדון הכותנה") ומהם בסגנון אישי יותר המתואם עם המראה העכשווי ("ענרלה פינק" וליזה בוקר).

"ענרלה פינק"

עדה ברודסקי

هكذا عن الأصل

[illegible] الأصل

חקלאות חכמה בגליל העליון

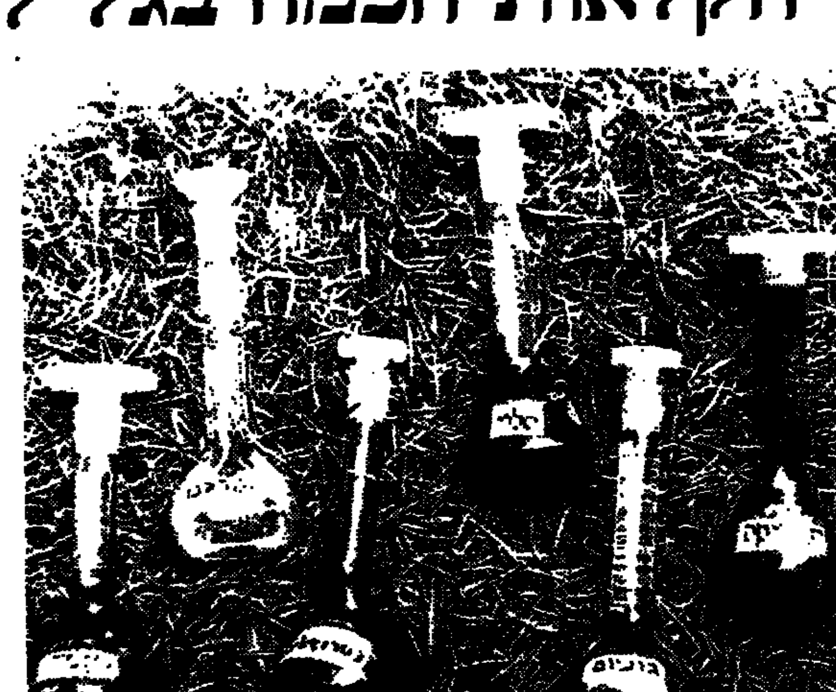

תמציות התבלינים המיוצרות במיג"ל

על־פי המראה החיצוני של המבנים הישנים והצפופים באיזור התעשיה של קרית־שמונה קשה להאמין, שמכאן יוצאים המתכונים לגידולי הפירות, הירקות, בעלי־החיים והתבלינים ברחבי הגליל. בקרוב יעברו למבנה חדש ומרווח יותר. שם, מן הסתם, תימקד התנופה.

במיג"ל מגדירים בבהירות את מטרות המרכז למחקר ופיתוח של המועצה האזורית גליל עליון. קודם־כל, פיתוח שירותי מעבדה וטכנולוגיה לענפי החקלאות והתעשיה באיזור. אחר־כך, יישום המחקרים במערכות החקלאיות והתעשייתיות של יישובי האיזור, כולל עיר המחוז קרית־שמונה. כל זה בצד יצירת מקומות עבודה לתושבי קרית־שמונה והאיזור בשיתוף מכללת תל־חי המסייעת במחקר ובהוראה. מיג"ל מצליח ומתפתח, יודעים בגליל, ימנע נטישת מוחות אקדמיים מקומיים וימשוך אליו כאלה מן המרכז לצפון.

היקף הפעילות של מיג"ל בשנים האחרונות גדל מאוד והוא מקיף כמעט כל תחום חקלאי אפשרי בשילוב עם תחומי תעשיה רבים. יש כאן ניצול פסולת חקלאית ותעשייתית לייצור מכריות והזנת בעלי־חיים, הפקת חומרי תבלין, רפואה ובושם מצמחים, מחקרי חקלאות, מים ופיתוח מינים חדשים של דגים ועופות ליצוא, עיבוד תעשייתי של דגים, עופות ופטריות ליצוא ומחקרים בתחומי האקולוגיה והביוטכנולוגיה.

אחד החידושים האחרונים מבית מיג"ל שטרם זכה לפרסום כלשהו הוא גידול עצי פרי גלעיניים באיזור ההר הבינוני. בשלב הראשון מדובר במישמש ובנקטרינות. גידול זה נמצא עדיין בשלב מחקרי. בשנה הבאה יקבל המחקר, בראשות פרופ' רפי אסף, תנופה מחודשת.

באשר לברברים, גם כאן מדובר בגידול חדש עם עבר כושל ברחבי הארץ. בגליל הולכו ללכת על הברברים "בגדול", שכן בשרם של עופות אלה מבוקש מאוד באירופה. מוצאו של הברבר מאמריקה הדרומית והוא הובא למזה"ת על־ידי הספרדים. אחרי שלוש שנות מחקר בראשות ד"ר רוני מלצר הגיעו בגליל לשלב יישומי. "הביקוש גבוה", אומר דן לבנון, "המחירים גבוהים והשנה אנחנו מייצרים בהיקף של אלף טונות עם אפשרויות להגדלה בעתיד".

המוח היהודי בא לידי ביטוי מיוחד בענף צמחי התבלין והבושם. התחום הזה, אומרים אנשי הגליל, נמצא בשלבי פיתוח מתקדמים ביותר. כבר בסוף השנה הנוכחית תוגש תכנית השקעות להקמת תעשיית תבלינים ובושם בגליל.

הודות למיג"ל קמה ונולדה בגליל העליון חקלאות מסוג חדש, בצד החקלאות הישנה שבמרכזה כותנה ותפוחי־עץ. זוהי מה שקרוי "חקלאות חכמה", עם מוצרים בעלי תשואה גבוהה המיועדים בעיקר ליצוא. דן לבנון: "המגמה היא ללכת עם השווקים בארה"ב ואירופה תוך חיפוש מתמיד של זנים ומינים חדשים בירקות, בפירות ובבעלי־חיים ובמוצרים טבעיים של תבלינים. חדשנות – זו הסיסמה שלנו".

אם תרצו, זה המוטו שמאפיין את אנשי הגליל, בפטריות כמו בברברים, בצלופחים כמו בפירות אקסוטיים ובתבלינים. חלק מן הגידולים הישנים הכזיבו באופן חלקי לפחות, אחרים מוסיפים לנחול הצלחה, אלא שאילוצים של קרקע ושל מים מחייבים לתור אחר גידולים שיתרמו תרומה גבוהה יותר לדונם ולקוב מים.

ד"ר דן לבנון: הסיסמה – חדשנות

מיג"ל מטפח שפמנונים וצלופחים, פטריות וברברים, מינים חדשים של פירות ותבלינים

מאת שמעון וייס

המלים הטובות שהדעיפו כמה מבכירי מבקרי המסעדות על מוצרי הדגים החדשים והיומרניים מבית־המדרש הקולינרי של מיג"ל (ראשי תיבות של "מרכז ידע גלילי") אינן מוציאות את ד"ר דן לבנון מכליו. מנהל מיג"ל יודע, שהתפריט שהוכן למבקרים היה אולי מושלם וטעים מבחינתם. אך לדידו זוהי רק ההתחלה. הוא ועמיתיו למחקר צריכים להתמודד, בין השאר, עם הצרפתים, התחרות על השוק העולמי אינה קלה כלל ועיקר.

דגים למאכל מגדלים, כידוע, לא רק בגליל העליון. אבל יש באיזור זה מספר חידושים מרתקים, כגון צלופחים, הנחקרים כבר מספר שנים בגליל במטרה להעלותם טעימים וטובים יותר על השולחן האירופי או האמריקאי. החידוש האחרון הוא השפמנון – עדיין בשלב נסיוני, אבל דן לבנון ואנשיו בטוחים שתוך שנה־שנתיים הוא יוכנס כמוצר מסחרי ליצוא. בשלב זה בודקים בגליל את האפשרות לגדל את השפמנון בבריכות דגים.

גם ההצלחה של גידולי הפטריות, שכבר זכו להכרה בין־לאומית ראשונה, ולא רק במסעדותיו של הכרך התל־אביבי, אינה גורמת להבר'ה בגליל לאבד את הפרופורציות. שלוש שנים כבר עובדים בגליל על הפטריות בעקבות מחקר שוק מפורט. מחקר זה הראה, כי בשוק המזון העולמי, בעיקר בתחום הירקות והפירות, יש ביקוש למוצרים חדשים, לארמוכרים ובלתי־שגרתיים. הפטריות הן אחד המוצרים האלה. מסביר לבנון, חבר קיבוץ כפר־בלום: "הפטריות נחשבות למוצר חדש ואקסוטי, שאפשר לגוון בו את התפריט ולקבל תמורתו מחירים טובים".

במיג"ל מספרים, כי הצלחת הפטריות הביאה עימה לחץ עצום מצד קיבוצים ומושבים באיזור המבקשים גם הם לרכוב על סוס זה, בתקופה שבה החקלאות ה"רגילה" נתקלת בקשיים. כיום עוסקים בענף זה חמישה קיבוצים בגליל ומגדלים יחד כ־200 טונות פטריות בשנה. על־פי התכנית יוכפל ההיקף בשנה הבאה, ותוך שנתיים־שלוש מצפים ליבול שנתי של כאלף טונות. אבל דן לבנון יודע, שהמתמאות בשוק המקומי אינן מספיקות וכלל אין בטחון, שגם השוק העולמי יגיב כך. "לפטריות שלנו תהיה תמיד תחרות, כי אין המדובר בגידול בלתי־מוכר בעולם. בכל העולם רצים אחרי גידול הפטריות ולכן צריך לפתח ולהתארגן מהר".

מוצרי דג הגליל במעבדת מיג"ל

צילם שפירא/גלס

השעה התשיעית של חברי רמת־רחל

הבניין החדש של בית ההארחה – בית בסגנון עירוני בקיבוץ השוכן בלב עיר

מאת יורם לוי

בית ההארחה של קיבוץ רמת־רחל, הנושק את גבולה הדרומי של ירושלים, תופס השנה מקום של כבוד בתחום התיירות והקיט בישראל. הוא עבר סדרת הרחבות ושיפוצים ונפתחו בו מבנים חדשים. רבים נוהרים אליו מן הארץ ומחו"ל והתפוסה מלאה. אך הרחבתו של בית ההארחה הטילה על חברי הקיבוץ מעמסה לא רגילה ובעיות קשות של כוח אדם.

בית ההארחה של רמת־רחל כולל כיום 108 חדרים ברמה של שלושה כוכבים, מרכז קונגרסים, שתי מסעדות בשריות מרווחות ובהן כ־450 מקומות ישיבה ואכסניה של 35 חדרים; בעונת הקיץ גם מופעלים בו 14 בונגלוס ומשטח לאוהלים. בנוסף לכל אלה מפעיל הקיבוץ, כל ימות השנה, בריכת שחיה (עם כאלף משפחות מנויות), המופרדת היטב לציבור הירושלמי, וכן מגרשי טניס, מגלשת מים וסאונה. בבית ההארחה המורחב יש אולם קבלה רחב־ידיים וממוזג ובמקום מופעלים בר למשקאות ולארוחות קלות וחנות למזכרות, שמוכרים בה בין השאר חפצי נוי מתוצרת התעשיה הקיבוצית.

מרכז בית ההארחה יוסי אנג'ל, הידוע יותר בכינויו ג'וחא, מגדיר את באי המקום "כתיירות עממית". 86% מן האורחים הם תיירים, אך בית ההארחה קולט לא רק אנשים שבאים ללון, אלא גם קבוצות המוזמנות למקום למשך שעות אחדות ביום כדי להשתמש במתקנים כמו הבריכה, המסעדה או מרכז הקונגרסים. כך, למשל, משרתות המסעדות החדשות לא רק את אורחי בית ההארחה, אלא גם קבוצות תיירים המסיירות בירושלים; לפעמים עד אלף איש ביום. במשך השנה נערכים במדשאות בית ההארחה או הקיבוץ כ־40 אירועים, כגון חתונות וחגיגות בר־מצווה; הקיבוץ דואג להכנת האוכל ולהגשתו. על כל אלה יש להוסיף את הפעילות במרכז הקונגרסים, שם מתקיימים כינוסים וימי עיון; משתתפיהם אוכלים – ולפעמים גם לנים בבית ההארחה.

אך בית ההארחה אינו בן יחיד. לרמת־רחל יש גם מטעים, לול, כותנה, בין היתר כדי לשמור על האופי הקיבוצי של רמת־רחל המוקפת מכל עבריה על־ידי העיר הגדולה; כן צריך, כמובן, לקיים את כל השירותים.

או איך עושים את כל אלה עם 130 חברים בלבד? מתברר שזה קשה, אבל אפשרי. עם מעט מאוד עבודה שכירה והרבה עבודה מאומצת של החברים מצליח הקיבוץ להפעיל את בית ההארחה ואת כל שאר הענפים.

כדי לעמוד בכל המשימות החליטו החברים להאריך את שעות העבודה בחודשי הקיץ: בשעה לחברים, משמונה לתשע שעות, ובחצי שעה לחברות. "גם זה עדיין לא מספיק", אומר ג'וחא, "יש ענפים, וביניהם התיירות, ששם עובדים עשר ואפילו 11 שעות ביום". ואם לא די בכל אלה, נותנים החברים תורנות אחת לחודש, ולפעמים אף יותר, בהגשה במסעדה לאורחים או באירועים.

בבית ההארחה עובדים 30 חברים באופן קבוע. בנוסף על כך מתוגבר הענף בכוח אדם זמני – מתנדבים מחו"ל או סטודנטים – לעבודות לא מקצועיות, כגון סידור חדרים. אך כשיש לחץ נחלץ הצוות הקבוע לכל עבודה. כשמגיע אוטובוס עמוס תיירים, מתייצב איש האחזקה גרשון או ג'וחא, וסוחב את מזוודותיהם הכבדות של האורחים. "אנו לא מתביישים לעשות את העבודה הזאת, זה שלנו", אומר ג'וחא, "לא פעם באו אלי אורחים ושאלו איפה המנהל..."

אולם הכניסה של בית ההארחה

צילם: יצחק הררי

להציב לבנים דרך ואתגר

יש מחקרים בנושא – ידוע לי. הם בודאי מעולים ו[illegible] עיונים. בכל זאת אני תוהה, איך קורה, שבין שני קיבוצים דומים באותו גיל, באותו גודל, עם אותן הבבנות ואותן הפלות, עם בית־ספר משותף – אחוז הבנים הנשארים בקיבוץ זה כה שונה מאחוז הבנים הנשארים בקיבוץ אחר.

נראה לי, שישנן שלוש סיבות עיקריות שבגללן יחליט בן אם להמשיך בדרך של הוריו: דרך, בית, אתגר.

א) דרך: שהבן יהיה משוכנע שדרך הקיבוץ היא דרכו, ושבכלל ישנה דרך. שהוא יאמין שלחיי קיבוץ יש ערך, שלקיבוץ יש מסר חברתי, אנושי, ציוני, ששום דרך אחרת אינה מעבירה, על כל פנים, לא באותה עוצמה, מסר שבגללו כדאי לוותר על יתרונות של צורות חיים אחרות.

אך בן יבין זאת רק אם מישהו טרח להסביר לו, אם איזה מדריך, איזה מורה, איזו חטיבה לא התביישו לתת את ההסבר והעזו לעסוק בחינוך רעיוני. הוא יפנים את הערכים, הוא יקבל את דברי המדריך, אם המסר לא יהיה מסר כפול, כלומר אם גם הסביבה וגם ההורים ישדרו אותו מסר בדבריהם ובמעשיהם.

אני מניח, שקיבוץ השומר על עקרונותיו רואה אחוז יותר גדול של בנים חוזרים כממשיכים.

ב) בית: בן קיבוץ יחזור בלב שלם לביתו, אם אכן ירגיש שהקיבוץ הוא ביתו, אם משחר ילדותו ועד תום השרות הצבאי, ואפילו אחריו, הוא יחוש שהבית הזה שלו הוא, שהוא רצוי, אהוב, אהוד, שמעוניינים בנוכחותו ובחזרתו, שרוצים את אשתו ואת שובתו: לאוהב ילד זה לא לפנק אותו, זה לא להלביש אותו ב[illegible]ליקסוס, תגיד: ללא השבה, בגדים של "אוברזון". אפשר בהחלט לאהוב וגם לדרוש. אין בכלל אהבה ללא דרישה.

אבל לא די שיאהבו את הילד ואת הנער או את החייל. הבן צריך גם להרגיש שאוהבים את המקום, שהסביבה מזדהה עם המקום ללא סייג, שהיא מתגאה (ואפילו משוויצה) בבית הזה שנבנה.

מי שהשתתף ב"מועצה חטיבה" יודע מיד להבדיל בין כיתת נערים המגיעים חדורי "לוקאל פטריוטיזם" המשוכנעים עד להרגיז, שאצלם זה יותר טוב, לבין כיתה הבאה מ"קיבוץ דפוק", או שיש לו תדמית כזאת. אני מניח שיחזרו אחוזים גדולים יותר של בנים לקיבוץ שהם אוהבים אותו ומתגאים בו.

ג. אתגר: בן יחזור לקיבוץ בו נולד והתחנך קודם־כל אם יהיה לו עניין לחיות בו, אם החיים בקיבוץ יהוו עבורו אתגר אנושי אינטלקטואלי, אם יראה בו עתיד, אפשרות להתפתח, למצות את עצמו, להוכיח את עצמו.

האם הקיבוץ של היום מסוגל לתת אתגר כזה לבן (או לנקלט) מוכשר ושאפתן? פעם הקיבוץ היה מרכז חיי העם והמדינה. כל הראשוניות קרתה קודם־כל בקיבוצים: כיבוש השממה, כיבוש העבודה, בסיומות חברתיים, התיישבות, הגנה, עליה ב', פלמ"ח. אמר קיבוצניק אחד באירוניה: שמא [illegible] לא תרם הקיבוץ רעיון מקורי כלשהו. אם הקיבוץ יהיה מקום [illegible], שמרני, משעמם, כפר ירוק עם איכות חיים גבוהה [illegible] ותו לא, לא ירצה בני לחיות בו.

אם לא יהיה בקיבוץ שנת ה־2000 מקום למדען, לחוקר, למשפטן, לרופא, לאיש מחשבים או לאלקטרונאי, גם לאמן ולמשורר, לא יהיה מעניין לאיש לחיות בקיבוץ. אם הקיבוץ יהיה בנוי כך שכל בת תצטרך לתת 10 או 15 משנות חייה לגיל הרך או לחדר האוכל, אז לא יהיו הרבה בנות כשרוניות שירצו לחזור אליו.

אני סבור שבן יישאר בקיבוץ, אם הקיבוץ יהיה שייך למאה ה־21 ולא למאה ה־19, אם הקיבוץ יהיה אחרי המהפכה הטכנולוגית שעברו בני דורו, ולא אחרי המהפכה התעשייתית שעבר הסבא שלי.

קיבוץ יהיה כך אם האווירה בו תשתנה מקצה לקצה, אם נתחיל להאמין שה"בלתי־אפשרי" אפשרי. אני מכיר אלף סיבות, מדוע החלום שלי בלתי־אפשרי, ורק אחת מדוע זה חייב להיות, כי אחרת לא יהיה קיבוץ.

הבן שלנו יחזור לקיבוץ, אם יראה בו גם דרך, גם בית וגם אתגר, וגם עתיד. הוא לא יחזור לפינת הנוסטלגיה, לשמורת הטבע. מי בכלל רוצה להיות כמוצג במוזיאון?

מיכאל אבירן, עלון מצובה

גשר־הזיו: אהבה לילדי "אהבה"

עפרה מאירסון עם שניים מחניכיה

מאת זמירה לנגר

מריקה הלת, אום מתפרץ לחדר המנהלת. "אני אהרוג אותו, איך הוא מעז לתת סטירה לבת שלי, מה הוא חושב את עצמו, תתיכת...".

אין זה מקרה יחיד מסוג זה במוסד לנערים ממשפחות בעייתיות בקרית־מוצקין. אבל יש בו גם סיפורים אחרים. בחדר מנהלת המוסד, עפרה מאירסון, תמצא על הקירות עבודות של ילדים עם הקדשות, כגון "לעפרה היפה באהבה". במהלך השיחה שלי איתה נכנסים לחדר ילדים עם בעיות שונות. הם באים לספר, לשאול, להביא עבודה עם ציור. ועפרה מקשיבה, מעירה, מייעצת.

ראשיתו של המוסד עוד ב־1917, בברלין, כארגון פרטי שצמח מתוך הקהילה היהודית בבירת גרמניה בתור בית תמחוי לילדים במצוקה. ערב ימי השלטון הנאצי סייע המוסד בהעברת ילדים יהודים מגרמניה ואירופה לארץ־ישראל, וב־1937 הועתק לארץ. כאן היה בתחילה מעין מרכז תרבותי לאיזור. נתקיימו בו קונצרטים, הצגות. עם בוגרי המוסד נמנים אנשים הממלאים היום תפקידים בכירים בחברה הישראלית.

המוסד החל לשנות את דמותו לאחר הקמת המדינה, עם בוא גלי העליה ההמונית. ל"אהבה" החלו להגיע ילדים שנותקו ממשפחותיהם. כיום מתנקזות במוסד אוכלוסיית נערים מן הקשות ביותר בארץ, משלוש קבוצות: בנים להורים המאושפזים בבית־חולים לחולי נפש או במוסד מיפולי; בנים להורים עבריינים, מכורים לסמים, זונות וכו'; וילדים למשפחות מעורבות – אם יהודיה ואב ערבי – משולי החברה, עם בעיות זהות קשות ביותר. ילדי הקבוצה השלישית מהווים כ־30% מכלל ילדי המוסד.

למוסד מתקבלים, איפוא, ילדים שנפגעו בסביבתם, אבל רק בתנאי שרמת האינטליגנציה שלהם תקינה. הם מגיעים ל"אהבה" לאחר שגדלו קודם־לכן, עד גיל 6, במוסד אחר. לעיתים קורה שב"אהבה" נפגשים שני אחים שגדלו במוסדות שונים ורק בהגיעם לכאן הם "מגלים" זה את זה.

כיום יש במוסד 140 ילדים ונערים מגיל 6 עד 16. בכל חדר גרים שישה עד שמונה ילדים. דייריהם של כל שני חדרים סמוכים מהווים קבוצה; חדר שלישי משמש להם במעון ובחדר־אוכל לארוחות הבוקר והערב. ארוחות צהריים אוכלים בחדר־האוכל המשותף של המוסד; כאן גם מתקיימות פעולות אחרות – תרבותיות, חברתיות וכו'.

אין תחליף למשפחה

עם כל המאמצים של המנהלת וצוות המחנכים והמטפלים, אין הם יכולים לשמש תחליף למשפחה. כך נולד הרעיון להפגיש את החניכים עם משפחות בחוץ. בתחילה נוצר קשר עם משפחות של עובדי רפאל של מערכת הבטחון. אחת לשבוע, בשעות אחה"צ, התארחו ילדי "אהבה" במשפחות, בדרך־כלל בעלות שניים או שלושה ילדים, ולפעמים גם באו אליהן בשבתות. תחילה הכול התנהל על הצד היותר טוב, היתה התלהבות הדדית, מספרת המנהלת. "אבל, להפתעתנו, אחרי חצי שנה ביקשו הילדים להחליף את המשפחות, כי חוויית האהבה והקשר האמיץ הבהילה אותם והם חששו, שמא ייפגעו פעם נוספת, אם המשפחות המאמצות יעזבו אותם באחד הימים. הם גם ראו בקשרים שלהם עם המשפחות מעין בגידה בהורים הביולוגיים שלהם".

עפרה מאירסון, שהיא בת קיבוץ, החליטה לפנות גם לקיבוצי האיזור בבקשה שמשפחות שם יארחו את חניכי המוסד, אך לא היתה שום היענות. ואז, יום אחד, הגיעה למוסד קבוצת סטודנטים מן החוג לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה ובהם נחשון ספיר, חבר קיבוץ גשר־הזיו. נחשון נדלק לרעיון וניסה לגייס משפחות בקיבוצו לצורך האירוח, בימי שישי ושבת אחת לשבועיים.

מספר נחשון: "פניתי מעל דפי העלון של הקיבוץ לחברים. פרסמתי רשימה קצרה על המוסד. חמש משפחות נענו לפניה. העניין התחיל להתגלגל.

"ראיתי בתכנית האירוח משימה המתאימה ביותר לקיבוץ, מעשה שיכול להרהיב גם לילדים וגם למשפחות המארחות. מאוחר יותר הצטרפה גם המשפחה שלי לתכנית. יש לנו ארבעה ילדים. בתחילה ניהלתי את כל הצד הארגוני של התכנית, אבל התפקיד הזה הסתיים ברגע שנוצרו הקשרים בין המשפחות למוסד. עכשיו יש קשר ישיר בין שני הצדדים, ואצל חלק מן המשפחות הוא קיים כבר למעלה משנה. אני רק מצטער, שגשר־הזיו הוא הקיבוץ היחיד שנענה לאתגר.

"אין לי ציפיות מיוחדות מן הפרויקט. אבל אני מקווה שהוא יימשך גם לאחר שהנערים יגדלו ויתגייסו לצבא".

נחשון איננו מסתיר שיש קשיים אובייקטיביים שאינם תלויים במארחים. לפעמים, הוא אומר, נוצרת "כימיה" בין המארחים ובין האורח, ולפעמים לא.

מל ונעדי גרוסמן הם הורים לשלושה ילדים – שני בנים בגיל הנעורים ובן שלישי כבן 9. הם מארחים ילדה מן המוסד, אף היא בת 9.

"לאורחת אחת לשבועיים זו לא מעמסה גדולה", אומרת נעדי. "בתחילה ניסינו למצוא לה דברים מיוחדים, אבל נוכחנו לדעת שזה מיותר ומ[illegible].

"עיקר הקשר של הילדה הוא עם הבן הצעיר, עם הבנים הגדולים כמעט אין לה קשר. בהתחלה סירבה לאכול, כי האוכל בקיבוץ שונה ממה שהיא רגילה. כיום היא נהנית מן האוכל הקיבוצי. כשנסענו בפסח השנה למסיבה שנערכה במוסד, היא לא רצתה לתת לי לנסוע בחזרה.

"זה תורם גם לבני", אומרת נעדי. "זה נותן לבנים התייחסות לזרים. גם לי זה פקח עיניים".

ואומר בעלה מל, מרכז המשק: "אין לי מניע מיוחד לאירוח, אבל כשראיתי את התודעה, החלטתי בחיוב. למה לא?" עם זאת הוא איננו מסתיר שיש קשיים מסוימים. "אתה לא יודע בדיוק איפה אתה עומד. יש הרגשה שאולי מחר היא תחליט לא לבוא עוד. לפעמים נדמה לנו שהיא שמחה להיות איתנו, אבל לא ברור לנו אם זאת האמת".

ועוד משפחה של מארחים: נעמי ואילן גולצוויג ושלושת בניהם, הצעיר בהם בגיל צבא. זה שנה וחצי הם מארחים נערה בת 13. "הילדים גדלו ויש מקום בבית. הרגשנו שזו אפשרות לתרום תרומה ונוכחנו לדעת שיש גם הנאה בצידה", אומרת נעמי.

"האורחת משתלבת בתורנויות שלנו, נוסעת איתנו. היא לא מכבידה, איננה מתנהגת. ילדה חכמה, יודעת את הגבולות, מקבלת כל דבר באהדה. היא פתוחה, מספרת על המשפחה שלה, מביאה תמונות".

ילדים הבאים להתארח בגשר־הזיו, מספרת מנהלת המוסד, מרוצים מאוד. במקרה זה, היא אומרת, לא קיים – כמו ברפאל – החשש שמא המארחים ינטשו אותם, וגם לא קיימת תחושת ה"בגידה" בהורים. מה הסיבה לדבר – דבר זה איננו ברור לה: האם זה האופי המיוחד של הקיבוצניקים שהתנדבו למשימה זו, או אולי המסגרת הפתוחה והמגוונת הקיבוצית. מתייחסים אליהם כאל מבוגרים, מדברים אליהם בכבוד, היא אומרת. "יש להם המון מה לספר בשובם חזרה מן הקיבוץ למוסד".

עוד מספרת עפרה מאירסון, שהילדים המתארחים בגשר־הזיו הם מושא לקנאה אצל הילדים האחרים. תחילה, כאשר הועלה הרעיון, התנגדו הילדים ביצר להתייחס אליה, שהרי הקיבוץ הוא בעיניהם מעין פלנטה אחרת. ואילו עתה, כאשר סיירתי במוסד והילדים שמעו שאני מגשר־הזיו, היו ילדים שקראו "קיבוצי", "תסדרי גם לי משפחה בקיבוץ", או "אני רוצה לבוא לקיבוץ".

"הייתי רוצה שבתכנית האירוח ישתתפו גם משפחות מקיבוצים אחרים", אומרת מנהלת המוסד. "זוהי משימה אנושית־ציונית ממדרגה ראשונה, שתורמת לא רק לילדים, אלא גם למארחים שלהם".

בנות ממוסד "אהבה": אין תחושה של "בגידה" בהורים

יוון – לראשונה אלופת אירופה ניצחה בהארכה ברה"מ 101:103

גאליס (40 נקודות) השווה ל־89:89 ארבע שניות לסיום המועד החוקי • הרוסים הוליכו ברוב שלבי המשחק • סל נצחון של יובאיישה נפסל בטענה שנקלע לאחר שריקת הסיום • יותר מ־3000 צופים איבטחו האולם הגועש שהכיל למעלה מ־20,000 צופים קנאים

מאת ישראל פז
מיוחד ל„דבר"

כדורסלני נבחרת יוון השלימו אמש את הבלתי יאומן, כשזכו לראשונה בתולדותיהם באליפות אירופה. הם גברו במשחק המכריע הדראמטי על נבחרת ברה"מ, לאחר הארכה, בתוצאה 101:103 (89:89).

קשה לתאר את מה שהתחולל אמש באולם ה„שלום והאחווה" בפיראוס. יותר מ־20,000 צופים משתוללים הפכו את האולם להר געש, שכמותו איני זוכר בעשרות שנות עבודתי העיתונאית ותאמינו לי, שראיתי כבר 14 אליפויות אירופה.

קשה לבוא בטענות אל הרוסים, שכן מול הקהל הפנאטי של היוונים פשוט הם לא יכלו לעשות דבר. אומנם חניכיו של המאמן הוותיק אלכסנדר גומלסקי הוליכו ברוב שלבי המשחק, אבל דווקא בדקות הסיום המכריעות לא עמד להם הכח לשמור על יתרונם.

כוכב המשחק היה ללא ספק ה„סופר סטאר" היווני, ניקוס גאליס, שקלע 40 נקודות ובדקות הסיום הוא העניק במו ידיו את הנצחון לחבריו המאושרים. אולם, כל שחקני הנבחרת היוונית ראויים למירב המחמאות, שכן הם גילו רוח לחימה ומשחק אחראי, חרף הלחץ האדיר של אוהדיהם הרבים.

הרוסים שיחקו ברוב דקות המשחק בשקט נפשי מעורר הערכה. הקהל ניסה ל„שגע" אותם, אבל חומיציוס וחבריו לא איבדו עד לדקות הסיום את קור רוחם. השחקנים הבולטים בברה"מ היו ולסרס ויובאיישה הוותיק, שלא היה מגיע לו להיות בסיום השחקן האומלל במגרש, שכן הוא החטיא בשלבי הסיום את הזריקה הגורלית לזכות קבוצתו.

המשחק היה שקול ועצבני ברוב שלביו. לא אחת נאלצו 3000 השוטרים היוונים להתערב, כדי לדאוג לסדר באולם הגועש. בדקות הסיום נראה היה, כי הרוסים עומדים לזכות בנצחון.

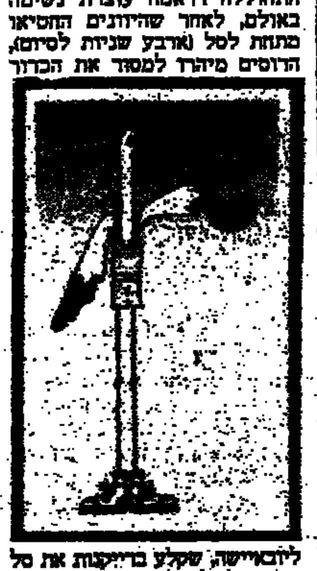

כשנותרו 2.26 דקות לסיום הוליכה ברה"מ בהפרש של שש נקודות – 80:86. כאן נכנסו היוונים ל„סחרור" והצליחו עד לשניות הסיום לגרום לשיוויון. בשניות הסיום התחוללה דראמה עוצרת נשימה באולם, לאחר שהיוונים החטיאו מתוך לסל (ארבע שניות לסיום), הרוסים מיהרו למסור את הכדור ליובאיישה, שקלע בדייקנות את סל הנצחון, אבל שמחת הרוסים נמשכה רק כמה שניות, לאחר שהשופטים החליטו בתום התייעצות, כי יובאיישה קלע את הסל לאחר שריקת הסיום.

הרוסים מיאנו להשלים עם ההחלטה. רק לאחר ויכוחים ממושכים נפתחה ההארכה. הפתיחה היוונית בהארכה היתה מוצלחת – 89:93, אבל ולסרס ויובאיישה, בקליעות מבריקות, העלו את נבחרתם ליתרון – 93:99.

הרוסים המשיכו לשלוט במשחק – 95:98, אבל היוונים סרבו להכנע והצליחו לעלות ליתרון – 98:99.

הרוסים עוד הצליחו לקלוע סל נוסף, אבל היוונים מיהרו להשוות את התוצאה – 101:101. כאן ניתנה לרוסים הזדמנות נהדרת לעלות ליתרון נוסף, אבל ולסרס החטיא את שתי זריקות העונשין. [illegible] לזכותם. הם לא החמיצו את ההזדמנות ועלו ליתרון – 101:103. הרוסים מיהרו למסור את הכדור ליובאיישה, אבל הוא החטיא והעניק בכך את האליפות ליוון.

בתום המשחק קשה היה שלא להתרגש מהקרנבל ביציעים ובחוצות. אלפי מילים לא יתארו את מה שראו עיני. אין ספק, כי המשחק היווה סיום הולם לאליפות שאורגנה למופת.

שפטו: סאבאשו וסטיבנס.

• נקודות ליוון: גאליס (40), פאסולאס (12), יאנקיס (10), כמוריס (10), אנדריטס (10), יואנו (8), רוסודיס (8).

• נקודות לברה"מ: ולסרס (23), יובאיישה (17), מרצולאניס (16), סקאצ'נקו (14), חומיציוס (10), פנקרשיין (8), טראקובג (5), גוברוב וולקוב (4 כ"א).

★ נבחרת הכדורסל של איטליה זכתה במקום החמישי באליפות אירופה, לאחר שגברה על מערב גרמניה בתוצאה 84:87 (44:51). בשורות האיטלקים בלט אנטונליו ריבה שקלע 26 נקודות.

הגביע הבלגי למאלין

קבוצת הכדורגל מאלין, בה ישחק בעונה הקרובה הישראלי אלי אוחנה, זכתה בגביע הבלגי, כשניצחה במשחק הגמר את פ.צ.ליאז' 0:1. שער הנצחון הובקע בדקה ה־29 על ידי פייט דן בוה, לעיני 30 אלף צופים.

פיראוס ויד־אליהו

מאת ישראל פז
מיוחד ל„דבר"

תמיד חשבנו שהיכל הספורט ביד־אליהו הוא היפה ביותר, שאין רבים כמותו. אבל לא צריך לנסוע רחוק כדי לראות אולם מפואר, בנוי במחשבה רבה, עם אולמות אין ספור לאימונים. לתקשורת יש את כל השרותים וההיכל הוא ממש „אימפריה".

ממש מכל גבעה באתונה וסביבתה ניתן לראות את המבנה דמוי ספינה, או אם הדימיון פורה אצלכם – דמוי קונכיה. ההיכל הוא חלק מנוף בירת יוון, ממש כמו האקרופוליס.

מדהים להכנס להיכל ולראות את תכולתו. לכן גם לא התקשו היוונים לארגן את אליפות אירופה בכדורסל ללא בעיות. אליפות ממש מושלמת, הייתי בהרבה אליפויות, אבל באירגון כזה טרם נתקלתי.

ידידי, גרשון פורמן, מנהל היכל הספורט ביד־אליהו, נוהג להתפאר ב„ממלכה" שלו. כדאי שיקפוץ פעם לפיראוס וילמד מה יש לשפר ביד־אליהו.

יומן פיראוס

עתונאים אירופיים, שנוהגים לבקר מעת לעת בישראל, במיוחד במשחקי גביע אירופה, אינם יכולים להבין את השרותים הלקויים לתקשורת הזרה. הם אמרו לנו זאת גם בפיראוס. הם מבקשים לא פעם מעמיתים ישראלים לעשות להם טובה ולקחתם למערכות העתונים, כדי לסייע להם לחוות.

גם במקומות הישיבה מתגעגים לעמית פיראוס. באתונה היתה תקשורת בכל עתונות. [illegible] היה לפתור אותה. לכן [illegible] גרשון פורמן, אם נבנה פעם [illegible] יד־אליהו, במבנה הנוכחי, לעשות בנסיבות.

טוב שמשנים את השיטה

שינויים היו תמיד באליפויות אירופה בכדורסל. בעבר הרחוק יותר הגיעו כל הנבחרות שנרשמו לאירוע למקום המשחקים. האליפות היתה מתמשכת עד בלי סוף, שלושה שבועות ואפילו יותר. אחר כך צמצמו את האליפות ל־12 נבחרות עם תחרויות מוקדמות. כעת עומדים לשנות שוב את השיטה.

שחקני האנ.בי.איי. לראשונה באליפות העולם ב־1990

מאת ישראל פז,
מיוחד ל„דבר"

במשחקים האולימפיים בסיאול ישתתפו רק הכדורסלנים המתחרים לפיב"א. המהפך יהיה הראשון, בו יטלו חלק גם שחקני האנ.בי.איי. יהיה כנראה באליפות העולם בארגנטינה ב־1990. במשחקים האולימפיים בברצלונה 1992 יהיה כבר הטורניר פתוח לכל השחקנים.

דברים אלה אמר אתמול מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ. כמו כן הדגיש סטנקוביץ, כי רוב הקבוצות אינן יכולות לשמור איזונים, בגלל שיטת 3 הנקודות. הוא רואה תופעה זו בחיוב.

הוא ציין לשבח את העובדה שנבחרות שונות הופיעו באליפות עם צעירים רבים, שיהיו כוכבי העתיד. הוא רוחה את הזריקות כלפי השופטים. אלה השתבכים האחרונים, אמר עליהם סטנקוביץ.

המאמנים משתכרים יפה. השחקנים מקבלים סכומים אסטרונומיים והם ש„יורדים על השופטים", אמר סטנקוביץ.

באליפות העולם ישתתפו 16 נבחרות ולא 24 כמו בעבר. הטורניר הקדם אולימפי לסיאול יהיה בין ה־28 ביוני ל־10 ביולי 1988 בארבע ערים בהולנד והגמר באמסטרדם. כל מדינות אירופה ישתתפו בטורניר. אף נבחרת לא תעלה אוטומטית.

1991 תוכרז כשנת המאה לכדורסל. סטנקוביץ אמר כי תכנית המשחקים של פיב"א עמוסה אמנם, אבל ההתאחדויות הארציות חייבות להתמרן כך, שלא ייפגעו משחקי הליגה.

עונת כדורסל רצופה ועמוסה תפתח בספטמבר

מאת ישראל פז

עונת הכדורסל תפתח בספטמבר בפעילות רצופה ועמוסה, עד כי קשה כאן להעריך מתי תתחיל הליגה הלאומית. הקבוצות הבכירות יהיו עסוקות במשחקי גביע אירופה (אל נשכח, כי השנה יהיו לנו 6 קבוצות במעגל האירופי ומכבי ת"א גם בגביע הבין־יבשתי).

הנבחרת הלאומית תצטרך לתקן את פאשלת פיראוס ולחזור לדרג א'.

מה צפוי לנו בספטמבר? נתחיל בנבחרת הלאומית: זו תצטרך להתמודד בשלושה משחקים בתורכיה (בה כבר יתקיימו התחרויות בסוף אוגוסט) או בבולגריה, שוויץ או בלגיה, כדי לשוב לדרג א'.

שכן, אם לא תצליח הנבחרת במשימה זו תישנע פעילותה למשך זמן רב. גרוע יותר, הפרסטיז' שלנו בזירה האירופית יספוג מהלומה כבדה.

מכבי ת"א תתמודד באמצע ספטמבר בגביע הבין־יבשתי באיטליה וכמה קבוצות יכנסו למעגל תחרויות בשלב הראשון בגביעי אירופה השונים כבר ב־22 בחודש.

לועדה המקצועית של איגוד הכדורסל צפויה עבודה קשה. תכנון מדוקדק. אסור להחמיץ אף אירוע. חשוב, שהמועדונים „יעקצו את האף" בנושא הנבחרת. לדעתי, אסור לנו להזר לקבוצות, שכן שיבה לדרג א' באירופה, זו משימה לאומית.

איגוד הכדורסל יבחן עתה ביכולתו לעמוד לא רק בלחצים, אלא גם בתכנון. לחברי הועדה המקצועית צפויים חודשי קיץ לוהטים. אני מקווה שיצליחו לגשר על כל ניגודי האינטרסים.

נצחון למצרים בסיאול

נבחרת הכדורגל של מצרים ניצחה את אספנייול דפורטיבו מארגנטינה 2:3 ותפסה את המקום השני בבית מספר 1 בטורניר „גביע הנשיא", אחרי דרום קוריאה, המקדימה אותה בנקודה, לאחר ארבעה משחקים.

יוון רוצה את האולימפיאדה

מאת ישראל פז

היוונים עשו „לוביינג" רציני, במטרה לארח את המשחקים האולימפיים ב־1996. הם קוראים למשחקים אלה „אולימפיאדת הזהב", במלאות 100 שנה למשחקים האולימפיים המודרניים שנערכו ביוון, ערש האולימפיאדות.

היוונים כבר החלו בפרסום ענק. הם ביקשו לשכנע את מאות אנשי התקשורת שביכולתם למלא את המשימה בכבוד. אכן, רוב הנציגים שנכחו כאן יעזבו היום את יוון בהרגשה שמדינה זו מסוגלת להרים את הנושא.

ממשלת יוון הצטרפה לאקסטזה שאחזה בתושבי המדינה. כולם יחד הפכו את המשחקים לפסטיבל ספונטני שמח, אבל קצת לאומני מדי. ראיתי כבר קנאות באירועים בין־לאומיים, אבל שגעון כזה טרם ראיתי.

לא רק 15.000 הצופים שנדחסו להיכל בפיראוס במשחקיה של יוון, חגגו. אלה היו המאושרים שזכו להתרפק על כוכביהם. יוון כולה נלכדה במקסם האליפות.

כלי התקשורת, ובמיוחד הטלויזיה, לא פסקו מלפאר את המשחקים וכמובן את הישגי יוון. עתונות קנאית עם סופרלטיבים, שגלשו לא פעם לתרבות היוונית הקלאסית, הלהיבו את הדמיון. המשחקים פורסמו בכותרות הראשיות ענקיות.

תמונות האלילים החדשים כיסו עמודים שלמים. שטיפת מוח לא. גאוות היוונים הגיעה לשיאים כדוגמתם לא ידענו.

אירופה תרד מהאולימפוס כדי להצדיע ללו סילבר

סילבר יהיה הישראלי השלישי אחרי כהן־מינץ וברודי שיזכה להוקרת נבחרת אירופה • הרוסים לא יבואו אך הכוכבים שיגיעו הישר מאליפות אירופה ביוון מבטיחים הצגה • ברקוביץ שנופה מנבחרת אירופה ינסה להוכיח כי לא נס ליחו • תיאוס מהאנ.בי.איי. יחזק את מכבי ת"א

מאת משה כהן

גם ללא סאבוניס ומיהונקו מסגלת נבחרת אירופה, העומדת לבוא הערב לישראל, להעניק לחובבי הכדורסל, במשחק ההוקרה ללו סילבר מול מכבי ת"א, חוויה בלתי נשכחת. חובבי הכדורסל אינם מורגלים „בפינוקי" נבחרת אירופה, שכן רק לעיתים רחוקות מתכנסים כוכבי הכדורסל של אירופה כדי לקיים משחקי הוקרה לכוכבי היבשת.

לא כל כוכב כדורסל זוכה לכבוד כה רב, כמו זה שיוענק לסילבר ביום רביעי. הקריטריון למשחק הוקרה, בהשתתפות כוכבי אירופה, הוא היותו של חתן השמחה שחקן עבר בנבחרת האירופית.

סילבר הוזמן בשנת 1982 להופיע במסגרת המכובדת הזו. ראשי מכבי ת"א ופיב"א זכרו זאת וכבר לפני שנה סוכם על משחק ההוקרה לכבודו.

רוב שחקני נבחרת אירופה יגיעו לארץ בכושר, שכן המשחק יערך שלושה ימים לאחר תום אליפות אירופה. אומנם השחקנים יהיו עייפים במעט, אבל אין ספק, כי הם יעשו מאמץ נוסף כדי להצדיק את האשראי הרב שניתן להם. לאחר המשחק בת"א תשחק נבחרת אירופה שני משחקים נוספים, בסאלוניקי ובסופיה.

פעם שלישית בארץ

לנבחרת אירופה תהיה זו הופעה שלישית בישראל. בעבר הופיעו לכבודם של תנחום כהן־מינץ וטל ברודי. במשחק ההוקרה לכבודו, גם [illegible] מכבי בנצחון דחוק, אבל אז לא הופיעו בארץ השחקנים היוגוסלאבים.

את האטרקציה יהוו שחקני הגוש של נבחרת אירופה. השחקן המדובר ביותר בשבועות האחרונים, ניקוס גאליס ינסה להוכיח, כי לא רק מול אוהדיו הקנאים הוא מסוגל לצלוף ללא רחם לסל היריב.

ניקוס גאליס

גאליס שהדהים את כולם באליפות אירופה, מצוי בכושר שיא ומעניין יהיה לראות אותו הרחק מאוהדיו. דראזן פטרוביץ' הוא אורח מוכר בארץ, בעבר הוא הלהיב את כולנו ביכולתו המלהיבה במדי ציבונה זאגרב.

לאחרונה חלה נסיגת מה ביכולתו של פטרוביץ. יש הטוענים, כי הדבר נובע מיחסיו העכורים של הכוכב היוגוסלאבי עם מאמנו, צ'וסיץ'. אולם, פטרוביץ נשאר תמיד מסוכן ומלהיב כאחד.

הצלף האיטלקי

„צלף" נוסף הוא הקלע האיטלקי, אנטונלו ריבה, שטרייסר מילאנו היתה מוכנה לשלם עבורו מאות אלפי דולארים, אבל הוא נשאר לבסוף בקבוצתו העכשוית, קאנטו. ריבה נחשב כיום לאחד מהקלעים הטובים באירופה.

הנציג השני של ארץ ה„מגף" יהיה ולטר מגיפיקו בן ה־26, שנחשב לשחקן ציר מעולה. מגיפיקו (2.09 מ') הופיע לטובה באליפות אירופה ובשנה האחרונה הוא סתדר הטב מול שחקני הציר האמריקאים, שמופיעים באיטליה.

חואן אנטוניו סאן אפיפניו הספרדי יהווה המשחק הרצה לקראת הופעתו הצפויה בת"א עם קבוצתו, ברצלונה בגביע אירופה לאלופות. סאן אפיפניו בלט גם באליפות אירופה והוא היה אחד מהגורמים העיקריים לזכיית קבוצתו בכתר האליפות הספרדית. אוהדיו הרבים מכנים אותו בשם החיבה „אפי".

את צרפת ייצג ריצ'ארד דאקורי בן ה־28, שמשחק בקבוצת לימוז'. לדאקורי יש ניתור מצויין, אבל באליפות אירופה הוא לא גילה כושר משביע רצון. גם כוכב אורתז, פרדי הפורטוגאל אמור היה להגיע לארץ, אבל דלקת באוזן הוא נאלץ לשוב בחזרה להרי הפירנאים.

בלי יוזמים

ארוידאס סאבוניס לא ימלא את משאלתו לשחק בת"א. סאבוניס אמר לי זאת בעת משחקי קבוצתו, ז'אלגירים קובנה מול מכבי ת"א בבריסל. למזלו הרע של סאבוניס הוא נפגע שוב בעקב האכילס והרופאים נאלצו לנתח אותו, דבר שיגרום להעדרותו מאולמות הכדורסל במשך חצי שנה.

לעומת זאת לא ידועה סיבת העדרותו של סיחונקו. הרוסים נימקו את אי־הופעתו בגלל כושרו הלקוי, אבל כנראה שהסיבה היא אחרת ואין להוציא מכלל אפשרות, כי החרם הרוסי על הכדורסל הישראלי בא לידי ביטוי נוסף.

דראזן פטרוביץ

את סאבוניס יחליף ודאנקוביץ, הזכור לכולנו מהופעתו בארץ במדי קבוצת זאדאר היוגוסלאבית. ודאנקוביץ ידוע כשחקן ציר יעיל ובעל עתיד, למרות חוסר ניסיונו העשיר בזירה הבין־לאומית. השחקן היוגוסלאבי השלישי שהיה אמור להגיע לארץ, ראדובנוביץ נאלץ לשוב לארצו, בגלל נתוח קיסרי, שנעשה לאשתו.

הנציג הספרדי השני הוא אנטוניו סביליה, שגם הוא כיכב בעונה שעברה במדי קבוצת „ברצלונה". סביליה הוא השחקן שתום העוד היחידי שמשחק בנבחרת אירופה.

את צ'כיה ייצג בנוסף למאמן, פאבל פאטורה, השחקן הוותיק והמנוסה, סטאניסלאב קרופילאק בן ה־32. הענק הצ'כי (2.03 מ') ידוע כשחקן „כלבויניקי" המסוגל מתחת לסל ואף לקלוע בקלות רבה סלי שלוש נקודות.

דורון ג'מצ'י ישחק כנראה בארץ במדי מכבי ת"א ורק ביוון ובבולגריה הוא ילבש את מדי הנבחרת האירופית. ג'מצ'י ודאי היה מעדיף לשחק גם בארץ במדי נבחרת אירופה ולו רק כדי לא לשתף פעולה עם מיקי ברקוביץ, שינסה להוכיח למנהלי נבחרת אירופה, כי הם שגו באי־זימונו.

נראה, כי עוד זמן רב לא נדע את הסיבה האמיתית לאי־זימונו של ברקוביץ לנבחרת אירופה. לפני שנה כינסו ראשי מכבי ת"א מסיבת עיתונאים, בה נמסר, כי מיקי ברקוביץ ישחק במדי נבחרת אירופה לאחר אליפות אירופה. כולם היו בטוחים, כי מיקי ילבש שוב את החולצה האירופית.

ברקוביץ ינסה להוכיח

הספק הראשון התעורר לפני חודש וחצי, כשעתון הספורט הצרפתי, „להיקיפ" פירסם את השחקנים שזומנו לנבחרת היבשת. לתדהמת כולם הופיע שמו של דורון ג'מצ'י במקום מיקי ברקוביץ. מיקי סירב תחילה להאמין, „הרי סטאנקוביץ הודיע לשבעון מזוהי על זימוני", הוא טען, אבל לאחר ברורים נוספים התברר, כי ג'מצ'י אכן זומן ומיקי יאלץ להתנחם בעובדה שהוא כבר הופיע בנבחרת יוקרתית זו.

מיקי רמז, כי לדעתו קרה דבר מוזר. „אני מקווה שאף אחד לא בחש בקביעת ההרכב", הוא אמר והרמז היה ברור, שכן באותה עת פרץ הסכסוך הגדול בין מיקי לבין צבי שרף.

אין ספק, כי ברקוביץ ירצה להוכיח, כי עדיין הוא „פרימה" ואי־זימונו נבע מטעות בלבד. מעניין יהיה לחזות בהופעת הבכורה של ויל' סיטס במכבי ת"א. סיטס הדהים את כולם וכעת מצפים ממנו לפרוע את האשראי הרב, שניתן לו.

לפחות אחד מהמועמדים לחזק את מכבי בעונה הבאה ישחק במשחק זה. גם כוכב האנ.בי.איי, רג'י תיאוס יגיע לארץ כדי לחזק את מכבי ת"א במשחק זה.

אין ספק, כי אם שחקני נבחרת אירופה יגלו אפילו חמישים אחוז מיכולתם נבוא כולנו על סיפוקנו. גם מעמד הפרידה מסילבר יהיה מרגש ולפני פתיחת המשחק מתכננים ראשי מכבי לערוך טקס מרשים לכבודו.

על רקע כשלונה הצורב של הנבחרת הלאומית שוב [illegible] מכבי ת"א את [illegible] של חובבי הכדורסל, שביום רביעי [illegible] קלה [illegible] של הכדורסל הישראלי.

הישג השנה ב־100 משוכות

שיאנית העולם ב־100 מטר משוכות, הבולגריה יורדנקה דונקובה, קבעה בפירס, מערב־גרמניה, את הישג השנה – 12.33 שניות. שיאה העולמי עומד על 12.26 שניות.

סילבר: למיקי הזכות לבקר את הנבחרת

חותן לו סילבר

מאת משה כהן

„למיקי ברקוביץ יש זכות יתרה להביע דעה על נבחרת ישראל", אמר אמש לו סילבר, בתגובתו הראשונה על העימות החריף בין מיקי ברקוביץ להרן גמליאל.

לדבריו, הוא שוחח עם ברקוביץ על כל הפרשה והתרשם, שכוונתו היתה רק להביע דעה ולא לפגוע במישהו. סילבר ציין, כי הוא אינו מבין מדוע ג'מצ'י הגיב בצורה כל־כך קשה על דברי מיקי. „אני לא מבין בשביל מה שאלו העיתונאים את התגובה של דודו לפני המשחק החשוב כל־כך של הנבחרת מול פולין", הדגיש סילבר.

סילבר הביע סיפוק מכושרו הנוכחי. „אני בטוח שעד המשחק אני אהיה בכושר סביר", הוא הסביר. גם אתמול התאמן סילבר במרץ רב לקראת המשחק. באימון לא נטלו חלק המועמדים לחזק את מכבי ת"א בעונה הבאה.

כבר מחר יערך אימון מכבי בהרכב מלא, כששחקני הנבחרת של הקבוצה, שישובו הערב לארץ, יטלו חלק באימון האחרון לפני המשחק מול נבחרת אירופה.

אתיופים זכו בזהב ובכסף באליפות הנוער

האתיופים, שלא מכבר הגיעו ארצה, זכו אתמול במדליות זהב וכסף באליפות הנוער של ישראל באתלטיקה.

איש מהלכו באליצור כפר־בתיה זכה בריצת 800 מ' – 1:57.01 דקה. דניאל הסכה הגיע שני בריצת 3000 מ' – 8:51.31 דקות. בריצה זו ניצח איתי לוריא – 8:48.96 דקות. בריצת 200 מ' זכה צחי מגר – 22.63 שניות.

בריצת 400 מ' ניצח יהודה מזולי מהפועל ירושלים – 53.32 שניות. יוסי פיינברג זרק כידון למרחק של 50.92 מ'. אורי בוקאי קפץ לרוחק של 6.95 מ'.

בין הנערות בלטה דוד סבזאל, שזכתה בריצת 200 מ' בזמן של 25.9 שניות.

בקר עלה לגמר בטורניר קווינס

אלוף ויימבלדון בשנתיים האחרונות, המערב־גרמני בוריס בקר, הצליח להפוך פיגור משמעותי מול אלוף אשתקד בקווינס־קלאב בלונדון, האמריקאי טים מאיוטו, כשגבר עליו 4:6,6:7,6:4.

המשחק היה בחצי הגמר שהופסק בשבת בגלל גשם במצב של 1:2 לזכות מאיוטו. בקר יתמודד מחר בגמר מול האמריקאי ג'ימי קונורס, המבוגר ממנו ב־15 שנה.

מאיוטו ניצח אשתקד את בקר בשלב רבע הגמר וניצח אחר כך בגמר את קונורס.

בגביע דייוויס

במשחקי גביע דייוויס באיזור האירופי הושגו התוצאות הבאות: ברית־המועצות – תורכיה 1:4: פורטוגל – הונגריה 0:3: שווייץ – בלגיה 0:3: רומניה – פולין 0:3: אוסטריה – יוון 0:3: בולגריה – סנגאל 0:3.

יו"ר איגוד הטניס מגיב על ביטול הליגות

לכתבות בעניין הליגה הלאומית בטניס שהתפרסמו בימים 11.6.87 ו־14.6.87 במדור הספורט, כותב דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס, כדלהלן:

1. אין זה נכון שאיגוד הטניס לא יוצג ע"י עו"ד בעת הדיון המשפטי שנערך בבית המשפט המחוזי בחיפה, בעקבות תביעת מועדון הכרמל. נהפוך הוא, עו"ד א. ברימר ממשרד כספי ושות' ייצג את איגוד הטניס, הופיע בבית המשפט והגיש תצהיר תשובה, בו נטענו כל הטענות הפרוצדורליות והמהותיות לדחית תביעת מועדון הכרמל.

כמו כן, הוגשו סיכומים בכתב ע"י ב"כ הצדדים. בתום הישיבה פנה השופט אג.ד. בר לצדדים וביקש מהם לעשות מאמץ עליון להגיע לפשרה. העובדות, כאמור, שונות בתכלית.

2. הנהלת איגוד הטניס בישיבתה מיום 9.6.87 לא החליטה על ביטול המשחקים ששוחקו כבר בליגה הלאומית ו/או על התחלה מחודשת של הליגה הלאומית בספטמבר (אם כי היתה הצעה כזאת בצד הצעות אחרות).

ההחלטה שהתקבלה היתה: קבלת ערעור מכבי „צפון", עצירת הליגה הלאומית והבאת הצעה להפעלת הליגה הלאומית לישיבת ההנהלה ביום שלישי הקרוב.

3. אני בטוח שאיגוד הטניס ימצא בהקדם את הפתרון הנכון למקרה המצער שאיננו מוסיף לו כבוד.

גם מרכז הפועל נוטה לעצור תהליך הצמצום:

המשך צמצום הליגות יהיה „רצח" לקבוצות

מאת אשר גולדשלגר

חברים בסיעת הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל הביעו את הסכמתם להצעת גוש מכבי־בית"ר להקפיא את תהליך הצמצום בליגות הלאומית והארצית.

גורם בכיר בהנהלת ההתאחדות לכדורגל מטעם סיעת הפועל אמר כי לדעתו יש לעצור את תהליך הצמצום על מנת לנסות במשך עונה אחת לפחות את קיום המשחקים בשתי הליגות הבכירות: לאומית וארצית במתכונת של 14 קבוצות ורק אח"כ לבדוק אם כדאי לעבור ל־12 קבוצות.

הבעיה שמעיקה על חברי הפועל, כולל היו"ר שאול סווירי, היא החלטת מזכירות מרכז הפועל להמשיך בתהליך הצמצום מ־14 ל־12 קבוצות גם בעונה הקרובה. אחד מחברי הנהלת ההתאחדות מטעם הפועל אמר כי המשך תהליך הצמצום ל־12 קבוצות יהיה בבחינת „רצח" לקבוצות.

בעקבות הרצון לעצור את התהליך, ינסו חברים בהפועל לדון מחדש בתהליך במזכירות מרכז הפועל. מרבית החברים המייצגים את הקבוצות הלאומיות והארציות אינם חפצים בהמשך התהליך.

יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סווירי אמר אמש כי גם אם יוחלט בהפועל על המשך התהליך הרי ברור שההחלטה תתפוס בעונה הקרובה לגבי הליגה הארצית. לדבריו תצומצם הלאומית ל־12 קבוצות ואילו הארצית תשאר עם 14 קבוצות. רק בעונת 89/88 תצומצם הארצית ל־12 קבוצות.

עו"ד יקום מילצ'ן מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל הבהיר מספר פעמים כי ההחלטה על המשך תהליך הצמצום לא קיימת עבור גוש מכבי־בית"ר. מילצ'ן מוכן לסייע להפועל להחלץ מהחלטה זו על־ידי העלאת הנושא במוסדות המתאימים. עתה נראה כי מילצ'ן לא יצטרך לחכות עוד הרבה זמן שכן הלחץ בהפועל יעשה את שלו ויישום ההחלטה לצמצם את הליגה הלאומית ל־12 קבוצות ידחה.

שלמה שרף יאמן גם את העתודה

מאת ג. אשר

שלמה שרף, שיחל בעבודתו כמאמן נבחרת הנוער ב־1 בספטמבר ישמש גם כמאמן חרום של נבחרת העתודה. הצעה ברוח זו מתגבשת בקרב חברי הועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל.

שרף כבר שימש בעונה שחלפה מאמן חרום של נבחרת העתודה על־פי בקשתו של המאמן מיהיך. ימשיך בתפקידו אם כמובן הדבר לא יתנגש עם עבודתו כמאמן נבחרת הנוער.

שאול סווירי יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל הבהיר כי מאמן נבחרת העתודה יקבע בתאום עם מיהיך. עד כה הביע מיהיך את רצונו בשלמה שרף ולפיכך אין סיבה שיהיה שינוי.

ההתאחדות אינה מעסיקה מאמן בשכר לנבחרת העתודה והתפקיד הוא באחריות המאמן הלאומי מילינקו מיהיך.

●●● הפגישה בין חברי מזכירות ההתאחדות לכדורגל לבין שחקני הנבחרת הלאומית שיועדה לשבוע הבא, נדחתה בשל סיבות ארגוניות. בהתאחדות התקשו להסביר את פשר הדחיה למרות שהפגישה תוכננה עוד לפני כחודש ימים.

●●● אלי מילר מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב, הומלץ על־ידי ועדת המינויים בהפועל תל־אביב כחבר בהנהלת ההתאחדות לכדורגל. האסיפה הכללית של ההתאחדות לכדורגל תתקיים בחודש אוגוסט. החלטה זו טעונה אישור מזכירות הפועל ת"א.

●●● משה ולדמן, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות, נבחר בישיבת ועדת המינויים לחבר מזכירות מרכז הפועל. הוא יחליף את צחי אשכנזי, ששימש עד כה חבר המזכירות מטעם הפועל תל־אביב.

בחירתו של ולדמן, גורמה לחזק את הפועל תל־אביב במזכירות מרכז הפועל. אשתקד נבחר נציג הפועל תל־אביב להנהלת ההתאחדות לכדורגל כחבר בדיקה מייעצת ועכשיו מתכוונים שולדמן ישמור על האינטרסים של האגודה. זהו חבר הועדה המרכזת השלישי, אחרי הברפלד ויעקב ישי, שיכהן במזכירות מרכז הפועל.

●●● ערן קוליק בעבר מאמן בית"ר תל־אביב, עשוי לאמן את קבוצת מכבי הרצליה, שעלתה לליגה א'. קוליק היה בעבר שחקן מכבי הרצליה. אם יעלה המו"מ על שרטון עשוי קוליק לאמן את קבוצת הנוער של הפועל תל־אביב.

הפועל ת"א הלמה במכבי פ"ת 1:9 ובבני־יהודה 0:4

מאת שמואל קליגר

שחקני הפועל ת"א הציגו אמש רמה גבוהה בפני עצמה בפתיחת טורניר הקט־רגל. במשחק המהנה ביותר של הערב הראשון, גברו ה„אדומים" על מכבי פ"ת בתוצאה 1:9.

במשחק הראשון נפרדו קבוצות מכבי פ"ת והכח מכבי ר"ג בתיקו 1:1. במשחק השני גברה בני יהודה על הכח מכבי ר"ג 3:5.

במשחק השלישי הדהימה הפועל ת"א בראשותו של רפי־שמואל את בני יהודה – 0:4. הפועל המשיכה להלום הכניסה במשחק האחרון של הערב הראשון את מכבי פ"ת – 1:9.

רק 100 צופים חזו במשחק שנערך באולם הכדורסל בחולון.

בזירנו: לקחנו אליפות וחצי

מאת שמואל קליגר

אריה (בז'ה) בזירנו הולך בדרכי שייע פייגנבוים. שניהם מאמנים צעירים ומצליחים מבית היוצר של הפועל ת"א. בשנתו הראשונה כמאמן, העלה בזירנו את הפועל בת־ים לליגה הארצית.

מאמן בזירנו

„לקחתי אליפות וחצי", מעיד בזירנו, שהגן במשך 16 עונות רצופות על שער הפועל ת"א אך סיים את הקריירה כשוער בהפועל ים.

מה פירוש אליפות וחצי? מסביר בז'ה: „לקחנו את אליפות מחוז דרום בליגה א' ב„פור" גדול, כשהפסדנו רק משחק אחד בכל העונה. לאחר־מכן זכינו במקום הראשון במבחנים. זו ההצלחה הראשונה שלי כמאמן".

במה השפעת על הצלחת בת־ים? בז'ה: „העברתי לחניכי מנסיוני העשיר. בעצמי עברתי במדי הפועל ת"א ונבחרת הנוער את כל השלבים: אליפויות, גביעים וטורנירים רבים. למדתי דברים טובים ממאמני הרבים ומה שלמדתי העברתי לתלמידי".

48 שעות אחרי שנת

בז'ה ימשיך לאמן את בת־ים גם בארצית ומדגיש: „ביקשו ממני להעלות את העיר על מפת הכדורגל. שמחתי שהעיר השכנה, חולון, עלתה ללאומית. אשמח להיפגש איתם בשנה הבאה בלאומית".

בז'ה מגלה את סוד הקבוצה: „הוא סמוך בהנהלה ובשחקנים. כולם שאפתנים. הקבוצה נוהלה באופן מקצועי. השקעתי הרבה פסיכולוגיה. נטעתי בהם אמונה בעצמם. צריך להודות לכולם. הם עשו מבצע גדול. אין בלוף בכדורגל".

הבולטים בבת־ים לדעתו היו השוער משה מרקוביץ והבלם אמנון יוסלביץ.

קדוש: היינו ברגל וחצי בליגה א'

„להינצל מירידה בכדורגל זה לא הישג", מבהיר מאמן הפועל רמת־גן, מיכאל (לופא) קדוש, „לא צריך לצאת בתעיצות".

לופא קיבל את ר"ג במחזור ה־6 עם 2 נקודות בלבד והפרש שערים שלילי. לופא: „מצב הקבוצה היה כלאחר יאוש. במחזורים האחרונים הוטל עלינו לחץ עצום. היינו כבר עם רגל וחצי בליגה א' והיינו מוכרחים לנצח גם את עמידר ברדבי וגם את בית"ר רמלה, רק כדי להיכנס למבחנים".

מה חלקך בהישארות הקבוצה בארצית? לופא: „החלק שלי בנסיון שצברתי במצבי לחץ כאלה. ייתכן שכמאמן צעיר הייתי נכשל. צריך לזכור שהליגה הארצית זו מלחמה ולא כדורגל. הייתי נאלץ להשקיע מאמץ פסיכולוגי".

לופא מציין את השחקנים שהיו אחראים להצלחה: „כולם שותפים. אך השוער גילרדי, הבלם צורי אוזן, המגן פונדקי והוותיק ביינטנר היו הבולטים. עיקר הכח היה בעורף. אני מאוכזב ממשחק ההתקפה".

שאיפותיו האישיות: „לא החלטתי עדיין. איני יודע אם אמשיך בהפועל ר"ג. בכל מקרה, לקבוצה יש שחקנים צעירים ומוכשרים. מי שרואה את העתיד צריך להבין כי בלי שניים־שלושה שחקני רכש בחוד זה לא ילך".

ITALIA'90

The Emblem

Created by Vittorio Picconi, born on May 10, 1951 in Rieti. The winner of the competition for the best emblem is since 1983 a selfemployed graphic artist and designer.

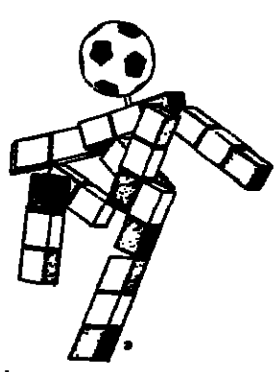

The Mascot

סמל משחקי הגביע העולמי 1990 שייערכו באיטליה. הסמל עוצב בידי ויטוריו פיקוני בן ה־36 מהעיר רייטי.

6 ניחשו 14 בטוטו

6 משתתפים ניחשו נכונה את כל 14 תוצאות הטוטו של משחקי הליגה האוסטרלית. כ"א מהם יקבל כ־28.470 ש"ח.

351 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 181 ש"ח כ"א: 4322 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 14 ש"ח כ"א: 26,242 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 2 ש"ח ו־10 אג' כ"א.

הפרס החמישי לא יחולק. ההכנסה היתה 839.193 ש"ח ולפרסים הופרשו כ־427.054 ש"ח, כולל העברה. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא הוא 200.000 ש"ח.

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

מופע רוק
להעביר לאש קטנה

„אש על הבמה". רמי קליינשטיין: קלידים ושירה; נאור דיין: גיטרות וקולות; צוף פילוסוף: בס וקולות; אלון הלל: תופים; משה לוי: קלידים וקולות. „סינרמה" 13/6.

מקום ההתרחשות, תל־אביב, חזר ועלה מפיו של רמי קליינשטיין במהלך הערב. כאילו בא אלינו ממסע ממושך בדרכים. המוסיקאי הצעיר זכה באחרונה בהצצה מקרוב בשינויה הזווית של התקשורת, לאחר שטופל בעבר בעיקר בלשונה. לאחר הענות דלילה בפריפריה, החליטו קליינשטיין וקברניטיו לערוך קרב מאסף בכרך הגדול, הימור פרוע, לכאורה, על האולם הגדול מכולם. פעם די היה בשתי הופעות מפוצצות בצוותא, כדי להצביע על הצלחה. היום משתרכים רוב אמנינו בתור לפארק הירקון. ה„סינרמה" נמלאה במוצ"ש בכמות נאה של אוהדים. איש רע לב לשמאלי מצא שהקהל היה מאורגן מדי, בהתחשב בכך שקליינשטיין הוא בעל עבר נקי מהופעות יחיד. אך רוע לב הוא הדבר האחרון בו הצטיידנו בדרך להופעה של קליינשטיין. רובנו הגענו חדורים תחושת עלבון על ריווחי כשלון צעדיו הראשונים של מסע ההופעות, רוגלים בחשיבות הישרדותו של הרוק הישראלי. קליינשטיין, צעיר חביב ואותנטי, על פי הופעותיו בתקשורת, תוצר של כור ההיתוך הציוני, הביא איתו משקעים מרוח הרוק האמריקאי. הופעתו המטאורית לא חרכה אמנם את אדמת המוסיקה המקומית, אך הוסיפה גוון רוק אמין לתמונת הסרוכדורים(?) המתבגרים שעשו הסבה לרוק.

בכל הראיונות המקדימים הפגין קליינשטיין חוסר סבלנות מבורך לקראת הופעותיו הפומביות, נדמה היה ששיריו הטובים יישמעו וייראו טוב יותר על במה. לקראת סיבוב ההופעות הזה הצטייד במיטב נגני הבמה. נאור דיין הוכיח מיומנות גבוהה כבר כשהופיע עם „מנגו" בסיבוב הופעות עצום אחר, צוף פילוסוף ואלון הלל, כבר צוינו לשבח על פועלם בעבר ומשה לוי הוא בין המוסיקאים המוערכים. החידה האמיתית היה קליינשטיין, שטרם שימש ציר במופע גדול. מספר ליקויים בלטו מיד: האיש לא יודע לנוע, וזה, בימינו, עניין חמור למדי. שנית, דווקא כמתנגדים ותיקים לדברי קישור מוכנים, אנו קוראים לרמי להכין מראש כמה מילים. לא חייבים לדבר בין השירים, אבל אם מוכרחים, מסיבות טכניות, אין שום סיבה למרוט את עצבי העומדים באולם החשוך. שלישית, הפתיחה, רגע קריטי בעריכת מופע, היתה צולעת (ללא קשר עם תקלות הכלי של צוף). מדובר בליקויים הניתנים לתיקון מיידי.

השיר הטוב ביותר בערב היה „ככה את רצית אותי". קליינשטיין לא כתב אותו, אבל מבצע אותו היטב (אפילו אם לא טוב יותר מ„תמר"). הבמה כולה נראתה אפורה תזזית, פחות הרוקנרול גראו כנות. פתאום התברר שעם חומר טוב יותר, היתה הלהקה הזו יכולה להדליק את המופע הזה לאזורים לא נודעים. מטעם הסינרמה התעמרו במופע בכיתובים דביליים מעל גבי שני מסכי ענק, שכללו פרסומות להופעותיה הקרובות של סמנתה פוקס, שכבודה מונח במקומות אחרים לגמרי. אחרי השיר השאול, קיבל המופע כיוון נכון יותר, אבל לא ניצת אותו זיק מיוחד וקשיש ההפך מופע מופק ומבוצע היטב לתחייה ולו פעמית. קליינשטיין המעלה זכרונות מ„הבקתה", אצל הפסנתר, נראה מרי מרושן. מגבלות הרפרטואר הביאו לחזרתם של ארבעה שירים במהלך הערב.

סיכום מפרגן: אכן, יש משום פזיות בהעלאת המופע הזה ב„סינרמה", אבל אתם שם, הספונים בכורסאות הסלונידיה, מתי ראיתם לאחרונה מופע רוק ישראלי הראוי להתייחסות רצינית? אז בבקשה.

אמיר רותם

פרסומי ארץ ישראל

● בסדרת „קדם" באנגלית, של המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית, פירסם פרופ' אברהם נגב, מונוגראפיה על הקרמיקה ההלניסטית המאוחרת הרומית הקדומה מעברת הנבטית. נגב מספר על גילוי בית היוצר הנבטי בעבדת ב־1959. עד אז סברו שנבטים יצרו את כלי החרס שלהם רק במכורה. בספר שפע צילומים, ציורים ושיחזורי כלי חרס.

● חוברת „טבע וארץ", של החברה להגנת הטבע, מופיעה לראשונה כירחון, לאחר 29 שנות הופעה כדו־ירחון. כרגיל יש בחוברת מיגוון מאמרים על הארץ, טבעה, אנשיה, השוואת המקורות לידע הארץ, במקרה זה מגילת רות ושבועות. נוספת לה חוברת מידע של החברה, העבה אף יותר מטבע הארץ, ובה פירוט של מאות (אלפי) פעולות החברה בין מאי ואוגוסט הקרוב. החברה הוציאה גם גליון חדש של „רתם", כתב־עת לנושאי שדה בוטאניים, ובו מאמרים מעניינים הדנים בצפת־ייה־פל(?) ובבדוש המצוי, באירוס הביצות ובמלחית הבורית. הכותבים הם סטודנטים ומרצים, אך גם איש רשת רותם – תצפיות ומידע על צמחים של החברה להגנת הטבע והאוניברסיטה העברית וצופה חובב צמחים מקרית ביאליק.

● מוזיאון הכט שבאוניברסיטת חיפה הוציא את הגליון השלישי של „מכמנים", המכיל מאמרים העוסקים בהיבטים חדשים במחקר התקופה הכלקוליתית, בעקבות כנס שנערך מטעם המוזיאון והמכון לארכיאולוגיה ולימודי ים שבאוניברסיטת חיפה.

● אהרן אבקיזון ליקט וערך את הספר „שלושה ימים בסיון", המביא את סיפורה של משפחת גרבובסקי ממשמר הירדן. ספר עצוב על משפחה שידעה הרבה שכול במאבק הקיום והמלחמה של מושבת הספר הגלילית שנמחקה. בדבריה ובזכרונותיה של רבקה גרבובסקי, גיבורת הספר, יש מידע מכלי ראשון לתולדות ראש פינה ומשמר הירדן.

● חוברת „ביתנים" 35, אביב תשמ"ז, מוקדשת, ככתבי עת נוספים, לציון מלאת 20 שנה לאיחוד ירושלים.

צבי אילן

גוונים במחול הרקדנית והכוריאוגרפית מגרמניה **סוזאנה לינקה** תהיה אורחת חגיגת „גוונים במחול" שתיפתח ב־24 בחודש באודיטוריום דוהל שבשכונת התקווה בת"א. סוזאנה לינקה תקיים סדנא לכוריאוגרפים ותופיע בערב הסיום של „גוונים", בארבע מיצירותיה הידועות.

חגיגת „גוונים במחול 87" תימשך ארבעה ימים במהלכם תוצגנה 15 יצירות מחול חדשות ומקוריות שנבחרו השנה להיות במרכז הארוע. מלבד התוכניות המרכזיות תתקיים „סדנת הכוריאוגרף" ובה מפגש עם יוצרים במחול אשר יספרו על דרך עבודתם בלווי הדגמות. מפגש מיוחד ייערך עם הרקדנית והמורה הוותיקה למחול **דבורה ברטונוב**. ברחבת אודיטוריום דוהל, תחת כיפת השמיים, תוצגנה עבודות נסיוניות, אימפרוביזציות וגישות חדשות במחול בכוריאוגרפיה ובביצוע של רקדנים ומורים צעירים הפועלים במסגרות של אולפני מוסיקה ומחול. באכסדרת האולם תוצג תערוכת צילומים המוקדשת לכוריאוגרף הנודע גון קרנקו ובחדר הווידאו ייערך מרתון של סרטי מחול.

זוכי „פרס מוגרבי" בחוג לקולנוע של אוניברסיטת ת"א

„שלום למחסל", סרט הפעולה שביים **איציק פלורנטין**, זכה אמש בפרס הגדול (3000 ש"ח) מטעם הקרן ע"ש גבי מוגרבי ז"ל. השנה היו תשעה סרטים קצרים מועמדים לפרס, המחולק מדי שנה לסרטים שנוצרו במסגרת מגמת ההפקה בחוג לקולנוע באוניברסיטת תל אביב. במקום השני (פרס בסך 1250 ש"ח) זכה הסרט *„הקסם האחרון של סבא"* שביים **שמי זרחין** ובמקום השלישי *„אלקה"*, סרט תיעודי יוצא דופן, שביים **אורי קורנהנדלר**. חברי ועדת השיפוט (**נחמן אינגבר** היו"ר, **גידי אורשר, מוטי קירשנבאום, ליהי חנוך, כתריאל שחורי ודליה שפידא**) מצאו לנכון לציין לשבח עוד שני סרטים: *„חורים בידיים"* שביים **יאיר לב** ו*„אלמנות לא נותנות משמרת לילה"* שביימה **גליה שילוח**.

הצלם **חורחה גורביץ'** זכה בפרס השנתי שלו, על צילומי השחור־לבן של „חורים בידיים". **גליה שילוח ויעל גורין** זכו בפרס על התסריט של „אלמנות לא נותנות משמרת לילה". **יוסף גרינפלד**, זוכה השנה שעברה, זכה גם השנה בפרס על מלאכת העריכה ב„שלום למחסל". הסרט הבכיר זיכה גם מפיקו **אלברט זכריה** בפרס ההפקה ואת **עדי רנרט** בפרס על המוסיקה לסרט. גם **עדי כהן** זכה בפרס על מוסיקה מקורית שכתב לשני סרטים: „חורים בידיים" ו„הקסם האחרון של סבא". את פרס הפסקול גרף „התנותנה של גליה".

ציונים לשבח: משחק: **נויה לנצט** („אלמנות לא נותנות משמרת לילה"); צילום: **דוד נמיר, צביקה ואקרט** („שלום למחסל"); אורי קורנהנדלר, **אודי קלינסקי ושמעון זייתונה** („אלקה"); בצל"ש מיוחד זכו התלבשות ועיצובו האמנותי של „שלום למחסל".

התחרות על פרס „מוגרבי" הוכיחה גם השנה כי הקולנוע אינו סכום אמצעיו הטכני ואינו תמיד מגרעת. כמו בשנים קודמות נרתמה הרבה יצירתיות ואהבת קולנוע לעשיה, הדלות, כפי שקורה לעתים קרובות, הולידה קולנוע עשיר מלא המצאות מעוני.

אבל לא זה הלקח העיקרי. התחרות היתה מזה כמה שנים חריר הצצה טוב אל הקולנוע הישראלי הצעיר. מעניין לראות מה מעניין אנשי קולנוע בתחילת דרכם ומעניין לכנס את המכלול תחת גג קולקטיבי. בשנה שעברה זכה בפרס „סרט לילה", סיפור מתאה פוליטי. רוב הסרטים היו סרטי התפכחות קודרים. החברה הישראלית על פי חומרי השנה שעברה לא היתה מקום טוב לחיות בו וגם מי שלא עסק בהצהרות פוליטיות ישירות צייר בעקיפין תמונת חברה בסיר לחץ, מתבשלת במיציה של עצמה.

השנה לא היו הצהרות פוליטיות מצלצלות. הסרטים ברובם היו סרטים אישיים, פרטיים כמעט, והכללה זו מדברת בעד עצמה.

הבולט בין הסרטים היה דווקא סרט פארודי חסר יומרה, הומאז' משועשע למינים שונים של סרטי יומיות. שימו לב לשם „שלום למחסל" ולכל מסורת המאצ'ו שנתמצתה בו. את הסרט כתב וביים בהרבה עמל ואהבה איציק פלורנטין, מודה רומנטי לקרטה (המיזוג הזה אפשרי) ותלאותיו עם הסרט הזה משך שלוש שנים, מיום הכתיבה ועד העותק הסופי הם אודיסאה. קיתוקית שכולה אהבת הדבר. „שלום למחסל" צולם בתקציב דל במצלמת בולקס עם קפיץ, אבל התוצר הסופי אינו נופל במראהו ופעלוליו מסרטי פעולה בתקציב מיליונים. הזמן הוא אי שם בעתיד. ישראל חרבה. כנופיות רוצחים מסתובבות בין הרכבות שקרסו המשטרה, בציניתו של מספר פאשיסטי, מנסה לחסלם. הפרס על מכסת חיסול מניחה את הדעת הוא יציאה מהארץ. „שלום למחסל" מתנהל ברוח הז'אנר הזה בין תגרות מסוגננות ותכבי בגידה, הומאז' משכיל לסגנון הצילום של מערבוני הספגטי, לעולם המראות ולאיקונוגרפיה של סרטי המחר האפוקליפטיים. הרשימה אותי מאוד יכולת התרגום הפארודית של סגנונות פעלולניים קשים לביצוע, ובהקשר זה יש לציין לשבח את העורך יוסף גרינפלד. סרג'ו לאונה היה נהנה משני תלמידיו אלה.

סרט אחר שהרשים אותי מאוד היה „הקסם האחרון של סבא", סרט ביכורים של שמי זרחין. סבא מת, המשפחה אבלה עליו, אבל למיקי בן העשר קשה להיכנע לצו הצער הפתאומי, בייחוד לגינוניו וחינחוניו. מיקי מתחמק לקולנוע בלי הרגשת אשם ומתחנן בפני חבר שתפס אותו בקלקלתו לא להלשין עליו. „מה אכפת לך? בכלל לא נהניתי", הוא טוען להגנתו. בסצינה אחרת מיקי נכנס למסבה בבית האבלים ותופס את אביו זולל בחולגריות מסיר האטריות, אבל לאמא שנכנסה פתאום עושה אבא פני מסכן באבלו,

הזוכה: „שלום למחסל"

תולה צער בלי תאבון. „הקסם האחרון של סבא" הוא סרט מזווית נמוכה, מגובה עיני ילד בן עשר, שעדיין לא הצטרף אל שקריהם הקטנים של המבוגרים אל הצביעות והעמדת הפנים. הגופה עוד לא התקררה בקברה והאחים, ממקומם על רצפת האבלים, מתחילים לריב על הירושה, לסדר חשבונות, ולפלוט רעלים ישנים. מגובה הילדות נראה עולם המבוגרים הזה במקום שלא כדאי לעבור אליו. „הקסם האחרון של סבא" הוא סרט חכם על ילדים מבוגרים ועל מבוגרים כילדים, על פחות ושקרי התמגעת(?), ועל ילדות כמקום מצחיק ביציע(?).

אהבתי מאוד גם את „אלמנות לא נותנות תורנויות ערב", סרטן של יעל גורין וגליה שילוח. מצאתי בסרט זה משהו אנטי סיפורי במובן הטוב של המונח, קולנוע שכוונתו להתבונן ולהקליט. בלי צעצועי עלילה לשם הסיבוך והעניין. אם לא נשואה מגדלת את בנה בקיבוץ מבוסס אי שם. שניהם בודדים. לבן חסרה דמות אב ולאם חסר חבר. מופיע מתנדב צעיר ומה שעלול היה להפוך לצובטן לב הוליוודי מתפתח לסיפור אהבה ופרידה מציאותי. אין בסרט זה סיפוריות צבעונית כמו בקולנוע אבל האפשרויות כזאבת כמו בחיים. סיפור אינטימי של קלוז אפ על מינים שונים של ערגה ובדידות במקום סגור.

יגאל משיח

„אלגרו" לסוף המירוץ

המופע האחרון של „אלגרו", שעשועון הטלוויזיה המוסיקלי, בעריכתו, בהנחייתו ובהפקתו של **יצחק שמעוני**, יגיע השבוע לסוף הדרך. התכנית האחרונה תוקלט ביום ד' הקרוב באודיטוריום בחיפה, בהשתתפות התזמורת הסימפונית חיפה.

„גם למשודרי טלוויזיה ורדיו יש אורך חיים קצוב. צריך לדעת מתי להפסיק ולצאת להתרענן", אומר שמעוני. ומה על כל הצרפים הקבועים והנאמנים של „אלגרו"? „אלה הפונים אלי ושואלים האם זוהי החלטה סופית. האם 'אלגרו' יעלם לצמיתות – תשובתי, נחיה ונראה".

במישדר הסיום ישתתפו: **יוסי ידין** בארבעה קטעי משחק ושירה מתוך הרפרטואר הקבוע שלו, הצייר **שמואל כ"ץ**, מקיבוץ געתון, חובב מוסיקה מושבע בציורי חיזות מוסיקליות, החליל **אליהו גמליאל**, מחבר הלחן „ארץ זבת חלב ודבש" באוסף חלילים למניהם, נגן הקרן **יעקב מישורי** (חבר הפילהרמונית) בקטע הומוריסטי, שלישיית נגני מפוחיות־הפה „הרמוניקה" ועוד. המנצח והפסנתרן יהיה, כרגיל, **יצחק שטייגר**.

קטעים מהמופע יוקרנו במועד מאוחר יותר. בתום „אלגרו" לא ישאר שמעוני חסר תעסוקה ויתחיל מיד בהפקת מישדר הומוריסטי מיוחד לפורים הבא.

ישראל דליות

בעריכת זאב פרי

שידורים

לקראת שידור

„הסיפור הנצחי", הערב 22:35. משך רוב חייו הלא מבוצים העריץ אורסון ולס את הסופרת הדנית קארן בליקסן (שהתכנתה בשם איסק דינסן על „זכרונות מאפריקה"), ולס, כאז בלתי מעורער שתוקא מהוליווד, נמוכת המצח והוא נאלץ לעזוב את ארה"ב ב־49' ועד מותו השלים בארה"ב אך סרט אחד. „מגע של רשע"), יחזור בשבועות הקרובים לתודעה המקומית בזכות מבצע הרטרוספקטיבה הפרשים שיזמו בפסטיבל הסרטים הקרוב בירושלים. הטלוויזיה הישראלית תורמת את חלקה (ועל כך יש להסיר הכובע) בהקרנת סרט טלוויזיה שיצר ולס בשביל הטלוויזיה הצרפתית ב־1968. „הסיפור הנצחי", המבוסס על סיפור מאת בליקסן, אותו ביים ולס על פי תסריטו. ולס עצמו מגלם מיליונר רב עוצמה, מר קליי (כמו דמויותיו בעבר, קיין ומר אקרדין, קליי הוא מגאלומן אנוכי שחי במנותק מהחברה, מחוקיה ומידות המוסר שלה), השואף ליישם סיפור אגדה ששמע על איש ממון ששכר את כישוריו של יורד ים תם, כדי שזה יעבר את אשתו. לשם כך מגייס קליי יצאנית נמלה כדי שיבצעו לעיניו את מצוות פרו ורבו. ז'אן מורו מגלמת את היצאנית.

שתי אנקדוטות: את אנחות האהבה של ז'אן מורו בסרט, לא מבצעת השחקנית הצרפתיה הנאה (שלאחרונה ראינוה על מרקענו ב„ויוה מריה" הנורא), אלא האשה שחייתה לצידו של ולס בשני העשורים האחרונים לחייו, הפסלת היוגוסלבית אויה קודאר. קודאר אמורה היתה לככב גם באחד הפרוייקטים הרבים שניסה ולס להרים (בין השנים 1978–85) ללא תוחלת: „החולמים", עיבוד לשני סיפורים של קארן בליקסן/איסק דינסן.

אמיר רותם

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.40 כלי טרוזות: צירה 4.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': מבוא לשברים (כ).
09.55 200 שנות לבטוח לאומי: טלטקסט.
10.10 אנגלית ו'.
10.30 רגע עם דודלי: דודלי, תמרור לי.
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה').
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: ממזרח ומים למולדת (כ).
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין.
1.00 מדעי הטבע (ו'–ב'): 3000 קופים חכמים.
1.30 צרפתית: העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם: סימנים ותמרורים.
2.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.00 גברת פלפלת.
3.15 קשר משפחתי: עם משפחת אביגדור על בעיות שונות ופתרונם.
3.55 שעת כושר.
4.05 הפונדק בערוץ חמשת המיל, פרק 27: סיפורי נוסעים.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 „דובי מאת לייף" – פרק שישי: „חלומות בהקיץ".
6.00 „הילדים מרחוב דגרסי" – פרק שמיני: „הבדור אצל קוני".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות בלווי שקופיות. (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „המצודה" – פרק חמישי: אנדרו אומר לד"ר ליוואליין, כי דעתם של עוזריו הרופאים אינה נוחה מן הכסף שעליהם לשלם לו. אנדרו מבטא את הרופאים ומספר להם על כך. הרדים לגדולם, הם מתפוררים באוזות, מלבד רופא השיניים בולגר. לאחר שנה קשה של לימודים ועבודה אנדרו עומד בבחינות בהצלחה. ניתוחו מסוכן של כריתת זרועו של כורה, שחייו היו בסכנה, מקנה לאנדרו תהילה. הוא ממשיך בניסוייו המדעיים במשנה מרץ. הוועדה הרפואית המקומית מאשימה את אנדרו בעריכת ניסויים בלא רישיון ושוקלת לפטרו. קריסטין מפילה את עוברה ואנדרו מתבשר שזכה בתואר כבוד על מחקריו בתחום מחלות ריאה. על־אף החלטת הוועדה להמנע מלפטרו, אנדרו מחליט לעזוב את אברלו ולעקור ללונדון.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „בשידור חוזר" – תכנית בשידור ישיר.
10.35 „הסיפור הנצחי" – סרט טלוויזיה של אורסון ולס, על־פי הסכנת הטלוויזיה הצרפתית, המבוסס על סיפור של הסופרת הדנית קארן בליקסן (איסק דינסן). ולס בחר בסיפור מהר על איש עשיר, הרוצה לחוות במציאות אגדה ששמע על מיליונר ישיש, ששכר מלח שיעבר את אשתו. זה הסרט העלילתי האחרון של ולס, שהוצג ברבים. ז'אן מורו, שנמנתה עם מעריציו, בתפקיד הראשי.
11.35 בשידור חוזר – ריאיונים וערבונים מסכמים.
11.45 חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 כהאונה ניגונה – בוקר: סוויטה תזמורתית מס' 4 ברה מג'ור (תזמ. הסימפ. של רדיו ברלין/ל. מאזל). היידן: קונצ'רטו מס' 1 בדו מג'ור לצ'לו ותזמורת (ע. הרנוי/הקמ. של סונדנט/פ. רובינסון); רייכה: חמישיה במי במול מג'ור לחליל, אבוב, קלרנית, קרן ובסון אופ. 88 מס' 2 (החמישיה הישראלית לכלי נשיפה); ברהמס: סימפוניה מס' 3 בפה מג'ור אופ. 90 (הפיל. של ברלין/ל. ברנשטיין).
09.00 קונצרט בוקר – רגר: סוויטה בסגנון עתיק אופ. 93 (הסימפ. של [illegible]); [illegible] ביזמינגהם/ל. פרוטו; יאנאצ'ק: „בעורים", שישיה לכלי נשיפה (סולני הנשיפה של וינה); בארטוק: מוסיקה לכלי קשת, כלי הקשה וצ'לסטה (הסימפ. של רדיו באוריה/ל. ברנשטיין); יואכים: קונצ'רטו מס' 3 בסול מג'ור לכנור ותזמורת (סקאקו בישיוהאקי/הסימפ. של רדיו שטוטגארט/מ. מינבסקי); סטרבינסקי: „נשיקת הפייה" – מוסיקה לבלט (תזמ. הקונצרט הלאומית ג. יבכה).
11.57 פינת השיר – משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 מן הסדנה – שוברט: 2 שירי לכת [illegible] מג'ור לפסנתר ב־4 ידיים, אופוס 121 מס' 1–2 [illegible].
13.05 כהאונה ניגונה – היליאם בויס: סימפוניה מס' 11 ברה מינור [illegible].
15.00 הסברה מוסיקלית – [illegible].
18.00 רגש על הביצוע – [illegible].
19.00 בין הברים: מעולם מסטמי המוסיקה – מיצירות [illegible].
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו [illegible].
22.30 מפט ועוד – [illegible].
23.00 מחזור יצירות – שוברט: סונטות לפסנתר.

רשת א'

15.30 השכלה העת לכל.
16.05 גיל הביניים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת.
19.05 עיונים בפרשת השבוע „שלח לך".
22.05 לכל ארם כוכב.

רשת ב'

18.06 שעה חמישית – ענייני היום.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 עולם המורשת – מצעד המזמורים המסורתיים.
22.05 פינת הנר.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 הדה הרי.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצה אזורה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.55 שירוגים.
15.05 [illegible] המיסתורי – [illegible] (גל"צ).
16.05 [illegible].
18.05 ראיון מיוחד עם מנכ"ל קופ"ח [illegible].
19.05 [illegible] (גל"צ 2).
19.30 תיק פלילי – 373/86 – מדינת ישראל נגד [illegible].
20.05 קלאסי כאן – על הנעשה בארץ במוסיקה קלאסית.
20.05 מבבבסים (גל"צ 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – מדרש האגדה – הדרשה שבעל־פה.
23.05 קול הב' [illegible] (גל"צ 2).
23.55 שיחת חצות – עם פרופ' עקיבא [illegible].

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרטים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שירותים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 פלודוס.
10.05 ענייני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 שירים עבריים.
12.05 מעודב ימתיכבי.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנחת ערב.
18.50 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שירותים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 שישים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.30 סוד לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 [illegible].
12.50 מה נשמע.
13.00 כותרי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קראתי ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן הצוות.

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשע.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 כיור פורת.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 תן לאוזן.
14.06 מוכן ומזו.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פיוט של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 מקשים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 רדיו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות למילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים הארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רדים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: מועדון גן עדן 9.45, 7.30, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הבבואה 11.15
בן־יהודה: סיפור מהרץ 9.30, 7.15, 5.00
בן־יהודה: נישואיה של מריה בראון 9.40, 7.30, 5
גת: סיפור מהדים 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: פושע מובטל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 2: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.30, 5, 1.30, 11
היכל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
הייביאתר: מעבר לשיא 10.00, 8.00 / חצות – סקס
הודו: קוסוגן 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): בשיקה ארומה 9.30, 7.30, 5
חן 1: בי"ס למשמר אזרחי 9.55, 7.55, 5.30
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.50, 7.45, 5.30
חן 3: אני והחברה 9.50, 7.50, 5.40
חן 4: אנשי הפה 9.55, 7.40, 5.25, 2, 11
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.55, 7.45, 5.40, 2, 11
לב 1: נרדפי הזוק 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: בקצב השעון 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: מלו 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לימור: רוזהדה הזב 9.30, 7.15, 5
מוזיאון ת"א: מנגד לדגל שיפוצים / [illegible] מותו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / שואה חלק א' 1.00 וחלק ב' 6.30
מקסים: סיפורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.15, 5
פאר (לשעבר אלנבי): משחק פראי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: בנקר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: חנה והאחיותיה 9.30, 7.15, 5
סמדרה: מנגד לדגל שיפוצים – הסינמטק הישראלי
פאר: ימים של תהילה 9.30, 7.30, 5
פריז: בטי בלו 9.30, 7.30, 4.30, 1.30, 11 / 11.30 מתסכנה
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: רזו 9.40, 6.45
תכלת: תחנת מעבר לסינה 9.50, 7.40, 5.30
תל־אביב: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ ירושלים

אדיסון: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 4.30
אורגיל: בי"ס למשמר אזרחי 9.15, 7.15, 4.30
אורדין 1: ללא רחמים 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: בטי בלו 9, 6.45, 4.30 / 11.15
דני רח: האיש בבוזונזו
אור 4: חנות קטנה ומטריפה 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 סקס
אור 5: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30 / 11.15 אמריקן פופ
אור ג'ל: מעשים שבלב 9.30, 7.15, 4.30
בית אגרון: אלדין ומנורת הקסמים 4.30
בחורה לנעורים 6.00
מנגד פייטון מעם הדים 7.45
המנגד האודרן בבריו 9.45
האולם הקטן בבית האומנות: מנגד הבימה: ספורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.30
כפיר: שם הורד 9.30, 7, 4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
סמדר: שנת הדרקון 9.15, 7
עדן: פושע מובטל וילדה קטנה 9.30, 7.30, 4.30
ריון: רקה לחצות 9.15, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מלו 9.15, 6.45

■ חיפה

אורה: ימים של תהילה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: שם הורד 9.30, 7
אמפיתיאטרון: הבוקר שאחרי 9.15, 7, 4.30
ארמון: מנגד לדגל שיפוצים
חן: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות 9.10, 6.45, 4.15
עצמון 3: מעבר לשיא 9.30, 7, 4.30
פאר: בי"ס למשמר אזרחי 9.15, 7, 4.30
קריהאתר: נערת ליווי 9.15, 7, 4.30
רון: קוסוגן 9, 7, 4.30
רב גת 1: חנות קטנה ומטריפה 9.15, 7, 4.30
רב גת 2: בקצב השעון 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

מגדל: הסיגליות הן כחולות 9.30, 7.15
כבוד: בי"ס למשמר אזרחי 9.15, 7
אורות: מעבר לשיא 9.15, 7
בית העם: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7.00
היכל: פלאטון 9.15, 7.00
גרמן: ללא רחמים 9.15, 7.00

■ אשדוד

אסטרה: מעבר לשיא 9.30, 7.15
אשדוד: בי"ס למשמר אזרחי 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15
מאוה: בי"ס למשמר אזרחי 9.30, 7.15, 5
ריזה: ג'ושוע אתמול והיום 9.30, 7.30

■ באר־שבע

רון: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5.00

■ הרצליה ורמת השרון

היכל: מעבר לשיא 9.30, 7.15
כוכב דניאל: חליפת ערב 9.30, 7.15
כוכב: ג'ק פלאש המקפץ 9.30, 7

■ עפולה

משפתרון: פלאטון 9.00

■ חולון, בת ים

ארמון: סכנת עדין 9.30, 7.30
מגדל: בי"ס למשמר אזרחי 9.45, 7.30

מוגנים קרית שרת:
סביה: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 5
ריבה: מעבר לשיא 9.30, 7.30
עצמאות: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: יפה כחורד 9.30, 7.15

■ כפר־סבא, רעננה

סטל: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15
תן: מעבר לשיא 9.30, 7.15
אחווה: ללא רחמים 9.30, 7.15, 5
בית ב"ל קולנוע תאטרון: חנה והאחיות 10.00, 8

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סנור
כדה דתנ: ללא רחמים 9.30, 7.15
אורין: נער החוב 9.30, 7.15

■ נהריה ■ עכו

היכל: הרומן של מרפי 9.15, 7.15

רון: יחסים מסוכנים 9.30, 7.15
אורפיוויום: פלאטון 6.00

■ נתניה

סטודיו: פושע מובטל וילדה קטנה 10, 8, 6
אסתר: מעבר לשיא 9.15, 7, 5
שרון: בי"ס למשמר אזרחי 10, 8, 6

■ קרית אונו

מתנ"ס: 3 אמיגוס 9.00, 6.30

■ פתח תקוה

שלום: צבע הכסף 9.30, 7
היכל 1: קוסוגן 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
היכל 3: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30

■ ראשון לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קוסוגן 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
עצמון: מנגד לדגל שיפוצים
ראשון: שיעור מהרץ 9.30, 7.15
בית העם: ג'ק פלאש המקפץ 9.30, 7.15
חדר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
זק: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.30

■ רמת־גן וגבעתיים

אלנבי: מועדון גן עדן 9.45, 7.30
ארמון: בי"ס למשמר אזרחי 9.45, 7.45, 5.00
לילה: הבוקר שאחרי 9.30, 7.30
חדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30, 5.00
רב גן 2: משחק פראי 9.45, 7.30, 5.00
רב גן 3: אני והחברה 9.45, 7.30, 5.00
רב גן 4: חנות קטנה ומטריפה 9.45, 7.30, 5.00
שבועה: מעבר לשיא 9.30, 7.30